

Programmabegroting 2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Aanbieding programmabegroting.....	2
Financieel perspectief en prioriteiten	4
Ontwikkelingen financieel perspectief van begroting 2026 naar begroting 2027	4
Prioriteiten begroting 2027-2030	6
Vervangingsinvesteringen 2027 en O&O	14
1. Inwoners, Organisatie en Bestuur.....	15
2. Jongeren en Onderwijs	21
3. Samen zorgen.....	26
4. Cultuur en Sport.....	31
5. Ondernemen en Werk.....	37
6. Wonen, Recreëren en Veiligheid	42
7. Wijken	51
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	58
Paragrafen	61
1. Paragraaf lokale heffingen	61
2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	67
3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.....	80
4. Paragraaf financiering	88
5. Paragraaf verbonden partijen.....	94
6. Paragraaf grondbeleid.....	102
7. Paragraaf bedrijfsvoering	111
8. Paragraaf openbaarheid.....	115
Financiële begroting.....	116
Overzicht baten en lasten.....	116
Meerjarig overzicht baten en lasten	118
Balans	120

EMU-Saldo	121
Overzicht incidentele middelen per programma	122
Product per programma	125
Overzicht per taakveld.....	129
Reserves en voorzieningen	133
Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen	136
Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves	138
Meerjarig overzicht weerstandsvermogen.....	138
Meerjarige ontwikkeling algemene uitkering	140
Overzicht overhead	142
Demografische ontwikkeling/ statistische gegevens	143
Ondertekening begroting	144

Aanbieding programmabegroting

[Aanbieding programmabegroting](#)

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2027 aan. Met deze begroting investeren we in zaken die belangrijk zijn voor onze inwoners. We bouwen verder aan een gemeente waar mensen prettig kunnen wonen, werken, leren, sporten en elkaar ontmoeten. Tegelijkertijd houden we vast aan een solide financiële koers. De begroting sluit aan op de afspraken uit het coalitieakkoord en biedt ruimte voor investeringen op verschillende terreinen. Ook actuele ontwikkelingen zijn meegenomen in de keuzes die we hebben gemaakt. De meerjarenraming laat zien dat onze gemeente financieel gezond blijft en klaar is voor de toekomst.

Wat willen we bereiken?

De begroting is gebaseerd op de ambities uit het coalitieakkoord. Deze ambities vormen de doelen waar we de komende jaren aan werken. In 2027 gebruiken we nog de bestaande indeling van de begroting met zeven programma's. Voor de toekomst willen we de thema's uit het coalitieakkoord als basis nemen voor de begrotingsstructuur. Dat is voor 2027 nog niet haalbaar. Daarnaast kan het lopende 213a-onderzoek naar de planning- en controlcyclus gevolgen hebben voor de inrichting van de begroting. Uw raad is hierover eerder geïnformeerd. Zodra hierover meer duidelijkheid is, komen wij hier bij u op terug.

Uw raad bepaalt de doelen die we als gemeente willen bereiken. Als college zijn wij verantwoordelijk voor de uitvoering. Met de middelen die u beschikbaar stelt, werken wij aan concrete resultaten voor onze inwoners.

In het **sociaal domein** blijven we investeren in een sterke sociale basis. We willen dat iedere inwoner mee kan doen en ondersteuning krijgt wanneer dat nodig is. Voorbeelden hiervan zijn het Meedoenplatform en extra ondersteuning in het maatschappelijk voorveld. Samen met maatschappelijke partners investeren we in gezondheid, preventie, welzijn en toegankelijkheid. In het **ruimtelijk domein** werken we aan een sterke lokale economie en pakken we belangrijke opgaven aan op het gebied van woningbouw, recreatie, leefbaarheid en veiligheid. Daarbij kunt u denken aan het verbeteren van de verkeersveiligheid, het versterken van onze centra en het ontwikkelen van toekomstbestendige bedrijventerreinen. Zo houden we Rijssen-Holten ook voor toekomstige generaties aantrekkelijk en leefbaar.

In het **bedrijfsvoeringsdomein** investeren we in toekomstgerichte dienstverlening. Daarbij hebben digitale veiligheid, goede participatie en een moderne organisatie nadrukkelijk aandacht. Tegelijkertijd blijven we werken vanuit een gezonde financiële basis.

Financiële stand van zaken

Gemeenten staan voor grote maatschappelijke opgaven en hebben te maken met financiële onzekerheden. Toch presenteren wij een begroting die ruimte biedt voor investeringen én financieel verantwoord is. De meerjarenraming laat zien dat de financiële ruimte in 2028 en 2029 kleiner wordt. Ondanks deze ontwikkeling blijven de begrotingsresultaten positief, ook na de keuzes die wij in deze begroting voorstellen. Wel blijven landelijke ontwikkelingen van invloed. De financiële positie van gemeenten hangt mede af van besluiten die het minderheidskabinet in de komende tijd neemt en parlementaire meerderheden voor weet te vinden.

Factoren die van invloed zijn

Bij de uitvoering van onze plannen hebben we ook te maken met externe ontwikkelingen waarop we weinig invloed hebben. Netcongestie en de stikstofproblematiek vormen belangrijke belemmeringen voor bijvoorbeeld bouw- en infrastructuurprojecten. Voor oplossingen zijn vaak landelijke besluiten nodig.

Tegelijkertijd werkt het Rijk aan maatregelen om ontwikkelingen zoals woningbouw te versnellen (bijvoorbeeld het Actieplan Versnelling Woningbouw). Wij zetten ons in om projecten binnen onze gemeente zo snel mogelijk te realiseren. Daarbij zijn we echter afhankelijk van de mogelijkheden die wet- en regelgeving en de beschikbare capaciteit bieden.

Hoe blijft u op de hoogte van de voortgang

Natuurlijk wordt u via de rapportages in de Planning & Controlcyclus op de hoogte gehouden van de financiële stand zaken van de lopende begroting. Maar u wilt ook graag weten wanneer inhoudelijke informatie naar u toekomt. Wij werken aan een nieuwe bestuursagenda om aan die vraag te voldoen. In die agenda wordt zichtbaar wanneer u informatie op de verscheidene beleidsterreinen kunt verwachten. Die informatie komt dan in de vorm van raadsbrieven, memo's en dergelijke naar u toe op de aangegeven tijdstippen. Op deze wijze kunt u invulling geven aan uw controlerende rol als raad.

Tot slot

Deze begroting laat zien dat wij blijven investeren in de kwaliteit van leven in Rijssen-Holten. Dat doen we met vertrouwen, met oog voor de belangen van onze inwoners en vanuit een gezonde financiële basis. Samen met u als raad, en samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, werken we aan een sterk en toekomstbestendig Rijssen-Holten. D'ran.

Het college van burgemeester en wethouders

Financieel perspectief en prioriteiten

Ontwikkelingen financieel perspectief van begroting 2026 naar begroting 2027

Inleiding

Inleiding

Conform bestendige gedragslijn is bij de samenstelling van programmabegroting 2028.....volgt.....

Omschrijving	Grondslag	Toelichting
Raadsbesluiten	Tot en met voorjaarsnota 2025	bestendige gedragslijn
Algemene uitkering Gemeentefonds	Meicirculaire 2025	Voorschrift provincie
Loonaanpassing	CAO gemeenten 2025-2027	
Prijsinflatie	2,5%	OESO en CBS

Stijging opbrengsten grondexploitatie	0,0% bedrijventerreinen en 1,0% woningbouw	Exploitatieberekeningen
Renteomslagpercentage	1,0%	
Areaaluitbreiding	€ 32.500	Volgens opgave
Woningen per 1 januari 2026	16.377	Nieuwe methode via BAG
Inwoners per 1 januari 2026	39.217	Opgave Burgerzaken

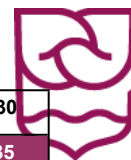
Financieel perspectief

Het financieel perspectief is gebaseerd op het beleid zoals vastgesteld in de programmabegroting 2025-2028. Daarnaast is rekening gehouden met de gegevens uit de Voorjaarsnota 2025 en de Meicirculaire 2025. Verder zijn ramingen zoals gebruikelijk zo reëel mogelijk opgesteld.

In de volgende tabellen laten wij het verloop van het structurele en incidentele perspectief zien van de programmabegroting 2025 tot de conceptbegroting 2026. De belangrijkste afwijkingen hebben wij kort voor u toegelicht. Wij maken u erop attent dat de bedragen cumulatief zijn weergegeven.

Structureel perspectief

(bedragen x € 1.000)

STRUCTUREEL

	2027	2028	2029	2030
perspectief begroting 2026	3.483	512	935	935
1. voorjaarsnota 2026	834	834	834	834
2. rente	9-	253-	398-	473-
3. algemene uitkering gemeentefonds	824	1.074	911	1.883
4. Waardenborch inclusief sporthal				950-
5. nieuw beleid, voorstellen college	625-	780-	780-	780-
6. o&o	464-	464-	464-	464-
7. meer inflatie dan gecompenseerd	403-	453-	503-	553-
8. grexen	388-	438-	489-	53-
9. later afschrijven geplande investeringen	244	-	-	-
10. overige	45	9	19-	7-
begroting 2027	3.541	41	27	372
incidentele lasten conform overzicht incidentele middelen	2.558-	865-	360-	145-
jaarsaldi structureel en incidenteel samen	983	824-	333-	227

Toelichting verschillen structureel perspectief

Volgt

Incidenteel perspectief

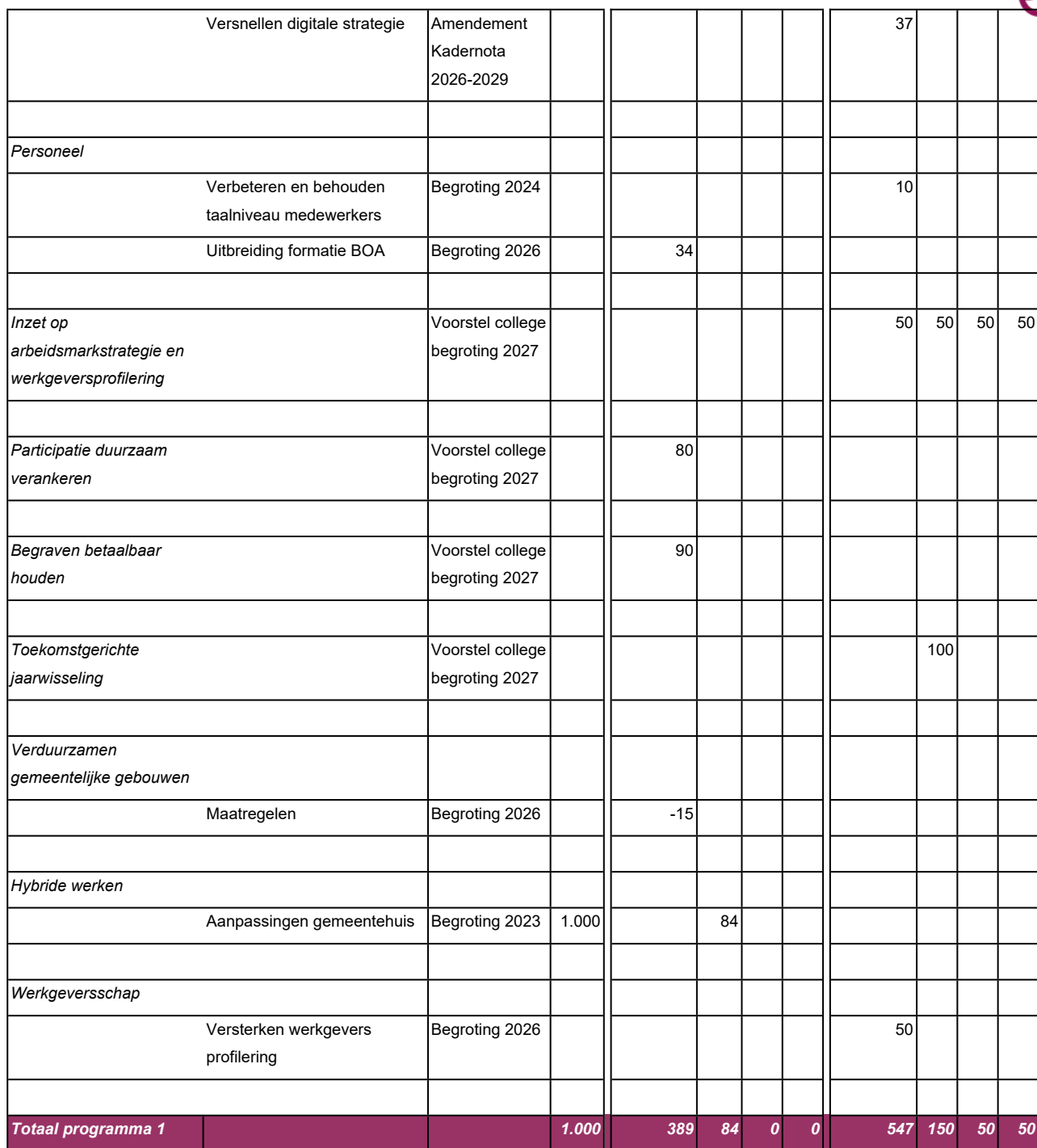
Volgt

Toelichting verschillen incidenteel perspectief

Prioriteiten begroting 2027-2030

Prioriteiten begroting 2027-2030

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structuree l				incidentee l			
			2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
					9	0		8	9	0
1.	Inwoners, Organisatie en Bestuur									
ICT ontwikkelingen										
Datagedreven sturing	Begroting 2024									
Toekomstgerichte informatisering	Begroting 2026		200				400			

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Investering	structureel /				incidenteel /			
			2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
					9	0		8	9	0

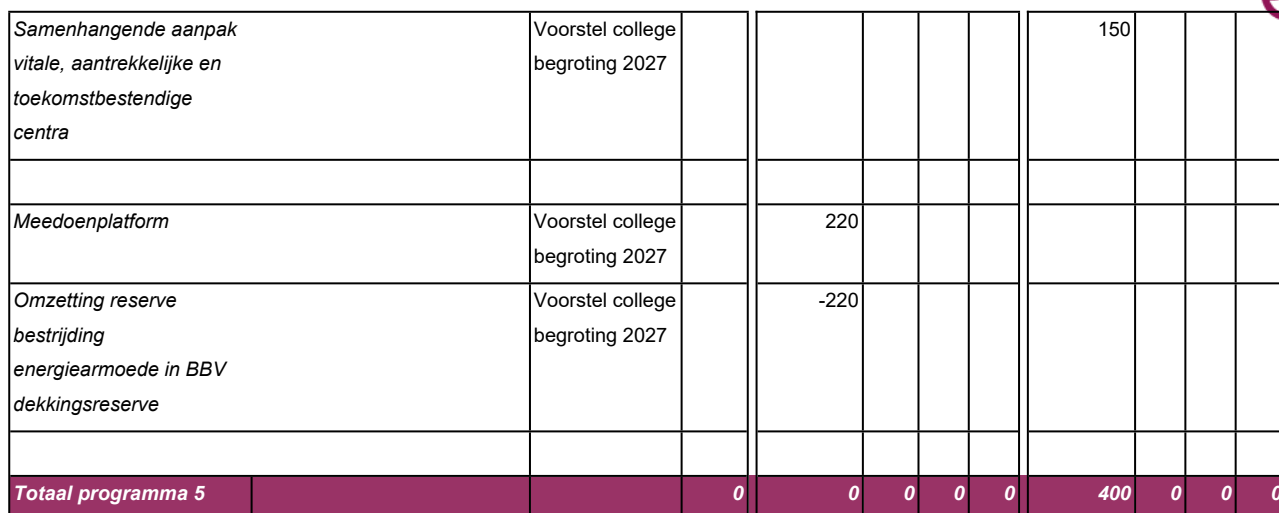
[illegible]

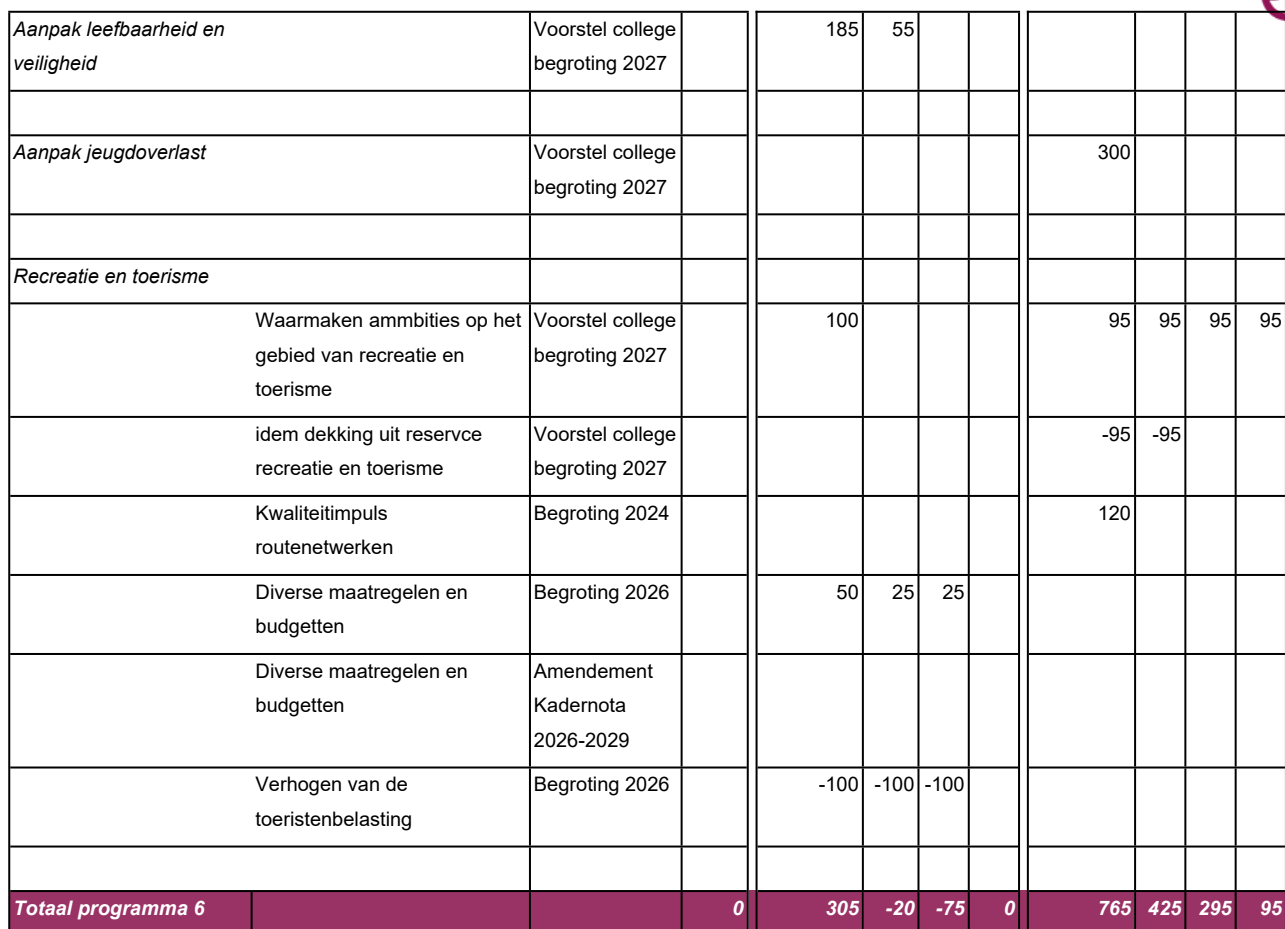
Nieuwbouw/verbouw De Waerdenborch	Begroting 2025			492								
Uitbreiding Holterenk	Begroting 2025	1.150		58								
Kansengelijkheid	Voorstel college begroting 2027								80			
ASWA middelen	Voorstel college begroting 2027								-80			
Binnensportaccommodaties												
Middelen binnensportaccommodaties Holten	Begroting 2024			220					250			
Middelen binnensportaccommodaties Holten	Begroting 2025			240								
Startbudget kansengelijkheid												
Startbudget	Voorstel college begroting 2027								80			
Bijdrage uit ASWA	Voorstel college begroting 2027								-80			
Totaal programma 2		1.150		278	732	0	0		250	0	0	0

[illegible][illegible]

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Invest- structuree /	incidentee /
-----------------------------------	------	----------------------------	-----------------

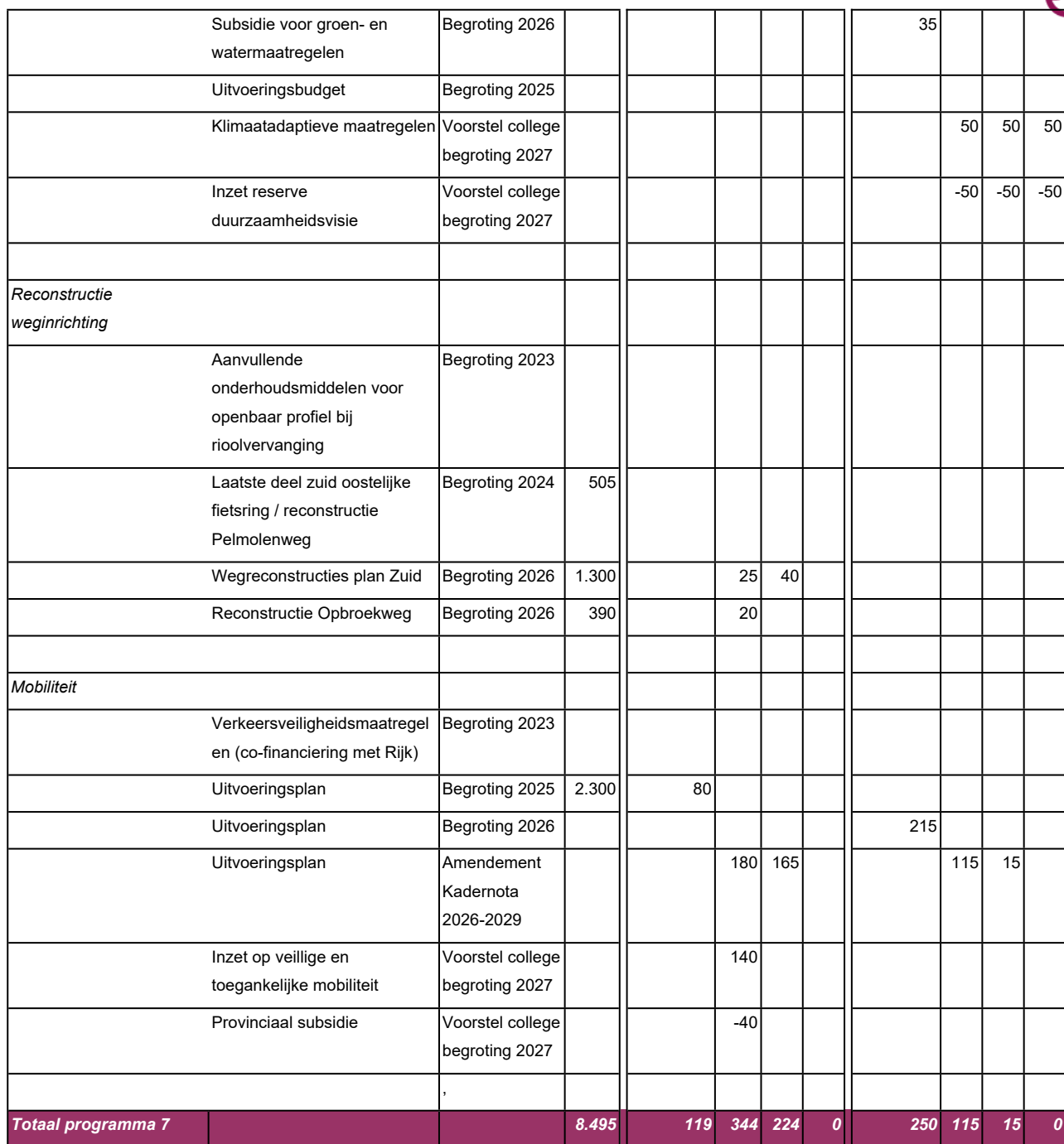
[illegible][illegible]

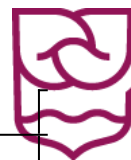
[illegible]

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves- tering	structuree /				incidentee /				
			2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030	
					9	0			8	9	0

[illegible]

[illegible]

Stelpost voor nieuw beleid	Meerjarenramin g			100	100	100				
Totaal programma 15			0	0	100	100	100	0	0	0

Totaal nieuwe wensen 2026-2029			11.35 5	1.233	1.26 3	249	100	2.212	740	360	145
---	--	--	--------------------	--------------	-------------------	------------	------------	--------------	------------	------------	------------

Waarvan voorstellen college begroting 2027			0	625	155	0	0	1.035	625	345	145
---	--	--	----------	------------	------------	----------	----------	--------------	------------	------------	------------

Vervangingsinvesteringen 2027 en O&O

Vervangingsinvesteringen 2027 en O&O

Vervangingsinvesteringen 2027 en O&O

In de begroting 2027 zijn middelen geraamd voor O&O. (Onvoorzien & Onuitstelbaar)

In onderstaande overzicht staan de geraamde lasten.

		Bron	Inves- tering	structureel				incidenteel			
				2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
7.	Wijken										
	Onderhoud verhardingen										
	Het onderhoud van verhardingen op B- niveau garanderen	O&O 2027		270							
Totaal programma 7				270							

		Bron	Inves- tering	structureel				incidenteel			
				2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
20.	Indirecte producten										
	Verbeteren dienstverlening										
	Benaderbare en veilig bruikbare (online) dienstverlening	O&O 2027		65							
	Extra inzet inburgering	O&O 2027		88							
Totaal programma 20				153							

1. Inwoners, Organisatie en Bestuur

Coalitieakkoord 2026-2030

Dienstverlening en participatie

We zijn herkenbaar en benaderbaar

De gemeente staat in dienst van haar inwoners. We vinden het belangrijk dat dienstverlening duidelijk, toegankelijk en begrijpelijk is. Het principe 'ja, mits' is leidend. Zo weten inwoners en ondernemers waar ze aan toe zijn. De toegang tot de gemeente is laagdrempelig. Iedereen heeft recht op een gelijke informatiepositie. Wij zetten in op een ruimtelijke vraagpleinfunctie voor inwoners met initiatieven voor renovatie of nieuwbouw, in navolging van het Sociaal VraagPlein. Participatie vindt plaats binnen heldere kaders. De gemeente communiceert duidelijk over keuzes en processen. Evaluatie vindt plaats volgens de afspraken in de visie 'Samenwerken met en voor de inwoners'.

We zetten in op digitale veiligheid en bereikbaarheid

Digitalisering is vanzelfsprekend. Informatieveiligheid krijgt daarbij nadrukkelijk aandacht. Digitale ontwikkelingen, zoals AI, passen we zorgvuldig toe, met behoud van de menselijke maat. Digitale dienstverlening wordt verder ontwikkeld. Tegelijk blijven fysieke loketten in Rijssen en Holten beschikbaar. We vinden het belangrijk dat we voor iedereen bereikbaar blijven. Daarom hebben we ook de ambitie om onze raadstukken digitaal toegankelijk te maken.

Organisatie

We steken de handen uit de mouwen

Een sterke organisatie hebben we nodig om onze opgaves uit te voeren. We werken doelmatig en voeren onze taken zorgvuldig uit. Een compacte en effectieve ambtelijke organisatie is het uitgangspunt. De organisatie is niet groter dan noodzakelijk. We zetten hierbij de huidige lijn voort.

Samenwerken

We doen lokaal wat kan, we werken regionaal samen waar het meerwaarde heeft

Bij regionale samenwerking geldt als leidraad: lokaal wat kan, regionaal waar kansen liggen voor onze gemeente. We werken samen met andere gemeenten als dit betere maatschappelijke effecten oplevert of helpt om het werk doelmatig te organiseren. Daarbij nemen we een proactieve rol in regionale samenwerkingsverbanden. Hiermee zorgen we dat de belangen van Rijssen-Holten goed worden vertegenwoordigd.

Financieel beheer en risicobeheer

We houden onze financiën gezond en zorgen voor betaalbare lasten

We staan er financieel gezond voor en dat willen we graag zo houden. Een voorzichtig financieel beleid en een structureel sluitende begroting vormen het uitgangspunt. Dit biedt een stabiele basis voor het besturen van de gemeente en het nakomen van verplichtingen.

Lage lokale lasten en betaalbaarheid voor inwoners en ondernemers zijn daarbij een belangrijk kader maar geen doel op zich. Tegelijkertijd blijft er ruimte voor noodzakelijke investeringen in voorzieningen. Financiële keuzes maken we binnen de mogelijkheden van de begroting en met oog voor een verantwoord financieel beleid. Mocht het in de toekomst nodig zijn om te bezuinigen, dan maken we daarin zorgvuldige en duidelijke keuzes.

Uitvoering van het raadsbesluit met betrekking tot Twence wordt getemporiseerd in het licht van de recente uitspraak van het Europese Hof, met het oog op de kansen die dit mogelijk biedt.

Begraven moet betaalbaar blijven. Wij staan welwillend tegenover particuliere initiatieven wat betreft natuurbegraven.

Volledige financiële compensatie bij nieuwe taken vanuit Rijk en Provincie moet de norm zijn. Wij staan voor een actievere inzet op dit punt vanuit de gemeente.

[Cijfers die een indicatie geven van het programma](#)

[Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen](#)

[Prioriteiten](#)

[Acties](#)

[Participatie duurzaam verankeren](#)

Omschrijving (toelichting)

Participatie vindt volgens het coalitieakkoord plaats binnen heldere kaders. Om dit te waarborgen versterken we de uitvoering van het actieplan Samen met en voor de inwoner en zorgen voor een structurele verankering van participatie binnen de organisatie. Hierdoor worden inwoners tijdig en op een eenduidige manier betrokken bij beleid, projecten en initiatieven.

[Inzet op arbeidsmarktstrategie en werkgeversprofilering](#)

Omschrijving (toelichting)

De verdere ontwikkeling en uitvoering van arbeidsmarktstrategie en werkgeversprofilering, het creëren van professionele content, waaronder fotografie en campagne-uitingen zijn van belang om ook in een krappe arbeidsmarkt voldoende passend talent aan te trekken en te behouden.. We zetten in op structurele inzet van arbeidsmarktcommunicatie voor het waarborgen van de continuïteit van onze werkgeversprofilering. De raad is al eerder geïnformeerd over bovengenoemde inzet op werkgeversprofilering en de campagne 'Anders dan je denkt'. In 2027 zetten we deze koers voort en richten we ons op het verder borgen binnen de organisatie. Zo werken we de arbeidsmarktstrategie verder uit en blijven we investeren in zichtbaarheid, betrokkenheid en trots. Hierdoor versterken we onze positie op een krappe arbeidsmarkt en blijven we ook in de toekomst beschikken over voldoende gekwalificeerde medewerkers.

Begraven betaalbaar houden

Omschrijving (toelichting)

We houden het tarief voor uitgifte van 1 graf en 2 begravingen in dat graf op het niveau van 2026 plus inflatie. We laten kostendekkendheid los om begraven betaalbaar te houden.

Toekomstgerichte jaarwisseling

Omschrijving (toelichting)

Het landelijke vuurwerkverbod voor consumenten is in werking getreden op 1 augustus 2026.

Consumenten mogen tijdens de jaarwisseling geen F2- en F3-vuurwerk meer afsteken. De burgemeester kan onder voorwaarden ontheffing verlenen voor het afsteken van aangewezen F2-vuurwerk. Er is een ontheffingsmogelijkheid voor georganiseerde groepen, zoals een dorps-, buurt- of sportvereniging. Daarnaast blijven professionele vuurwerkshows mogelijk.

Op 14 september 2026 hebben de Twentse burgemeesters binnen de Veiligheidsregio Twente afgesproken één lijn te volgen: we verlenen geen ontheffingen. Na de jaarwisseling evalueren we hoe de eerste jaarwisseling onder de nieuwe wet is verlopen. Daarbij kijken we naar het verloop van de jaarwisseling in Rijssen-Holten en in gemeenten die wel ontheffingen hebben verleend. Ook bekijken we andere mogelijkheden zoals een alternatieve viering of een lokale licht- of vuurwerkshow. Op basis daarvan willen we de koers voor volgende jaarwisselingen bepalen. Dit voorstel wordt gedaan om hiervoor eventueel budget beschikbaar te hebben.

[Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen](#)

Bestaand beleid / Actuele ontwikkelingen 2027

[Acties](#)

We versterken de digitale veiligheid van de organisatie

Omschrijving (toelichting)

Digitale veiligheid is een belangrijk onderdeel van de organisatiebrede Digitale Strategie. We vergroten de digitale veiligheid en weerbaarheid van de gemeentelijke organisatie. Hierdoor verkleinen we de risico's op cyberincidenten, beschermen we persoonsgegevens en gemeentelijke informatie beter en zorgen we ervoor dat onze digitale dienstverlening veilig en betrouwbaar beschikbaar blijft. Budgetten zijn meerjarig beschikbaar en vooralsnog voldoende om de digitale veiligheid verder te versterken en de gestelde doelen in de komende jaren te realiseren.

Hybride werken

Omschrijving (toelichting)

In 2025 is gestart met de herinrichting van het gemeentehuis. Deze vernieuwde werkomgeving biedt de basis voor de verdere ontwikkeling van hybride samenwerken en is inmiddels door een aantal teams in gebruik genomen. De eerste ervaringen die medewerkers en teams hierbij in de praktijk opdoen, worden benut om te komen tot een toekomstbestendige manier van samenwerken. Hiervoor wordt in 2026 een advies opgesteld. Hierbij wordt gekeken naar de

gedrags- en cultuurverandering die nodig is om hybride werken succesvol te laten zijn. Het definitieve advies wordt eind 2026 afgerond en het hybride samenwerken vanaf 2027 organisatiebreed verder geïmplementeerd.

Proactieve rol in samenwerking

Omschrijving (toelichting)

We participeren actief in verscheidene samenwerkingsverbanden. Soms als lid van een algemeen bestuur, soms als lid van een dagelijks bestuur en soms ook als voorzitter van een overlegorgaan. We zorgen er op deze wijze op de meest optimale wijze voor dat de belangen van Rijssen-Holten, soms als afgeleide van Twentse, provinciale of landelijke belangen, behartigd worden.

Organisatie-ontwikkeling

Omschrijving (toelichting)

In 2026 zijn we aan de slag gegaan met de doorontwikkeling van het facilitair domein richting bedrijfsvoering. Dit met als doel om de strategische ondersteuning van de organisatie op het gebied van dienstverlening, informatievoorziening, organisatieontwikkeling en financiën te versterken en de organisatie meer te ontzorgen. De verdere invulling en positionering wordt eind 2026/begin 2027 verder vormgegeven. Daarnaast is een organisatiebrede implementatie van opdrachtgever- en opdrachtnemerschap gestart. Deze wordt in 2027 afgerond, waarmee rollen, verantwoordelijkheden en samenwerkingsafspraken eenduidig zijn belegd. Hiermee wordt de slagkracht van de organisatie vergroot en wordt een stevige basis gelegd voor toekomstige maatschappelijke en organisatorische opgaven. Onlangs zijn we gestart met initiatieven gericht op werkbeleving, verbinding en informele ontmoeting. Deze lijn wordt in 2026 en 2027 voortgezet en verder uitgebouwd om betrokkenheid, samenwerking en werkplezier binnen de organisatie te versterken. Tevens is een visie op werkgeverschap ontwikkeld die als kader dient voor de verdere inrichting en professionalisering van de werkgeverstaken binnen de Cao Aan de Slag en Cao WSW. Hier wordt eind 2026/begin 2027 een vervolg aan gegeven.

Toepassen Web Content Accessibility Guidelines

Omschrijving (toelichting)

Om onze dienstverlening voor iedereen benaderbaar en veilig bruikbaar te krijgen en houden is het noodzakelijk om te onderzoeken of onze websites voldoen aan de WCAG (wettelijke verplichting). Omdat hier geen keuze is, zijn de kosten als O&O meegenomen in de begroting.

Omschrijving (toelichting)

We voeren de visie *Samenwerken met en voor de inwoners* verder uit en zorgen ervoor dat dienstverlening, participatie en communicatie een vanzelfsprekend onderdeel wordt van ons dagelijks werk. We verankeren participatie in beleid, projecten en initiatieven, zodat inwoners vroegtijdig worden betrokken bij ontwikkelingen die hen raken. Daarbij maken we vooraf duidelijk welke ruimte er is voor inwoners om mee te denken, mee te praten of invloed uit te oefenen op besluitvorming.

Daarnaast werken we continu aan een toegankelijke en klantgerichte dienstverlening. Het klantcontactcentrum speelt hierin een belangrijke rol. In 2027 zetten we verder in op de doorontwikkeling van het KCC. De ruimtelijke vraagpleinfunctie, waar het coalitieakkoord over spreekt, is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Prioriteiten 2027

Excel-tabel

[illegible]

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Inves-	structureel				incidenteel			
Begraven betaalbaar houden		Voorstel college begroting 2027		90							
Toekomstgerichte jaarwisseling		Voorstel college begroting 2027						100			
Verduurzamen gemeentelijke gebouwen											
Maatregelen		Begroting 2026		-15							
Hybride werken											
Aanpassingen gemeentehuis		Begroting 2023	1.000		84						
Werkgeversschap											
Versterken werkgevers profilering		Begroting 2026						50			
Totaal programma 1			1.000	389	84	0	0	547	150	50	50

financieel overzicht

	jaarrekening 2025	begroting 2026	begroting 2026 na VJN	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		3.056		547	150	50	50
Structureel		220		389	473	473	473
Bestaand beleid	5.429	4.509	4.832	4.651	4.657	4.657	4.657
Totaal lasten programma	5.429	7.785	4.832	5.587	5.280	5.180	5.180
Baten							
Bestaand beleid	1.127-	862-	1.157-	883-	883-	883-	883-
Totaal baten programma	1.127-	862-	1.157-	883-	883-	883-	883-
Saldo voor bestemming	4.302	6.923	3.675	4.704	4.397	4.297	4.297
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve							
Storting reserve							
Saldo na bestemming	4.302	6.923	3.675	4.704	4.397	4.297	4.297

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
100	Bestuursorganen	2.920.100	258.100-	2.662.000
102	Bestuursondersteuning raad	361.100	-	361.100
150	Burgerzaken	1.370.200	624.600-	745.600
359	Invordering	-	-	-
Totaal programma		4.651.400	882.700-	3.768.700

2. Jongeren en Onderwijs

Coalitieakkoord 2026- 2030

Jeugd, jongeren en onderwijs

We investeren in de ontwikkeling van onze jeugd

Wij zetten in op thuisnabij onderwijs en passende ondersteuning voor jeugd en jongeren.

Onderwijs vormt een belangrijke basis en vraagt om kwaliteit, toegankelijkheid en respect voor de vrijheid van onderwijs. Jongerenwerk speelt een belangrijke rol als laagdrempelige voorziening en draagt bij aan het tijdig signaleren en voorkomen van problemen.

We gaan in gesprek met de Stichting Openbaar Onderwijs en faciliteren, indien gewenst, een open avond. Hierbij worden de mogelijkheden en het draagvlak voor het stichten van een openbaar onderwijsschool in Rijssen onderzocht. De regie voor het eventueel oprichten van een openbaar onderwijsschool ligt bij de samenleving.

Er is blijvend aandacht voor het voorkomen van schooluitval en het ondersteunen van jongeren bij de overstap naar vervolgonderwijs of werk, onder andere via stage- en leerwerktrajecten.

Daarnaast wordt ingezet op voorlichting op scholen, onder meer om verslaving tegen te gaan. Zo werken we aan een omgeving waarin jeugd en jongeren zich kunnen ontwikkelen en onderwijs en ondersteuning goed op elkaar aansluiten.

Het schoolmaatschappelijk werk moet beter voorzien in en aansluiten op identiteit. Indien voorzien moet worden in meer uren schoolmaatschappelijk werk bij PO en VO-scholen, staan wij daar welwillend tegenover. Waar mogelijk breiden we relevante mbo- en hbo-opleidingen uit, als aanvulling op de bestaande opleidingen.

Integratie en vrijwilligers

We kiezen voor een samenleving waarin mensen meedoen en verantwoordelijkheid nemen

Vrijwilligers, maatschappelijke organisaties, kerken, sport en cultuurverenigingen spelen een belangrijke rol in onze samenleving. Zij dragen bij aan ontmoeting, betrokkenheid en samenleven. Deze inzet erkennen en ondersteunen we waar dat passend is.

Bij integratie staat een zorgvuldige aanpak centraal. Opvang en begeleiding vinden plaats op een manier die past bij de gemeente en haar draagkracht. Duidelijke afspraken over bijvoorbeeld de rolverdeling en communicatie met de omgeving vormen daarbij het uitgangspunt.

De inzet is gericht op deelname aan de samenleving en het nakomen van wederzijdse verplichtingen. We voldoen aan de Spreidingswet en houden ons aan de afspraken rond het AZC. Voor de periode na afloop van de tienjaarstermijn maken we tijdig plannen.

Integratie vraagt inzet van zowel nieuwkomers als van de gemeente. De komende jaren verandert de status van Oekraïners; op deze ontwikkeling bereiden we ons voor.

[Cijfers die een indicatie geven van het programma](#)

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Bestaand beleid / Actuele ontwikkelingen 2027

Acties

Investeren in de jeugd

Omschrijving (toelichting)

Landelijk is er brede aandacht voor het doorbreken van kansenongelijkheid, vooral bij kinderen en jongeren. Dit vraagt lokaal om een sterke pedagogische basis, goede samenwerking tussen onderwijs, opvang, zorg en welzijn en tijdige ondersteuning. In Rijssen-Holtten betekent dit dat we blijven inzetten op preventie, vroegsignalering en soepele overgangen van jeugd naar volwassenheid. Ongelijk investeren waar dat nodig is, blijft daarbij een belangrijk uitgangspunt.

De *pedagogische basis* vormt het fundament voor kansengelijkheid. Een sterke pedagogische basis voorkomt de inzet van zwaardere (jeugd)zorg en bevordert de sociale samenhang.

Onderwijs is een belangrijke motor voor kansengelijkheid. Scholen zijn primair verantwoordelijk voor onderwijs en pedagogische-didactische keuzes. Als gemeente richten we ons op randvoorwaarden, ondersteuning en verbinding met het sociaal domein in samenwerking met onderwijs en andere partners. We zetten in op het vergroten van onderwijskansen met de inzet op Voorschoolse Educatie en een doorgaande lijn 0-18.

Jeugdzorg is het sluitstuk van een sterke pedagogische basis en een goed functionerend preventief veld. Aansluitend op landelijke hervormingen zetten we in op normaliseren, versterken van de eigen kracht en passende ondersteuning dichtbij, waarbij specialistische jeugdhulp beschikbaar blijft voor kinderen en gezinnen die deze echt nodig hebben.

Kansengelijkheid betekent ook een *inclusieve samenleving*. We richten ons op het bevorderen van gelijke behandeling en een samenleving waarin iedereen erbij hoort en volwaardig kan meedoen, ongeacht beperking, achtergrond of identiteit.

De **gewenste maatschappelijke effecten** binnen de opgave Kansengelijkheid sluiten aan op de ambities zoals verwoord in het coalitieakkoord en luiden:

- Kinderen en jongeren groeien gezond, veilig en kansrijk op;
- Er is een sterke pedagogische basis voor het gezin;
- We zorgen voor een soepele overgang van jeugd naar volwassenheid;
- Onderwijs, werk en zorg werken zichtbaar samen;
- We zijn een inclusieve samenleving waarin iedereen erbij hoort.

Wat gaan we doen:

1. In 2027 is een integraal beleidsplan Kansengelijkheid vastgesteld, waarin de gemeentelijke koers, doelstellingen en prioriteiten voor de komende jaren zijn uitgewerkt. Op basis van dit beleidsplan worden uitvoeringsplannen opgesteld, waarin de doelstellingen worden vertaald naar concrete activiteiten, resultaten en monitoring.
 2. Voortzetting van de netwerkbijeenkomsten pedagogische basis, waardoor de samenwerking tussen partners in het voorveld verder wordt versterkt en gezamenlijk wordt gewerkt aan een sterke pedagogische basis voor kinderen, jongeren en gezinnen.
 3. Voortzetting van de uitvoering van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg 2026-2032 als gezamenlijk regionaal kader voor een kwalitatief goede, toegankelijke en betaalbare jeugdzorg.
 4. Verdere versterking van datagedreven werken binnen de gemeentelijke organisatie op het gebied van jeugdzorg, resulterend in meer inzicht in ontwikkelingen, kosten en oorzaken en een betere basis voor sturing en besluitvorming.
-

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Investering	structureel				incidenteel			
				2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
2.	Jongeren en onderwijs										
Onderwijshuisvesting											
	Nieuwbouw/verbouw De Waerdenborch	Begroting 2025			492						
	Uitbreiding Holterenk	Begroting 2025	1.150	58							
Kansengelijkheid		Voorstel college begroting 2027						80			
	ASWA middelen	Voorstel college begroting 2027						-80			
Binnensportaccommodaties											
	Middelen binnensportaccommodaties Holten	Begroting 2024		220				250			
	Middelen binnensportaccommodaties Holten	Begroting 2025			240						
Startbudget kansengelijkheid											
	Startbudget	Voorstel college begroting 2027						80			
	Bijdrage uit ASWA	Voorstel college begroting 2027						-80			
Totaal programma 2			1.150	278	732	0	0	250	0	0	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2025	begroting 2026	begroting 2026 na VJN	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		48		250			
Structureel		150-		278	1.010	1.010	1.010
Bestaand beleid	22.701	24.696	24.275	25.205	25.129	25.054	25.608
Totaal lasten programma	22.701	24.594	24.275	25.733	26.139	26.064	26.618
Baten							
Bestaand beleid	2.053-	871-	848-	814-	814-	814-	814-
Totaal baten programma	2.053-	871-	848-	814-	814-	814-	814-
Saldo voor bestemming	20.648	23.723	23.427	24.919	25.325	25.250	25.804
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	23-						
Storting reserve	603						
Saldo na bestemming	21.228	23.723	23.427	24.919	25.325	25.250	25.804

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
300	Gemeenschappelijke baten en lasten	2.861.700	600.000-	2.261.700
301	Openbaar basisonderwijs	345.100	59.900-	285.200
302	Regulier basisonderwijs	1.150.200	50.600-	1.099.600
303	Openb voortgezet onderwijs	1.245.400	-	1.245.400
304	Bijzonder voortgezet onderwijs	611.400	-	611.400
501	Kinderopvang	321.900	5.100-	316.800
502	Jeugdbeleid	18.669.500	98.800-	18.570.700
Totaal programma		25.205.200	814.400-	24.390.800

3. Samen zorgen

Coalitieakkoord 2026 - 2030

Zorg en ondersteuning

We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen

Alle inwoners van Rijssen-Holten zijn ons even waardevol: iedereen mag er zijn en doet mee. Voor discriminatie en racisme in welke vorm dan ook is geen plek. We werken aan brede toegankelijkheid van de gemeente voor alle mensen. Dat doen we samen met maatschappelijke partners om inclusiviteit te bevorderen.

Mantelzorgers, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties zijn van groot belang voor het bieden van zorg en ondersteuning. Zij worden waar nodig ondersteund. Daarnaast is er aandacht voor het tijdig herkennen van problemen, zodat ondersteuning kan worden ingezet en zwaardere zorg waar mogelijk wordt voorkomen. Samen met het voorliggend veld zetten we in op vroegtijdige ondersteuning om escalatie voor te zijn.

We vinden het belangrijk dat maatschappelijke organisaties als ViaVie in de wijken een plek krijgen, zoals in het Buurt-Kindcentrum in plan Zuid. We pakken kansen die zich voordoen in het landelijke Gemeenschapsfonds.

Een steeds groter deel van onze inwoners behoort tot de senioren, met de daarbij behorende zorgbehoeften. We ondersteunen de initiatieven die al op dit gebied ontplooid worden en betrekken daarbij belangenbehartigers als de Adviesraad Sociaal Domein (ASD).

Wij zetten in op verbetering van de toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Daarvoor stellen we een Lokale Inclusie Agenda (LIA) op, op basis van de VNG handreiking. Hierin staat hoe de gemeente zorgt dat iedereen volwaardig kan meedoen in de samenleving. Het gaat hierbij om toegankelijkheid van onder andere openbare ruimte, gebouwen, informatie, onderwijs, werk, mobiliteit, zorg, sport en cultuur. We willen hier actief mee aan de slag zodat de belangrijkste knelpunten in deze raadsperiode aangepakt worden.

[Cijfers die een indicatie geven van het programma](#)

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

[Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen](#)

Prioriteiten

[Acties](#)

Inzet op het voorveld

Omschrijving (toelichting)

Het is belangrijk dat onze partijen in het voorveld in staat blijven om inwoners op te vangen, tijdig lichte ondersteuning in te zetten, wachtlijsten te voorkomen en te voorkomen dat door het niet inzetten van deze ondersteuning de problematiek toeneemt en inwoners duurdere vormen van zorg nodig hebben (Wmo en Jeugdwet). In landelijke akkoorden zoals GALA en AZWA zijn afspraken gemaakt die zorgen voor de beweging van zorgdomein naar sociaal domein. Dit resulteert onder andere in een toenemende vraag naar maatschappelijke werk, welzijnswerk en

een toename van de druk op mantelzorgers. De maatregel is bedoeld om de groeiende vraag van onze subsidiepartners zoals Avedan en Evenmens te financieren.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Bestaand beleid / Actuele ontwikkelingen 2027

Acties

Investeren in de basis

Omschrijving (toelichting)

De gemeente investeert in een sterke sociale basis als fundament voor een gezonde en veerkrachtige samenleving. ViaVie Welzijn, maatschappelijk werk, mantelzorgondersteuning, de GGD en andere maatschappelijke partners ondersteunen inwoners, versterken vrijwilligers en mantelzorgers, signaleren problemen vroegtijdig en helpen inwoners om mee te doen in de samenleving. Daarmee dragen zij bij aan gezondheid, preventie, toegankelijkheid en maatschappelijke participatie en versterken het omzien naar elkaar (noaberschap).

Deze inzet wordt ondersteund door landelijke afspraken. De afgelopen jaren heeft de gemeente met middelen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) geïnvesteerd in preventie, gezondheid en het versterken van de sociale basis. Vanaf 2027 wordt deze beweging voortgezet via het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), zodat blijvend kan worden ingezet op een gezonde leefstijl, mentale gezondheid, een sterke sociale basis en ondersteuning dichtbij inwoners.

Ook het Sociaal Vraagplein speelt hierin een belangrijke rol. De afgelopen jaren is het Sociaal Vraagplein doorontwikkeld tot één herkenbare en laagdrempelige toegang tot het sociaal domein. In lijn met de Hervormingsagenda Jeugd, het AZWA en landelijke afspraken werken we verder aan het principe van één vraag, één gesprek en één aanspreekpunt. Zo krijgen inwoners sneller passende ondersteuning, worden problemen eerder gesignaleerd en versterken we de verbinding tussen inwoners, maatschappelijke partners en voorzieningen in de sociale basis.

Daarnaast investeren we in sport en cultuur om deze voor alle inwoners bereikbaar en toegankelijk te houden. Sport en bewegen dragen bij aan een actieve en gezonde leefstijl, terwijl cultuur bijdraagt aan welzijn, zingeving, identiteit en ontmoeting. Door sport, cultuur en gezondheid met elkaar te verbinden, verkleinen we gezondheidsverschillen en versterken we de sociale samenhang. De vastgestelde visie en het beleidsplan Sportaccommodaties geven hierbij richting aan de toekomst van onze sportvoorzieningen. We zijn bezig deze visie en dit beleidsplan te vertalen naar uitvoeringsprogramma's, zodat duidelijk wordt welke stappen, prioriteiten en investeringen nodig zijn. Via inkomensondersteunende regelingen en de inzet van combinatiefunctionarissen sport en cultuur stimuleren wij deelname aan sportieve en culturele activiteiten, met extra aandacht voor inwoners voor wie meedoen minder vanzelfsprekend is. Daarmee versterken we niet alleen gezondheid, maar ook ontmoeting, participatie en verbondenheid.

Gezamenlijk geven deze investeringen uitvoering aan de ambities uit het coalitieakkoord om gezond leven te stimuleren, preventie te versterken, ondersteuning toegankelijk te houden, de menselijke maat centraal te stellen en ervoor te zorgen dat iedere inwoner kan meedoen in de samenleving.

De **gewenste maatschappelijke effecten** binnen de opgave Gezond leven makkelijker maken sluiten aan op de ambities zoals verwoord in het coalitieakkoord en luiden:

- Inwoners leven gezond en vitaal in een omgeving die gezond gedrag stimuleert
- Inwoners zijn mentaal veerkrachtig
- De sociale basis is sterk en vormt een betrouwbaar vangnet
- Iedereen kan meedoen en actief bijdragen aan de samenleving
- Ondersteuning is tijdig, toegankelijk en passend, dichtbij waar mensen leven

We werken er aan dat in 2027 een integraal beleidsplan Gezond leven makkelijker maken is vastgesteld, waarin de gemeentelijke koers, doelstellingen en prioriteiten voor de komende jaren zijn vertaald naar doelen en indicatoren. Op basis van dit beleidsplan stellen we uitvoeringsplannen op, waarin de doelstellingen worden vertaald naar concrete acties, activiteiten, resultaten en monitoring. De verwachting is, dat de incidentele middelen die wij in 2027 vanuit het Rijk ontvangen voor het AZWA voldoende zijn om de beleidsontwikkelingen en uitvoeringsplannen in 2027 te dekken.

Inburgering

Omschrijving (toelichting)

Door extra inzet spelen we in op de groei van het aantal inburgeringsplichtigen en de toenemende complexiteit van hun begeleiding. Hierdoor kunnen we inwoners beter ondersteunen bij taalontwikkeling, participatie, onderwijs en werk, zodat zij sneller zelfstandig mee kunnen doen in de samenleving. Dit is geen keuze maar noodzaak en als O&O meegenomen.

Inclusie en toegankelijkheid

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Rijssen-Holtén werkt aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen en zich welkom voelt. Inclusie en toegankelijkheid zijn hierbij belangrijke thema's. Het uitgangspunt is dat iedereen, ongeacht achtergrond, levensbeschouwing, leeftijd, beperking of identiteit, zoveel mogelijk mee kan doen in de samenleving en toegang heeft tot voorzieningen, dienstverlening en openbare ruimte.

In 2026 is een inventarisatie gestart naar bestaande activiteiten en initiatieven voor het opstellen van een lokale inclusie agenda (LIA). Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt wat de gemeente al doet en waar kansen liggen voor verdere versterking. Inclusie wordt daarbij beschouwd als een gemeentebrede opgave die als rode draad door verschillende beleidsprogramma's loopt. In 2027 zal hieraan verdere invulling worden gegeven

Prioriteiten 2027

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves- tering	structureel				incidenteel			
			2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
3.	Samen Zorgen									
Inzet op voorveld	Voorstel college begroting 2027		100							
Totaal programma 3		0	100	0	0	0	0	0	0	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2025	begroting 2026	begroting 2026 na VJN	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		75					
Structureel				100	100	100	100
Bestaand beleid	20.641	24.238	25.562	23.403	23.378	23.328	23.328
Totaal lasten programma	20.641	24.313	25.562	23.503	23.478	23.428	23.428
Baten							
Bestaand beleid	7.809-	6.401-	6.799-	4.887-	4.887-	4.887-	4.887-
Totaal baten programma	7.809-	6.401-	6.799-	4.887-	4.887-	4.887-	4.887-
Saldo voor bestemming	12.832	17.912	18.763	18.616	18.591	18.541	18.541
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	874-	100-	249-	100-	100-	100-	100-
Storting reserve	3.784						
Saldo na bestemming	15.742	17.812	18.514	18.516	18.491	18.441	18.441

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
500	Maatschappelijke dienstverlening	1.945.300	138.800-	1.806.500
503	Ouderenzorg	223.900	-	223.900
504	Minderheden	4.067.700	3.950.000-	117.700
509	Gezondheidszorg	3.177.700	157.200-	3.020.500
511	WMO	7.233.300	237.000-	6.996.300
512	WMO (3 d's)	6.755.300	504.000-	6.251.300
Totaal programma		23.403.200	4.987.000-	18.416.200

4. Cultuur en Sport

Coalitieakkoord 2026 - 2030

Cultuur

We koesteren onze tradities

Cultuur zien we als een belangrijk onderdeel van het maatschappelijk leven in de gemeente. Culturele activiteiten dragen bij aan ontmoeting, identiteit en betrokkenheid. Initiatief en uitvoering liggen in de eerste plaats bij inwoners, verenigingen en organisaties, met een faciliterende rol vanuit de gemeente.

Er is aandacht voor het behoud van culturele tradities en evenementen die passen bij het karakter van de gemeente.

Viej weelt ook steun geven aan de cursus streektaal voor onze inwoners. De functie van stadsbeiaardier moet geborgd en versterkt worden.

We willen een evenementenvisie waarin de kaders worden vastgelegd, ter bespreking in de raad. Nadere regels ter uitvoering zijn aan het college. We willen eenduidige geluidsnormen voor alle evenementen.

De Erfgoedadvieskamer wordt gevraagd om een inventarisatie te maken van het religieus cultuurhistorisch erfgoed in onze gemeente. Wij vragen om een advies om de historische, culturele en identiteitswaarde ervan voor onze gemeente te behouden. We zetten ook in op actievere bescherming van stadsgezichten en unieke of historische gebouwen. Het is van belang om nieuwe straatnaamgeving te benutten om lokale historie en identiteit te versterken, waarbij geen persoonsnamen worden gebruikt.

Sport en gezondheid

We zetten in op een actieve en gezonde gemeente

Sport en bewegen zien we als belangrijke middelen om gezondheid, ontmoeting en deelname aan de samenleving te bevorderen. Sportverenigingen en vrijwilligers vormen daarbij een onmisbare basis. We zetten in op een omgeving waarin sporten en bewegen voor alle inwoners toegankelijk blijft. Het is belangrijk om sportvoorzieningen betaalbaar te houden, zoals zwemmen voor minima en kinderen.

Naast sport en bewegen blijft gezonde voeding voor al onze inwoners van groot belang. We investeren gericht in sportvoorzieningen en accommodaties. Met deze inzet wordt gewerkt aan een actieve en gezonde gemeente. We willen een extra impuls voor wat betreft de Speelvisie, via een uitvoeringsprogramma met de daarbij behorende middelen. Allereerst is er aandacht voor de meest kwetsbare wijken.

[Cijfers die een indicatie geven van het programma](#)

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

[Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen](#)

Prioriteiten

Acties

Cultuurhistorische waarden inventariseren

Omschrijving (toelichting)

We willen het cultuurhistorisch erfgoed van Rijssen-Holten behouden, zichtbaar maken en toekomstbestendig beheren. Door monumenten, kunstobjecten en bijzondere plekken systematisch in kaart te brengen, versterken we het behoud van onze lokale identiteit en geschiedenis. Rijssen-Holten beschikt over een groot aantal monumenten, kunstobjecten, cultuurhistorisch waardevolle plekken die bepalend zijn voor het karakter van onze gemeente. Om deze waarden duurzaam te kunnen behouden, ontbreekt momenteel een actueel en integraal overzicht van objecten, cultuurhistorische informatie, eigendom, beheer en onderhoud. Hiermee geven we uitvoering aan de ambitie uit het coalitieakkoord om tradities en erfgoed te koesteren en de kwaliteit van onze leefomgeving te behouden voor huidige en toekomstige generaties. We koppelen deze inventarisatie aan de uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme en borgen daarmee samenhang tussen ons cultuurhistorisch erfgoed en de toeristisch-recreatieve waarde die dit oplevert voor Rijssen - Holten.

Omschrijving (toelichting)

Met de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC) versterken we de inzet op sport, cultuur, gezondheid en preventie. De combinatiefunctionarissen verbinden deze beleidsterreinen met elkaar en dragen bij aan een actieve, gezonde en inclusieve gemeente waarin inwoners kunnen meedoen. Daarmee geven we invulling aan de ambities uit het coalitieakkoord om te investeren in gezondheid, sport, cultuur, toegankelijkheid en maatschappelijke participatie. We zetten dit door met gebruikmaking van rijksmiddelen.

Sport in Holten: ruimte voor de toekomst

Omschrijving (toelichting)

Sport verbindt Holten. Het college wil ook op de lange termijn een vitaal en divers sportaanbod mogelijk maken. Daarom werken we aan een toekomstbestendige inrichting van de sportvoorzieningen in Holten. We kijken hoe de ruimte op de sportparken Meermanskamp en Vletgoor zo goed mogelijk benut kan worden, zodat er ruimte ontstaat voor groei en nieuwe sportieve ontwikkelingen. Eén van de mogelijkheden die we verkennen is een concentratie van het voetbal op Meermanskamp, waarmee op Vletgoor ruimte ontstaat voor andere sporten.

Tegelijkertijd verkennen de betrokken sportverenigingen op eigen initiatief hun toekomstige samenwerking. Waar dat helpt, denkt de gemeente mee en zoeken we naar een goede verbinding tussen de ambities van de verenigingen en de ruimtelijke mogelijkheden in Holten.

Een toekomstbestendige inrichting vraagt naar verwachting om investeringen, onder meer in accommodaties, infrastructuur en mogelijk de verwerving van gronden. De omvang en fasering daarvan werken we de komende periode verder uit.

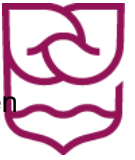
De verenigingen verwachten hun besluitvorming vóór het voorjaar van 2027 af te ronden.

Aansluitend vraagt het college de raad in het voorjaar van 2027 om een richtinggevende opinie over de herontwikkeling en over de gemeentelijke bijdrage daaraan. Eventuele investeringsvoorstellen worden vervolgens betrokken bij de kadernota.

Stadsbeiaardier

Omschrijving (toelichting)

In het coalitieakkoord wordt gesproken over de functie van stadsbeiaardier. Deze is structureel geborgd door middel van een budgetovereenkomst met Stichting Stadsmuziek. De afgelopen jaar gerealiseerde structurele budgetverhoging heeft geleid tot een uitbreiding van het aantal bespelingen naar een wekelijkse bespeling van het carillon. Hiermee wordt een belangrijk onderdeel van het cultureel erfgoed van Rijssen-Holten in stand gehouden. De beschikbare

middelen zijn toereikend om deze inzet voort te zetten, waardoor aanvullende financiële middelen niet nodig zijn.

Religieus cultuurhistorisch erfgoed

Omschrijving (toelichting)

We gaan de Erfgoedadvieskamer eind 2026 vragen om te adviseren over welk religieus cultuurhistorisch erfgoed aanwezig is in onze gemeente. Aan de hand van deze inventarisatie, die we de eerste helft van 2027 hopen te ontvangen, kunnen dan verdere stappen ondernomen worden. Bijvoorbeeld zou een kerkenpaspoort in beeld kunnen komen. Mocht budget nodig zijn voor deze verdieping, dan komen we daar bij de volgende begroting op terug.

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Inves- tering	structureel				incidenteel			
				2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
4.	Cultuur en Sport										
Cultuur											
Uitvoering nieuw erfgoedbeleid		Begroting 2024									
Zwembad De Koerbelt											
Peuterbad buiten		Begroting 2026	650	39	23						
Cultuurhistorische waarden inventariseren		Voorstel college begroting 2027							50		
Erfgoed											
Restauratie volière Parkgebouw		Begroting 2025									
Masterplan De Oosterhof											
Padennetwerk herstellen Park de Eschhorst en aanleggen op de paardenweide		Begroting 2023									
Herinrichten Oosterhofweg (Parkstraat tot Albertsdijk)		Begroting 2023									
Herinrichten Park de Eschhorst, hospice en de paardenweide		Begroting 2024									
Verbeteren toegankelijkheid landgoed		Begroting 2025	60	3							
Totaal programma 4			710	42	23	0	0	0	50	0	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2025	begroting 2026	begroting 2026 na VJN	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		359			50		
Structureel		32		42	65	65	65
Bestaand beleid	11.768	10.310	12.357	11.060	11.046	11.044	11.394
Totaal lasten programma	11.768	10.701	12.357	11.102	11.161	11.109	11.459
Baten							
Bestaand beleid	4.152-	3.347-	3.909-	3.275-	3.275-	3.275-	3.275-
Totaal baten programma	4.152-	3.347-	3.909-	3.275-	3.275-	3.275-	3.275-
Saldo voor bestemming	7.616	7.354	8.448	7.827	7.886	7.834	8.184
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	611-		126-				
Storting reserve	83	26	26	26	26	26	26
Saldo na bestemming	7.088	7.380	8.348	7.853	7.912	7.860	8.210

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
200	Bibliotheek	1.068.900	-	1.068.900
201	Culturele activiteiten	1.542.800	492.700-	1.050.100
202	Landgoed de Oosterhof	61.800	1.000-	60.800
203	Muziekonderwijs	529.300	60.700-	468.600
204	Oudheidkunde en musea	583.100	-	583.100
206	Sport	5.643.100	1.976.000-	3.667.100
306	Nieuwe wet inburgering	106.900	-	106.900
452	Lijkbezorging	716.400	744.300-	27.900-
505	Maatschappelijk werk	628.000	-	628.000
507	Vrijwilligersbeleid	205.600	-	205.600
Totaal programma		11.085.900	3.274.700-	7.811.200

5. Ondernemen en Werk

Coalitieakkoord 2026 - 2030

Bedrijventerreinen

We maken en geven ruimte

Wat betreft bedrijventerreinen staan we voor grote opgaven, zoals zorgvuldig ruimtegebruik, energietransitie en uitbreiding van bedrijventerreinen. Dit vraagt om duidelijke keuzes hoe we beschikbare ruimte inzetten.

We faciliteren daarom het herstructureren van huidige bedrijventerreinen. Met een herindeling zetten we in op slim ruimtegebruik. Zo behouden en versterken we bestaande sectoren en kunnen we ruimte bieden aan andersoortige bedrijvigheid. De genomen besluiten over Ligtenbergerveld Oost voeren we uit. Daarbij houden we zo goed mogelijk rekening met de natuurwaarden in de omgeving en onderzoeken we de afwikkeling van het verkeer. Samen met lokale ondernemers zoeken we actief naar mogelijkheden voor nieuwe bedrijventerreinen in relatie tot energiehubs. Te denken valt aan een servicepark. Hierbij gaan we waar nodig in overleg met buurgemeenten.

Detailhandel en ondernemerschap

We houden onze centra aantrekkelijk

We zetten in op een sterke en vitale detailhandel, met levendige en leefbare centra in Rijssen en Holten. Detailhandel concentreren we zoveel mogelijk in de centra. Zo wordt leegstand voorkomen en houden we het aantrekkelijk. We geven de hoogste prioriteit aan snelle realisatie van een supermarkt in het centrum van Holten.

We zetten in op behoud van de levendigheid van de centra door gratis parkeren te blijven faciliteren. Dit past bij de rol van Rijssen als de modestad van Twente en bij Holten als de toeristische trekpleister van Salland. Een goede mix van winkels en voorzieningen draagt bij aan de leefbaarheid en het economisch functioneren van de centra. Daarnaast waarderen we ondernemingen die zich onderscheiden en stimuleren ondernemers die willen groeien, vernieuwen of zich verder willen ontwikkelen.

Wat betreft de openingstijden wordt aangesloten bij de huidige situatie. In Rijssen blijven de winkels op zondag gesloten. In Holten blijft de bestaande, beperkte openstelling op zondag gehandhaafd (13:00 – 18:00 uur). Hiermee wordt recht gedaan aan de lokale verschillen van de kernen.

Centrumontwikkeling

We zetten beleving centraal

Wat betreft centrumontwikkeling zetten we in op sterke en leefbare centra waar wonen, voorzieningen, ondernemerschap en ontmoeting elkaar versterken. Door functies te bundelen en leegstand actief aan te pakken, werken we aan vitale en aantrekkelijke kernen met een herkenbare uitstraling. Daarom zetten we in op een beeldkwaliteitsplan voor de centra, waarin duidelijke kaders worden vastgelegd voor ruimtelijke kwaliteit, uitstraling en inrichting van de openbare ruimte.

Samen met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen bouwen we aan centra die prettig zijn om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten, nu en in de toekomst.

Participatiewet en bestaanszekerheid

We zorgen dat niemand achterblijft

Het versterken van de bestaanszekerheid van onze inwoners staat centraal. Iedereen moet op een passende manier kunnen meedoen in de samenleving. De focus ligt op het ondersteunen van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt, met aandacht voor maatwerk, persoonlijke begeleiding en de menselijke maat.

Participatie en toeleiding naar werk stimuleren we in samenwerking met werkgevers en maatschappelijke organisaties. Waar betaald werk (tijdelijk) niet mogelijk is, kijken we naar passende vormen van participatie, waarbij wordt uitgegaan van wat iemand wél kan.

Voor inwoners met financiële zorgen, beperkte digitale vaardigheden of andere belemmeringen blijft ondersteuning beschikbaar. Regelingen die bijdragen aan bestaanszekerheid passen we ruimhartig toe. Daarnaast zetten we in op een proactieve aanpak en vroegsignalering, zodat (kinder)armoede en schulden tijdig in beeld komen en ondersteuning kan worden ingezet.

[Cijfers die een indicatie geven van het programma](#)

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

[Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen](#)

[Prioriteiten](#)

[Acties](#)

[Toekomstbestendige bedrijventerreinen](#)

Omschrijving (toelichting)

De ruimtelijk-economische visie, als onderdeel van de omgevingsvisie, wordt in 2026 afgerond. Eén van de hoofdpogingen is het beter benutten van bestaande bedrijventerreinen, toekomstbestendig inrichten en aantrekkelijk houden voor ondernemers. Deze opgave wordt uitgewerkt in een programma onder de Omgevingswet. Voor het opstellen van dit programma is in 2026 reeds budget beschikbaar gesteld. Om na vaststelling van het programma direct te kunnen starten met de uitvoering zijn incidentele middelen nodig voor onder andere maatregelen gericht op het creëren en benutten van schuifruimte voor bedrijven, het op gang brengen van herstructureringsprojecten en het voorbereiden van initiatieven die bijdragen aan de energie- en

netcongestie-opgave op bedrijventerreinen. Op basis van het vast te stellen programma volgt bij de begroting 2028 een definitief voorstel voor de benodigde uitvoeringsmiddelen.

Samenhangende aanpak voor vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige centra

Omschrijving (toelichting)

De centra van Rijssen en Holten staan voor verschillende opgaven op het gebied van detailhandel, wonen, verblijfskwaliteit, ruimtelijke kwaliteit, vergroening, toegankelijkheid en veiligheid. Om deze opgaven in samenhang aan te pakken wordt een Programma Aantrekkelijke Centra opgesteld onder de Omgevingswet. Het programma werkt de ambities uit het coalitieakkoord verder uit en biedt een integrale uitvoeringsagenda voor vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige centra. Onderdeel van het proces is het uitwerken van kaders voor beeldkwaliteit. De in 2025 vastgestelde beleidsuitgangspunten voor detailhandel en de bouwsteen detailhandel vormen hiervoor belangrijke bouwstenen. Samen met ondernemers, vastgoedeigenaren, inwoners en andere betrokkenen wordt gewerkt aan centra waar wonen, ondernemen, ontmoeten en verblijven elkaar versterken. Dit sluit aan bij de ambitie uit het coalitieakkoord om sterke, levendige en aantrekkelijke centra te behouden en te versterken.

Vooruitlopend op de vaststelling van het Programma Aantrekkelijke Centra wordt een incidenteel startbudget gevraagd voor de eerste uitvoeringsmaatregelen. Hiermee kan na vaststelling van het programma direct worden gestart met acties die voortvloeien uit de bouwsteen detailhandel, zoals het versterken van de detailhandelsstructuur, het verminderen van leegstand en het concentreren van centrumfuncties. Daarnaast kan worden ingezet op het verbeteren van de toegankelijkheid en verblijfskwaliteit van de centra en op maatregelen die bijdragen aan een aantrekkelijk vestigings-, ontmoetings- en verblijfsklimaat. Op basis van het vast te stellen programma wordt bij de begroting 2028 een definitief voorstel gedaan voor de benodigde uitvoeringsmiddelen.

Meedoenplatform

Omschrijving (toelichting)

Hiermee wordt de stap gezet van meerdere losse regelingen naar één eenvoudig en toegankelijk aanbod van voorzieningen. Hierdoor wordt het voor inwoners makkelijker om ondersteuning te vinden en te gebruiken, neemt de kans op niet-gebruik af en kunnen meer inwoners gebruikmaken van voorzieningen die bijdragen aan maatschappelijke participatie, ontwikkeling en zelfredzaamheid. Daarbij gaat het niet alleen om sportieve, culturele en educatieve activiteiten, maar ook om producten en voorzieningen die inwoners ondersteunen in het dagelijks leven, zoals schoolbenodigdheden, digitale middelen en duurzame gebruiksgoederen.

Daarnaast leidt de vereenvoudiging tot minder administratieve lasten voor inwoners, maatschappelijke organisaties en de gemeente. Het voorstel draagt daarmee bij aan een toegankelijke dienstverlening, bestaanszekerheid en gelijke kansen voor inwoners.

Dekking wordt vooralsnog gevonden in de inzet van de reserve energiearmoede.

Omschrijving (toelichting)

In 2027 werken we verder aan bestaanszekerheid voor inwoners. We richten ons op inkomen, armoede en schulden, werken naar vermogen en basisvaardigheden. Daarmee dragen we bij aan de ambitie uit het coalitieakkoord om niemand achter te laten, inwoners te ondersteunen bij rondkomen en meedoen in de samenleving.

Een belangrijke stap is de ingebruikname van het Meedoenplatform. Hiermee maken we het voor inwoners eenvoudiger om gebruik te maken van regelingen en voorzieningen die bijdragen aan meedoen en rondkomen met je inkomen. Daarnaast voeren we het uitvoeringsplan Basisvaardigheden uit. Taal-, reken- en digitale vaardigheden zijn belangrijk om zelfstandig mee te kunnen doen in de samenleving, op school, in werk en in contact met de overheid.

Ook werken we verder aan de manier waarop we de ondersteuning op het gebied van werk en inkomen lokaal organiseren (Bestuursopdracht Verbeteren sociale infrastructuur arbeidsmarkt, 2025). De kosten hiervoor verwachten we te dekken uit de bestaande middelen en de reserve Re-integratie. Nieuwe wetgeving, zoals de Wet van school naar duurzaam werk, de Participatiewet in Balans en de Wet handhaving sociale zekerheid, brengen nieuwe werkzaamheden met zich mee en vraagt om keuzes in onze dienstverlening. Daarbij kijken we niet alleen naar wat wettelijk moet, maar ook naar wat lokaal nodig is om inwoners beter te ondersteunen vanuit vertrouwen, menselijke maat en eenvoud. De uitwerking krijgt vorm in verordeningen, beleidsregels en werkafspraken. Een deel daarvan vindt plaats in 2027; onderdelen lopen door in 2028.

Daarnaast voeren we onze wettelijke taken uit op het gebied van inburgering, opvang en huisvesting. We werken actief mee aan de regionale aanpak om asielzoekers, statushouders en inburgeraars zo snel mogelijk te laten werken en meedoen. De gemeente volgt landelijke besluiten over de tijdelijke bescherming van Oekraïense ontheemden. We bekijken wat dit betekent voor werk, inkomen, meedoen en huisvesting in Rijssen-Holten.

In 2027 stellen we het beleidsplan Bestaanszekerheid op. Hierin brengen we inkomen, armoede en schulden, werken naar vermogen en basisvaardigheden samen in één beleidskader. Het plan bevat de doelen, prioriteiten en beleidskeuzes voor de komende vier tot zes jaar.

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Investering	structureel				incidenteel			
				2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
5.	Ondernemen en Werk										
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	Voorstel college begroting 2027							250			
Samenhangende aanpak vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige centra	Voorstel college begroting 2027							150			
Meedoenplatform	Voorstel college begroting 2027			220							
Omzetting reserve bestrijding energiearmoede in BBV dekkingsreserve	Voorstel college begroting 2027			-220							
Totaal programma 5			0	0	0	0	0	400	0	0	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2025	begroting 2026	begroting 2026 na VJN	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		1.350		400			
Structureel							
Bestaand beleid	16.968	17.201	20.278	18.119	18.119	18.119	18.119
Totaal lasten programma	16.968	18.551	20.278	18.519	18.119	18.119	18.119
Baten							
Bestaand beleid	10.897-	9.524-	10.260-	10.043-	10.043-	10.043-	10.043-
Totaal baten programma	10.897-	9.524-	10.260-	10.043-	10.043-	10.043-	10.043-
Saldo voor bestemming	6.071	9.027	10.018	8.476	8.076	8.076	8.076
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	359-		60-				
Storting reserve	1.019		11	11	-	-	-
Saldo na bestemming	6.731	9.027	9.969	8.487	8.076	8.076	8.076

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
250	Markten	203.600	6.500-	197.100
251	Economische zaken	395.500	-	395.500
800	WWB re-integratie	5.455.400	958.100-	4.497.300
801	WWB algemeen	11.657.200	9.078.200-	2.579.000
802	Kwijtschelding	151.900	-	151.900
803	Terugvordering (IOAW/IOAZ)	266.800	-	266.800
Totaal programma		18.130.400	10.042.800-	8.087.600

6. Wonen, Recreëren en Veiligheid

Coalitieakkoord 2026 - 2030

Volkshuisvesting en passend wonen

We gaan voor een betaalbare en toegankelijke woningmarkt

Bouwen voor de lokale woningbehoefte staat centraal, zowel voor koop als sociale huur. De focus ligt op inwoners met een maatschappelijke en/of economische binding met Rijssen-Holten gebaseerd op lokaal onderzoek en actuele inzichten. Zo zorgen we voor woningen die aansluiten bij de vraag van onze inwoners, waaronder kleinere en betaalbare wooneenheden.

Na de ontwikkeling van de Liesen en de Banis is ons uitgangspunt dat inbreiding vóór uitbreiding gaat. We zetten in op het ontwikkelen van gebiedsvisies voor inbreidingslocaties, zoals de spoorzones. Door binnen bestaand stedelijk gebied te bouwen, benutten we de ruimte efficiënter. Verder staan we open voor nieuwe woonideeën en vernieuwende woonvormen. Deze dragen bij aan doorstroming, diversiteit en betaalbaarheid. We doen ook onderzoek naar bestaande en nieuwe financieringsmogelijkheden, zoals bijvoorbeeld KoopStart-regelingen. Het doel is om starters meer kansen te bieden op de woningmarkt.

Om de doorstroming op de huizenmarkt te bevorderen pleiten we voor ondersteuningsregelingen voor senioren, bijvoorbeeld overbruggingsregelingen. We kijken of we drempels kunnen wegnemen voor senioren om te verhuizen. Ook zetten we ons in voor soepele en goed afgestemde processen tussen Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) en de gemeente.

Recreatie en toerisme

We houden recreatie in balans

Wij kiezen voor recreatie en toerisme die passen bij de schaal en het karakter van onze gemeente. We zetten in op kwaliteit boven kwantiteit. Daarbij houden we aandacht voor een zorgvuldige balans tussen recreatief gebruik, natuur en het dagelijks leven van inwoners.

We sturen actief op een evenwichtige spreiding van bezoekers in tijd en plaats. Drukbezochte gebieden, zoals de Sallandse Heuvelrug, vragen om extra aandacht. We willen minder gemotoriseerd verkeer in kwetsbare natuurgebieden, daarom zetten we in op het aanpassen van de openstellingstijden van de Toeristenweg in de zomerperiode.

We versterken toeristische en recreatieve voorzieningen die bijdragen aan de aantrekkelijkheid van Rijssen-Holten voor inwoners en bezoekers. Tegelijkertijd wordt rekening gehouden met de omgeving en draagvlak in de samenleving, door bijvoorbeeld in de kern Rijssen rekening te houden met de zondagsrust. We hebben oog voor goede toegankelijkheid, zodat ook mensen met een beperking kunnen meedoen. Bijvoorbeeld door te investeren in rolstoeltoegankelijke paden en voorzieningen. Ook geven we een impuls aan de buitensport.

We investeren in recreatieve voorzieningen

Toerisme zien we als een economische kans voor de gemeente. Opbrengsten worden voornamelijk ingezet voor het behoud en de kwaliteit van toeristische en openbare voorzieningen. Investerings zijn vooral gericht op het versterken en beter benutten van bestaande recreatieve structuren.

De samenhang tussen voorzieningen verbeteren we, bijvoorbeeld door te zorgen voor voldoende en goed gesitueerde parkeerplaatsen en passende toiletvoorzieningen. Ook werken we aan de verdere ontwikkeling van sportpark Meermanskamp als recreatieve hub en toegangspoort voor individuele sporters tot het omliggende gebied. De uitwerking hiervan is mede afhankelijk van de verdere ontwikkeling en eventuele fusie van sportverenigingen, waarbij we flexibel en toekomstgericht willen meebewegen.

We willen dat de promotie van de gemeente zich vooral richt op de toeristische waarden en identiteit van beide kernen afzonderlijk. De inzet van de gemeente moet vooral gericht zijn op investeren in voorzieningen voor toeristen.

Platteland en agrarische sector

We houden het platteland toekomstbestendig en leefbaar

De agrarische sector zien we als een drager van het buitengebied van Rijssen-Holten. Wij waarderen deze (familie)bedrijven die bijdragen aan de voedselvoorziening. We willen ruimte bieden aan agrarische bedrijven voor een gezonde en duurzame ontwikkeling, zodat economische vitaliteit en zorg voor de omgeving hand in hand gaan.

Voor een goede verbinding tussen agrariërs en de gemeente blijft de functie van gebiedscoördinator behouden. Deze speelt een belangrijke rol in de afstemming tussen ondernemers, gemeente en andere betrokken partijen. In het buitengebied wordt gestreefd naar een gezonde balans tussen de verschillende belangen, zoals agrarisch ondernemen, landschap, natuur en wonen.

Wij ondersteunen agrariërs door flankerend beleid bij de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak van de provincie.

We willen dat het platteland leefbaar, toekomstbestendig en goed bereikbaar blijft. De agrarische sector is in beweging en daarom staan we open voor nieuwe initiatieven. We ondersteunen agrariërs die willen vernieuwen, omschakelen of nieuwe inkomstenbronnen willen ontwikkelen, zodat ook op de lange termijn een perspectief blijft bestaan voor het buitengebied en de mensen die daar wonen en werken.

Veiligheid en handhaving

We werken samen aan een veilige leefomgeving

Een veilige en leefbare gemeente staat voorop. Inwoners moeten zich thuis en beschermd voelen. Zichtbare aanwezigheid van wijkagenten en boa's draagt bij aan vertrouwen en veiligheid in wijken en centra. We zetten in op gerichte en daadkrachtige handhaving bij overlast, vandalisme en onveilig gedrag. Daarbij handhaven we op vormen van alledaagse overlast, zoals het niet opruimen van hondenpoep.

Tegelijkertijd is er aandacht voor preventie door problemen vroeg te signaleren en samen te werken met inwoners en partners. Onveilige plekken in de openbare ruimte willen we actief in beeld houden. We zetten in op de structurele aanpak van jeugdoverlast. De gemeente ontwikkelt een lokale bewustwordingscampagne om veiligheid en respectvol gedrag in de publieke ruimte te bevorderen. We willen hier actief uitvoering aan geven door structureel middelen beschikbaar te stellen.

Door duidelijke regels, een consequente aanpak en betrokkenheid in de samenleving zorgen we voor een prettige en veilige leefomgeving voor iedereen.

[Cijfers die een indicatie geven van het programma](#)

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

[Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen](#)

Prioriteiten

Acties

Iedereen een passend dak boven het hoofd

Omschrijving (toelichting)

We doen onderzoek naar nieuwe en bestaande vormen van ondersteuning aan starters op de woningmarkt en naar een stimuleringsregeling voor doorstromers gericht op senioren. Verder werken we aan de uitvoering van het volkshuisvestingsprogramma en de verordening voor urgente woningzoekenden. Op deze wijze zorgen we dat iedereen een passend dak boven het hoofd heeft in een leefbare wijk met ruime mogelijkheden voor starters en doorstromers. Daarnaast zorgen we voor een betere afstemming tussen wonen, zorg en welzijn, zodat de woonbehoeften van inwoners beter kunnen worden ingevuld. Daarmee versterken we de uitvoering van de woonzorgopgave, stimuleren we passend wonen en dragen we bij aan een toekomstbestendige en inclusieve leefomgeving en versterken we verder de samenwerking met woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen, ontwikkelen we nieuwe woonzorginitiatieven en geven uitvoering aan het volkshuisvestingsprogramma.

Waarmaken van de ambities op het gebied van Recreatie en toerisme

Omschrijving (toelichting)

Recreatie en toerisme is een speerpunt in het coalitieakkoord. Daarnaast is in 2025 de visie op Vrijtijdseconomie vastgesteld. Om de ambities uit zowel het coalitieakkoord als de visie waar te maken is meer inzet op dit beleidsgebied noodzakelijk. Nu er zowel op Vitaal platteland als op recreatie en toerisme een grote opgave ligt vergt dit meer inzet. Deze inzet zal zich richten op onder andere het lokale beleid, de regionale samenwerking en de coördinatie van de uitvoeringsagenda.

In november 2025 is de nieuwe visie Vrijtijdseconomie (recreatie en toerisme) vastgesteld en geïntegreerd in de omgevingsvisie. De visie is vertaald naar een meerjarige uitvoeringsagenda, waarin duidelijke inhoudelijke keuzes zijn gemaakt en concrete actielijnen zijn uitgewerkt, aansluitend op de ambities uit het coalitieakkoord. Het gaat daarbij om onder andere om de kwaliteit van het routenetwerk, bezoekersspreiding, marketing, erfgoed en cultuurhistorie en versterking van de recreatieve voorzieningen en verblijfsrecreatie. De uitvoeringsagenda wordt in het najaar van 2026 ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad en in de loop van 2026 / begin 2027 verder geconcretiseerd tot uitvoerbare projecten.

Uitvoeringsprogramma De Borkeld

Omschrijving (toelichting)

Een besluit over de toekomstvisie op de Borkeld wordt in 2026 verwacht. De visie zet in op actievere gemeentelijke betrokkenheid (voorkeursscenario). Dit wil zeggen dat gemeente meer initiatief gaat nemen in het stimuleren van initiatieven om de (recreatieve) kwaliteit, vitaliteit en toekomstbestendigheid te verbeteren. Om hier uitvoering aan te geven moet een samenhangend pakket aan maatregelen in de vorm van een uitvoeringsprogramma worden opgesteld en uitgevoerd. Dekking wordt gevonden in de reserve De Borkeld.

Vitaal platteland

Omschrijving (toelichting)

Het landelijk gebied staat de komende jaren voor een ingrijpende transitie. Europese, landelijke en provinciale beleidsopgaven op het gebied van natuur(herstel), water, klimaatadaptatie ((water vasthouden, droogte, hitte, klimaatbestendige inrichting) en landbouw worden steeds concreter en werken steeds nadrukkelijker door in ons buitengebied. De kamerbrief 'Weer ruimte voor boer, natuur en bouw' is hier een voorbeeld van. Deze ontwikkelingen raken niet alleen agrariërs, maar hebben ook gevolgen voor bewoners, ondernemers, recreatie, woningbouwontwikkeling en de leefbaarheid van onze kernen. De samenloop van deze opgaven leidt tot toenemende druk op de beschikbare ruimte en vraagt om duidelijke keuzes. Om deze opgaven aan te pakken wordt een programma 'Vitaal Platteland' onder de omgevingswet opgesteld.

Versterken van de uitvoering van de woonzorgopgave

Omschrijving (toelichting)

Dit draagt bij aan de ambitie uit het coalitieakkoord om te zorgen voor een betaalbare en toegankelijke woningmarkt, waarbij woningen aansluiten bij de vraag van inwoners en ruimte wordt geboden aan vernieuwende woonvormen. Daarnaast ondersteunt deze maatregel de ambitie om in te spelen op de toenemende zorgbehoeften van senioren en om ervoor te zorgen dat alle inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Door de verbinding tussen wonen, zorg en welzijn te versterken, geven we uitvoering aan de ambitie om passend wonen voor aandachtsgroepen en senioren te bevorderen en zetten we in op toekomstbestendige woonoplossingen.

Aanpak leefbaarheid en veiligheid

Omschrijving (toelichting)

Een veilige en leefbare openbare ruimte is een belangrijke voorwaarde voor een prettige woon-, werk- en leefomgeving. De gemeente zet daarom in op een samenhangende aanpak van leefbaarheid en (verkeers)veiligheid, waarbij preventie, vroegsignalering en waar nodig handhaving en repressief optreden centraal staan. We stellen een extra BOA aan waardoor zichtbaarheid in wijken (leefbaarheid) vergroot wordt. Ook willen we meer structurele handhaving en preventie van alcoholmisbruik bij sportverenigingen. Samen met inwoners, (maatschappelijke) partners en veiligheidspartners wordt ingezet op het voorkomen van overlast en onveiligheid, het tijdig signaleren van knelpunten en het versterken van het veiligheidsgevoel. De inzet richt zich onder meer op het structureel in beeld brengen van onveilige locaties, het bevorderen van bewustwording in het kader van veiligheid en respectvolgedrag en het gericht inzetten van instrumenten zoals mobiele camera's. Hiermee wordt bijgedragen aan een veilige, leefbare en weerbare gemeente.

Aanpak jeugdoverlast

Omschrijving (toelichting)

In 2027 zetten we in op het voorkomen en aanpakken van jeugdoverlast, waaronder ook eventuele acute jeugdgroepen wanneer deze er zijn. Tegelijkertijd brengen we beter in beeld wat er daadwerkelijk speelt en hoe jeugdoverlast wordt ervaren. Daarbij onderzoeken we de oorzaken, omvang en aard van de signalen die er zijn. Ook bekijken we of de huidige aanpak en samenwerking voldoende aansluiten bij de praktijk. Op basis van deze inzichten bepalen we welke aanvullende inzet of maatregelen nodig zijn. Daarnaast willen we bij de jongeren ophalen welke wensen en behoeften zij hebben qua activiteiten en/of voorzieningen. Hiermee versterken we een effectieve en preventieve aanpak van jeugdoverlast.

[Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen](#)

Bestaand beleid / Actuele ontwikkelingen 2027

Acties

Volkshuisvesting en passend wonen

Omschrijving (toelichting)

2027 staat in het teken van de uitvoering van het Volkshuisvestingsprogramma. Het programma geeft sturing aan de huisvestingsbehoefte voor inwoners met een maatschappelijke en/of economische binding met onze gemeente. Voor de uitbreidingswijken de Banis en de Liesen is eind 2027 een ontwerp omgevingsplan gereed. Ook voor diverse inbreidingsplannen wordt een wijziging van het omgevingsplan voorbereid. Voor de voorbereiding hiervan zijn we meestal afhankelijk van derden waardoor sturing op het proces niet in eigen hand is. De wijken Opbroek Oost en het Enkcoterrein worden in 2027 verder gevuld met woningen. We streven daarbij naar een gemiddelde gemeentebrede jaarproductie van 300 woningen.

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Inves-	structureel				incidenteel			
Aanpak jeugdoverlast		Voorstel college begroting 2027						300			
Recreatie en toerisme											
	Waarmaken ambities op het gebied van recreatie en toerisme	Voorstel college begroting 2027		100				95	95	95	95
	idem dekking uit reservevce recreatie en toerisme	Voorstel college begroting 2027						-95	-95		
	Kwaliteitimpuls routenetwerken	Begroting 2024						120			
	Diverse maatregelen en budgetten	Begroting 2026		50	25	25					
	Diverse maatregelen en budgetten	Amendement Kadernota 2026-2029									
	Verhogen van de toeristenbelasting	Begroting 2026		-100	-100	-100					
Totaal programma 6			0	305	-20	-75	0	765	425	295	95

Financieel overzicht

	jaarrekening 2025	begroting 2026	begroting 2026 na VJN	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		519		765	425	295	95
Structureel		77		305	285	210	210
Bestaand beleid	10.017	7.999	12.482	8.963	8.882	8.827	8.382
Totaal lasten programma	10.017	8.595	12.482	10.033	9.592	9.332	8.687
Baten							
Bestaand beleid	5.426-	1.502-	3.607-	1.926-	1.926-	1.926-	1.926-
Totaal baten programma	5.426-	1.502-	3.607-	1.926-	1.926-	1.926-	1.926-
Saldo voor bestemming	4.591	7.093	8.875	8.107	7.666	7.406	6.761
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	66-		644-				
Storting reserve	368						
Saldo na bestemming	4.893	7.093	8.231	8.107	7.666	7.406	6.761

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
205	Recreatie	1.304.400	86.100-	1.218.300
550	Openbare orde	801.200	127.800-	673.400
551	Integrale veiligheid	404.800	-	404.800
552	Rampenbestrijding	11.100	-	11.100
553	Brandweer	3.233.200	-	3.233.200
555	Preparatie	23.300	-	23.300
556	Preventie	-	2.400-	2.400-
700	Wonen	1.211.000	1.369.800-	158.800-
701	Stadsvernieuwing	119.100	36.600-	82.500
702	Overige agrarische zaken	97.500	146.100-	48.600-
703	Ruimtelijke Ordening	1.040.700	89.600-	951.100
704	Grondbedrijf	302.900-	-	302.900-
705	Omgevingswet	163.200	-	163.200
751	Verkeer en vervoer	671.400	66.100-	605.300
754	Parkeren	154.000	1.700-	152.300
755	Openbaar vervoer	30.700	-	30.700
Totaal programma		8.962.700	1.926.200-	7.036.500

7. Wijken

Coalitieakkoord 2026 - 2030

Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Wij gaan voor een duurzame toekomst die haalbaar en betaalbaar is

Duurzaamheid zien we als een vanzelfsprekend onderdeel van het gemeentelijk beleid. Hierbij is oog voor betaalbaarheid en draagvlak binnen onze gemeente noodzakelijk.

We zetten in op verduurzaming die haalbaar is voor inwoners en ondernemers. Er is in het bijzonder aandacht voor het verduurzamen van woningen. Bestaande regelingen worden onder de aandacht gebracht. Bij energieprojecten staat de betrokkenheid van inwoners centraal. We zorgen ervoor dat opbrengsten en eigendom zoveel mogelijk ten goede komen aan de lokale gemeenschap. We streven ernaar dat omwonenden die de grootste lasten dragen, ook de meeste lusten ervaren. Wij zetten maximaal in op overleg met netbeheerders om netcongestieproblemen op te lossen.

Daarnaast werken we aan een gemeente die beter voorbereid is op de gevolgen van klimaatverandering. Door aandacht te hebben voor klimaatadaptatie, biodiversiteit en een groene leefomgeving versterken we de kwaliteit en toekomstbestendigheid van onze woon- en leefomgeving. Zo combineren we zorg voor natuur en leefomgeving met praktische keuzes. We planten meer bomen om een bijdrage te leveren aan een gezonde en leefbare gemeente voor huidige en toekomstige generaties.

In het kader van het verplichte warmteprogramma kijken we naar kansen op geothermie en andere bronnen van warmte.

Mobiliteit en verkeersveiligheid

We maken het verkeer veiliger

We zetten in op veilige en toegankelijke mobiliteit. We werken aan een verkeersinfrastructuur die veilig is voor alle verkeersdeelnemers. Dat geldt voor zowel de kernen als het buitengebied. De mobiliteitsvisie wordt daadkrachtig uitgevoerd, met prioritering op basis van beschikbare data. Hierbij moet aandacht zijn voor goede bereikbaarheid en een veilige en tijdige ontsluiting van nieuwe woongebieden.

Verkeersveiligheid vraagt om duidelijke regels en consequente handhaving. Daarom zetten we in op handhaving van snelheid en verkeersregels en nemen we maatregelen tegen overlast en onveilig gedrag in het verkeer. We hebben aandacht voor alternatieve oplossingen om de verkeerssnelheid eruit te halen en de veiligheid te waarborgen.

Goede bereikbaarheid en veilige verplaatsing zijn onmisbaar. Door te investeren in veilige fietsroutes en betere verbindingen zorgen we ervoor dat iedereen zich veilig en verantwoord kan verplaatsen binnen de gemeente. Concreet onderzoeken we de mogelijkheden voor een ongelijkvloerse kruising bij het station in Holten. We hebben ook aandacht voor een goede fietsroute-aansluiting op de F1 en F35, waarbij knelpunten gericht worden aangepakt.

Daarnaast werken we aan overzichtelijkheid in het verkeer. We pakken het zogenoemde 'bordenwoud' aan (verkeersborden en reclame-uitingen) door een nulmeting uit te voeren. Als blijkt dat de huidige bebording te omvangrijk is, zorgen we voor een eenvoudige en overzichtelijke herinrichting.

Openbare ruimte en beheer

We versterken de kwaliteit van onze openbare ruimte

Een openbare ruimte die veilig, verzorgd en toegankelijk is, vinden we van groot belang. Een schone en goed onderhouden buurt draagt bij aan het dagelijks welzijn van inwoners en aan de kwaliteit van onze leefomgeving.

Het beheer van de openbare ruimte is doelmatig en zorgvuldig, met oog voor duurzaamheid, veiligheid en uitstraling. Wij hebben oog voor de esthetische kwaliteit bij aanleg en beheer van de openbare ruimte.

Het is belangrijk dat fietsen veilig gestald kunnen worden in de gemeente, met name rondom de stationsgebieden en in de centra.

We zetten gericht in op onderhoud en beheer. Intensiveren doen we op basis van beschikbare data. Daarbij geven we een extra impuls aan wijken zoals Plan Zuid en Braakmanslanden. Groen speelt een belangrijke rol in de openbare ruimte en draagt bij aan een prettige en gezonde leefomgeving. Wij willen ruimte geven aan maatschappelijke initiatieven voor losloopvelden voor honden.

[Cijfers die een indicatie geven van het programma](#)

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

[Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen](#)

Prioriteiten

Acties

Inzet op een veilige en toegankelijke mobiliteit

Omschrijving (toelichting)

We zetten in op veilige en toegankelijke mobiliteit. We werken aan een verkeersinfrastructuur die veilig is voor alle verkeersdeelnemers. We gaan concreet aan de slag met een goede bereikbaarheid en een veilige en tijdige ontsluiting van het nieuwe woongebied De Banis en het woongebied Het Opbroek. In het kader van het bevorderen van de verkeersveiligheid op basis van de mobiliteitsvisie en het uitvoeringsprogramma gaan we ook maatregelen treffen op de Enterstraat.

[Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen](#)

Bestaand beleid / Actualiteiten 2027

Acties

Beheer openbare ruimte

Omschrijving (toelichting)

Er ligt een raadsbesluit om onderhoudsniveau B voor het beheer van de openbare ruimte te handhaven. Op basis van de laatste wegenbeheersplan is er structureel gebrek aan middelen om de gewenste kwaliteit van verharding op B-niveau te kunnen garanderen. De prijsstijgingen van de afgelopen tijd en de klimatologische omstandigheden (verdroging en vernatting) zijn voor het overgrote deel verantwoordelijk voor de huidige budgetkrapte. Omdat op basis van het raadsbesluit om B te handhaven geen keuzes voorliggen (tenzij de raad een ander onderhoudsniveau zou vaststellen), is het benodigde budget meegenomen als noodzakelijk (O&O).

Omschrijving (toelichting)

De huidige en toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen stellen ons voor een cruciale uitdaging: het verzekeren van een efficiënte en effectieve mobiliteit die niet alleen de doorstroming van verkeer garandeert, maar ook tegemoetkomt aan de groei- en ontwikkelbehoeften van onze gemeente en daarnaast veilig blijft. Ons huidige wegennetwerk is ontoereikend om in deze behoefte te voorzien.

De vastgestelde Mobiliteitsvisie is gericht op verbetering van de leefbaarheid en veiligheid met oog voor de doorstroming, maar ook op het integreren van oplossingen die rekening houden met andere maatschappelijke thema's zoals duurzaamheid. De mobiliteitsvisie is opgenomen in de Omgevingsvisie Rijssen-Holten. Het vastgestelde uitvoeringprogramma is uitgewerkt in een investeringsagenda. De resultaten zijn met name gericht op het tijdig uitvoeren van de opgenomen projecten.

Omschrijving (toelichting)

De opgave Duurzaamheid draagt bij aan de ambitie uit het coalitieakkoord om de leefbaarheid in Rijssen-Holten te versterken en onze gemeente toekomstbestendig door te geven aan volgende generaties. We werken aan de energietransitie door energiebesparing te stimuleren, duurzame energieopwekking mogelijk te maken en de gevolgen van netcongestie aan te pakken. Daarnaast bereiden we de warmtetransitie voor met een gemeentelijk warmteprogramma en ondersteunen we inwoners bij het verduurzamen van hun woningen. Ook zetten we in op circulair werken, het versterken van biodiversiteit, vergroening van de leefomgeving en maatregelen tegen wateroverlast, droogte en hittestress.

Beoogde resultaten 2027

- Verdere uitvoering van de energietransitie en ondersteuning van inwoners, VVE's en maatschappelijke organisaties bij energiebesparing en verduurzaming.
- Uitvoering geven aan het gemeentelijke warmteprogramma als belangrijke stap naar een aardgasvrije toekomst, door het opstellen en uitvoeren van wijkuitvoeringsplannen
- Voortzetting van de aanpak van netcongestie en verdere samenwerking binnen regionale energieprogramma's.
- Toename van circulair werken binnen gemeentelijke projecten en gebiedsontwikkelingen.
- Verbetering van de weerbaarheid tegen droogte, hitte en wateroverlast door het (waar mogelijk) toepassen van klimaatadaptieve maatregelen

Dekking wordt gevonden in de reserve duurzaamheidsvisie.

Speelvisie

Omschrijving (toelichting)

Voor de uitvoering van de speelvisie is enkele jaren geleden bijna 800.000,- beschikbaar gesteld door de raad. Een klein deel hiervan is uitgevoerd, maar voor de rest moest een aanbesteding gestart worden. Een Europese aanbesteding is een lang traject. De aanbesteding is inmiddels achter de rug en we hebben een contractant. Deze gaat met het resterende bedrag 40 speellocaties renoveren tot eind 2027. In 2027 gaan wij tegelijkertijd aan de slag met een nieuw uitvoeringsprogramma. Als daar krediet voor nodig is komt dit afzonderlijk bij de raad.

Prioriteiten 2027

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Investering	structureel				incidenteel			
				2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
7.	Wijken										
Duurzaamheid											
	Verduurzamen wagen- en machinepark	Begroting 2024		20							
	Energieleningen (Svn)	Begroting 2024	1.000								
	Energieleningen (Svn)	Begroting 2026	3.000	19	19	19					
	Energieleningen (Svn), vergoeding deelnemers	Begroting 2024									
	Uitvoeringsbudget	Begroting 2026						175	175	175	
	Dekking uit reserve energiearmoede	Begroting 2026						-175	-175	-175	
Klimaatadaptie											
	Subsidie voor groen- en watermaatregelen	Begroting 2026						35			
	Uitvoeringsbudget	Begroting 2025									
	Klimaatadaptieve maatregelen	Voorstel college begroting 2027							50	50	50
	Inzet reserve duurzaamheidsvisie	Voorstel college begroting 2027							-50	-50	-50
Reconstructie weginrichting											
	Aanvullende onderhoudsmiddelen voor openbaar profiel bij rioolvervanging	Begroting 2023									
	Laatste deel zuid oostelijke fietsring / reconstructie Pelmolenvweg	Begroting 2024	505								

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Inves-	structureel				incidenteel			
Wegreconstructies plan Zuid		Begroting 2026	1.300		25	40					
Reconstructie Opbroekweg		Begroting 2026	390		20						
Mobiliteit											
Verkeersveiligheidsmaatregelen (co-financiering met Rijk)		Begroting 2023									
Uitvoeringsplan		Begroting 2025	2.300	80							
Uitvoeringsplan		Begroting 2026						215			
Uitvoeringsplan		Amendement Kadernota 2026-2029			180	165			115	15	
Inzet op veilige en toegankelijke mobiliteit		Voorstel college begroting 2027			140						
Provinciaal subsidie		Voorstel college begroting 2027			-40						
		,									
Totaal programma 7			8.495	119	344	224	0	250	115	15	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2025	begroting 2026	begroting 2026 na VJN	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		965		250	115	15	
Structureel		112		119	463	687	687
Bestaand beleid	16.281	13.449	19.260	16.039	16.089	16.139	16.189
Totaal lasten programma	16.281	14.526	19.260	16.408	16.667	16.841	16.876
Baten							
Bestaand beleid	10.114-	7.603-	9.972-	8.608-	8.608-	8.608-	8.608-
Totaal baten programma	10.114-	7.603-	9.972-	8.608-	8.608-	8.608-	8.608-
Saldo voor bestemming	6.167	6.923	9.288	7.800	8.059	8.233	8.268
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	412-	24-	1.286-				
Storting reserve	300	13	500	60	60	60	60
Saldo na bestemming	6.055	6.912	8.502	7.860	8.119	8.293	8.328

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
400	Milieu	3.188.700	455.900-	2.732.800
401	Natuurbescherming	99.000	-	99.000
402	Afwatering	161.000	-	161.000
450	Openbaar groen	2.596.500	31.800-	2.564.700
460	hondentoiletten	64.800	-	64.800
510	Ongediertebestrijding	53.600	-	53.600
522	speeltuinen/zomervantiewerk	31.400	200-	31.200
600	Afval	3.037.700	3.964.700-	927.000-
650	Riolering	2.176.200	3.737.500-	1.561.300-
710	verspreide gronden	102.000	-	102.000
750	Wegen	3.082.700	418.100-	2.664.600
752	Straatverlichting	357.800	-	357.800
753	Straatreiniging	842.400	-	842.400
756	Gladheidsbestrijding	304.700	-	304.700
Totaal programma		16.098.500	8.608.200-	7.490.300

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemeen

Bij de programma's 1 tot en met 7 worden de desbetreffende lasten en baten weergegeven. Bij veel van de programma's zijn de baten lager dan de lasten. De programmatekorten worden bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de uitkering uit het Gemeentefonds en de onroerende- zaakbelastingen (ozb) de belangrijkste zijn. In het overzicht 'Algemene dekkingsmiddelen' wordt een specificatie gegeven. Het beleid omtrent lokale heffingen is verwoord in de paragraaf '4.1 lokale heffingen'.

De algemene dekkingsmiddelen kennen in tegenstelling tot de riool- en afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van specifieke uitkeringen, in de functionele programma's verantwoord.

onderdelen	rekening 2025	begroting 2026 primair	begroting 2026 na voorjaarsnota	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
a. Lokale heffingen							
ozb	-8.388.000	-8.566.100	-8.566.100	-8.951.800			
recognities en verhuur standplaatsen	-28.000	-20.500	-20.500	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
forensenbelasting	-155.000	-160.600	-160.600	-165.200	-165.200	-165.200	-165.200
toeristenbelasting	-419.000	-484.300	-484.300	-600.600	-600.600	-600.600	-600.600
hondenbelasting	-62.000	-70.300	-70.300	-75.700	-75.700	-75.700	-75.700
reclamebelasting	-7.000	-4.700	-4.700	-3.800	-3.800	-3.800	-3.800
b. Gemeentefonds	-84.782.000	-82.395.500	-83.622.800	-87.702.700	-87.987.700	-86.109.700	-86.624.700
c. Dividenden	-1.221.000	-1.072.400	-858.500	-1.075.400	-1.075.400	-1.075.400	-1.075.400
d. Overige eigen middelen	2.934.000	-2.983.900	-11.954.900	-3.054.700			
e. Saldo financieringsfunctie	1.286.000	1.636.100	1.636.100	1.446.600	1.446.600	1.446.600	1.446.600
f. Stelposten		7.636.900	976.000	4.500.900	2.288.900	2.288.900	2.288.900
	-90.842.000	-86.485.300	-103.130.600	-95.703.400	-86.193.900	-84.315.900	-84.830.900

Toelichting

a. Lokale heffingen

Voor een toelichting over het beleid met betrekking tot de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf '4.1 lokale heffingen'.

De ozb-inkomsten worden gecorrigeerd voor de lasten die betrekking hebben op de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).

b. Gemeentefonds

Aan de hand van de meicirculaire 2025 is de raming voor de uitkering uit het Gemeentefonds voor de gemeente berekend. Alle relevante ontwikkelingen zijn hierin meegenomen.

c. Dividenden

De gemeente ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelen in diverse ondernemingen.

De gemeente heeft aandelen in de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Vitens, Enexis en Twence. De preferente aandelen Vitens zijn omgezet in een achtergestelde lening.

Wadinko keert jaarlijks een dividend uit van € 500,- per aandeel.

Bedrijf	begroting 2026 na voorjaarsnota	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
BNG	-430.000	-650.000	-650.000	-650.000	-650.000
Wadinko	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
Enexis	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000
Twence	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Kapitaallasten rentebaten beleggingen	12.600	12.600	12.600	12.600	12.600
	-855.400	-1.075.400	-1.075.400	-1.075.400	-1.075.400

d. Overige eigen middelen

Onder deze noemer worden diverse eigen middelen gerangschikt die wij hebben samengevat in onderstaande tabel.

	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Huren diverse masten	-27.300	-27.300	-27.300	-27.300
Bijdragen van derden	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Onttrekkingen uit reserves	-749.100			
Stortingen in reserves	0			
(Dwang)invordering	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000
Lichtmastreclame	-70.800	-70.800	-70.800	-70.800
Saldo financieringsfunctie	-1.446.600	-1.446.600	-1.446.600	-1.446.600
Verschil renteomslag	-628.900	-628.900	-628.900	-628.900
	-3.054.700	-2.305.600	-2.305.600	-2.305.600

e. Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is het verschil tussen de werkelijk betaalde rente en de ontvangen rente. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de bespaarde rente en de gevolgen van de renteomslagberekening. Het saldo van de financieringsfunctie bedraagt:

	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
betaalde rente lang en kort	1.446.600	1.446.600	1.446.600	1.446.600
ontvangen rente	0	0	0	0
	1.446.600	1.446.600	1.446.600	1.446.600

f. Stelposten

De volgende stelposten zijn opgenomen bij de algemene dekkingsmiddelen:

	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
personeelskosten	47.900	47.900	47.900	47.900
Gebouwenbeheer	1.008.000	1.008.000	1.008.000	1.008.000
nieuw beleid incidenteel	2.212.000			
nieuw beleid structureel (inclusief extra rentelasten)	1.233.000	1.233.000	1.233.000	1.233.000
	4.500.900	2.288.900	2.288.900	2.288.900

Onvoorzien

De gemeente begroot een vast bedrag voor onvoorzien. Slechts in uitzonderlijke gevallen kan een beroep op onvoorzien worden gedaan. Dit is in het geval dat maatregelen onvermijdelijk of wettelijk verplicht zijn en hier geen andere dekking voor aanwezig is. Het bedrag voor onvoorzien bedraagt € 40.000,- incidenteel.

De gewijzigde begrotingsvoorschriften (BBV) schrijven voor dat vooral eigen personeelskosten van het toezicht houden bij nieuwe werken sinds 2018 geactiveerd moeten worden. De directe personeelslasten zijn hierdoor lager (€ 200.000,-).

Paragrafen

1. Paragraaf lokale heffingen

Artikel 10 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat ten minste (artikel 10, onderdeel c van het BBV):

- a. de geraamde inkomsten;
- b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen (die hoogstens kostendekkend mogen zijn) wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- d. een aanduiding van de lokale lastendruk;
- e. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten. De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken namelijk de burger heel direct in de portemonnee.

De paragraaf lokale heffingen bevat:

- de beleidsvoornemens voor de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen
- een duiding van de lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Op deze manier wordt inzicht gegeven in de lokale belastingdruk en wordt u, de raad, in staat gesteld te sturen op hoofdlijnen van beleid en een afweging te maken tussen de belastingdruk en het voorzieningenniveau.

Uitgangspunt tarievenbeleid

Alle kostprijzen en tarieven van gemeentelijke dienstverlening zijn in 2023 opnieuw tegen het licht gehouden. De uitkomsten hiervan zijn vastgelegd in de Nota kostprijzen en tarieven gemeentelijke dienstverlening. Als algemeen uitgangspunt geldt dat de tarieven kostendekkend zijn. Uitzonderingen hierop staan in de nota. Het bestaande beleid om de tarieven jaarlijks te corrigeren voor de inflatie wijkt op de volgende punten af:

1. Voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) zullen de tarieven met 3% worden

aangepast. Op dit moment zijn de nieuwe waarden en dus het nieuwe tarief nog niet bekend.

2. De rioolheffing wordt € 199 per aansluiting.
3. De afvalstoffenheffing wordt zoals gebruikelijk kostendekkend geraamd. De tarieven voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens worden vastgesteld op respectievelijk € 184 en € 233
4. Voor de toeristenbelasting wordt het tarief voor 2027 € 1,40 per overnachting.
5. De tarieven voor hondenbelasting worden vastgesteld op € 34 voor een 1e hond en op € 52 voor een 2e en volgende hond.
6. De lijkbezorgingsrechten worden met 3% verhoogd.
7. Het tarief voor de reclamebelasting in de centrumgebieden van Rijnssdal-Holten en voor de bedrijventerreinen in Holten wordt vastgesteld op basis van de ingediende begrotingen 2027 van de Stichting Ondernemersfonds respectievelijk de Stichting Ondernemersfonds Holtense Bedrijventerreinen.

[Onroerendezaakbelastingen \(OZB\)](#)

Als gevolg van de verplichte jaarlijkse herwaardering van onroerende zaken gelden per 1 januari 2027 ook weer nieuwe WOZ-waarden. De tarieven van de onroerendezaakbelastingen zullen daarvoor worden aangepast waarbij de totale OZB-opbrengst (exclusief nieuw- en verbouw) uiteindelijk 3% hoger wordt en de opbrengstverhouding tussen de categorie woningen en niet-woningen zoveel mogelijk in stand blijft. De tarieven voor 2027 zijn op dit moment nog niet bekend. Voor 1 januari 2027 zullen de tarieven voor 2027 door de raad worden vastgesteld.

Binnen de gemeente is sprake van tariefdifferentiatie. Voor niet-woningen (bedrijven) gelden andere (hogere) tarieven dan voor woningen. OZB wordt geheven van alle onroerende zaken (zoals gebouwde objecten, in aanbouw zijnde objecten en grond) tenzij wettelijk vrijgesteld.

De waarde van alle onroerende zaken is van invloed op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Die uitkering houdt namelijk rekening met de opbrengst uit de onroerendezaakbelastingen in de gemeente.

[Afvalstoffenheffing](#)

Het kostendekkende tarief voor een- en meerpersoonshuishoudens wordt voor de begroting 2027 vastgesteld op respectievelijk € 184 en € 233

[Rioolheffing](#)

Het kostendekkende tarief voor de rioolheffing wordt voor de begroting 2027 vastgesteld op € 199 per aansluiting. Het tarief is berekend op basis van de nieuwe visie en het Programma Water en Riolerings (PWR).

Uitgangspunt bij de rioolheffing is dat de taak riolering volledig kostendekkend wordt uitgevoerd. Voor het tegengaan van tariefschommelingen is een voorziening opgenomen. Voor verbeteringsmaatregelen is een aparte voorziening beschikbaar.

Belastingdruk per huishouden (afgerond op hele euro's)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Landelijk k (2026)
OZB*)	€256	€290	€319	€346	€358	€366	€ 377* **	€ 470
Afvalstoffenheffing **)	€186	€213	€217	€219	€217	€219	€ 233	€ 381
Rioolheffing	€195	€164	€172	€179	€192	€194	€ 199	€ 245
Totaal (meerpersoonshuishoudens)	€637	€667	€708	€744	€767	€779	€ 809	€ 1.096
Mutatie t.o.v. voorgaande jaar	+0,6 %	+4,7 %	+6,1 %	+5,1 %	+3,1 %	+1,6 %	+ 3,9%	

Financiën mag de tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing invullen plus totaalbedrag en % mutatie.

*) Bij een gemiddelde woningwaarde

**) Meerpersoonshuishouden

***) Op basis van de aanslag 2026 + 3% aanpassing

Bron: Coelo.nl

Hondenbelasting

De tarieven voor een 1e hond en een 2e en volgende hond komen in 2027 op respectievelijk € 34 en € 52 . Hondenbelasting voor het buitengebied is sinds 1 januari 2019 afgeschaft.

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven voor het houden van een verblijf met overnachting door niet-ingezetenen binnen de gemeente in hotels, pensions, vakantie-onderkomens, mobiele kampeeronderkomens, niet beroepsmatig verhuurde ruimten en op vaste standplaatsen, tegen vergoeding in welke vorm dan ook. Voor de toeristenbelasting geldt normaliter dat het tarief 1 keer in de 2 jaar wordt aangepast aan inflatie. In de begroting wordt uitgegaan van 517.500

overnachtingen. Voor de toeristenbelasting wordt het tarief voor 2027 € 1,40 per overnachting. Dit is een verhoging van €0,25 ten opzichte van 2026 voor diverse maatregelen uit de visie Recreatie en Toerisme. Op basis van deze visie wordt het tarief de komende jaren extra verhoogd.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van de personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. De tarieven worden in gelijke verhouding als de OZB-tarieven verhoogd.

Lijkbezorgingsrechten

In afwachting van een onderzoek naar begraafplaatsen worden de huidige tarieven met het inflatiepercentage van 3% verhoogd.

Omgevingsvergunning bouw

De bouwleges bedragen een percentage van de bouwsom. Omdat de normbouwkosten worden aangepast aan het prijspeil blijven de legestarieven voor 2027 ongewijzigd. De normbouwkostenlijst is namelijk leidend voor het bepalen van de bouwsom. De normbouwkostenlijst is ten tijde van schrijven in ontwikkeling en wordt in het laatste kwartaal van 2026 vastgesteld.

Overigens is er binnen de bouwleges sprake van kruissubsidiëring, dat wil zeggen dat de grotere bouwwerken 'meebetalen' aan de kleinere bouwwerken.

Ondernemersfonds/reclamebelasting

In de centrumgebieden van Holten en Rijssen geldt sinds 1 januari 2014 een reclamebelasting. Het tarief daarvoor wordt bepaald door de in te dienen begroting 2027 van de Stichting Ondernemersfonds en de nieuwe WOZ-waarden. Beide gegevens zijn op dit moment nog niet bekend.

Voor de beveiliging van bedrijventerreinen in Holten geldt per 1 januari 2022 een reclamebelasting waarmee een ondernemersfonds wordt gevoed ter bekostiging. Het tarief van deze reclamebelasting wordt bepaald door de in te dienen begroting 2027 van de Stichting Ondernemersfonds Holtense Bedrijventerreinen en de nieuwe WOZ-waarden. Beide gegevens zijn op dit moment nog niet bekend.

Kwijtschelding

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de geheven belasting. Dit is het geval als de bestaansnorm van inwoners onder de daarvoor geldende normen valt.

Vanaf 2025 moet elke aanvrager een volledig formulier invullen.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal aanvragen	415	461	482	433	443	439	496	379	376	376	360
Aantal gehonoreerd	350	398	396	363	361	347	324	323	324	309	305

Kostendekkendheid omgevingsvergunning bouw

Kostendekkendheid omgevingsvergunning bouw

kosten taakveld 1.1 crisisbeheersing € 46.100

kosten taakveld 8.3 wonen en bouwen € 725.700

Netto kosten taakveld € 771.800

Toe te rekenen kosten:

Kosten taakveld 0.4 overhead € 544.300

Totale kosten € 1.316.100

Opbrengst bouwleges € 1.250.000

Totale opbrengst heffingen € 1.250.000

Saldo -66.100 95% kostendekking

Kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten

Kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten

kosten taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria	€ 696.100	
<i>Netto kosten taakveld</i>	<i>€ 696.100</i>	
Toe te rekenen kosten:		
Kosten taakveld 0.4 overhead begraafplaatsen	€ 77.500	
Totale kosten	€ 773.600	
Opbrengst lijkbezorgingsrechten	€ 744.300	
Totale opbrengst heffingen	€ 744.300	
Saldo	-29.300	96% kostendekking

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Kapitaallasten (van investeringen)	taakveld 7.3 afval	€ 203.800	
Personeel	taakveld 7.3 afval	€ 758.600	
Onderhoud	taakveld 7.3 afval	€ 239.600	
Stortkosten afval	taakveld 7.3 afval	€ 1.825.000	
Btw	taakveld 7.3 afval	€ 376.100	
Overhead	taakveld 0.4 overhead	€ 494.300	
Overige kosten	taakveld 7.3 afval	€ 13.600	
Sluitpost (verrekening met voorziening)	taakveld 7.3 afval	€ -2.900	
Totale lasten		€ 3.908.100	
Overige opbrengsten	taakveld 7.3 afval	€ -549.300	
Kwijtschelding	taakveld 7.3 afval	€ 56.600	
Opbrengst heffingen	taakveld 7.3 afval	€ -3.415.400	
Totale opbrengsten		€ -3.908.100	
Saldo			€ - 100% kostendekking

Kostendekkendheid rioolheffing

Kostendekkendheid riooheffing

Kapitaallasten (van investeringen)	taakveld 7.2 riolering	€ 745.300
Personeel	taakveld 7.2 riolering	€ 698.600
Energie	taakveld 7.2 riolering	€ 221.300
Onderhoud	taakveld 7.2 riolering	€ 518.400
Kosten straatreiniging	taakveld 2.1 verkeer en vervoer	€ 197.200
Btw	taakveld 7.2 riolering	€ 1.029.000
Overhead	taakveld 0.4 overhead	€ 273.800
Sluitpost (verrekening met voorziening)	taakveld 7.2 riolering	€ -7.400

Totale lasten

€ 3.676.200

Overige opbrengsten	taakveld 7.2 riolering	€ -191.700
Kwijtschelding	taakveld 7.2 riolering	€ 61.300
Opbrengst heffingen	taakveld 7.2 riolering	€ -3.545.800

Totale opbrengsten

€ -3.676.200

Saldo

€ - 100% kostendekking

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Noot

De gemeenteraad heeft eind 2019 besloten de systematiek, de norm en de samenstelling van het weerstandsvermogen te behouden en opnieuw vast te stellen.

Doelstellingen gemeenteraad

- risico's vertalen naar geld;
- deze risico's afzetten tegen het weerstandsvermogen;
- zorgen voor een duidelijke en doorzichtige systematiek.

De systematiek

- belangrijke risico's worden benoemd en gekoppeld aan een realistisch scenario (bijvoorbeeld 2% korting op het gemeentefonds).
- de financiële gevolgen van die scenario's worden berekend waarbij structureel en incidenteel onder één noemer worden gebracht;
- bij elk risico(scenario) wordt de kans berekend: laag = 25%, midden = 50%, hoog = 75%;
- dit levert vier mogelijke uitkomsten op: laag, midden, hoog en een prognose (kans-inschatting);
- de uitkomsten en de beschikbare weerstandscapaciteit worden in een overzicht (matrix) gezet;
- de weerstandscapaciteit wordt gedeeld door het totale risicobedrag. Dat geeft een ratio (verhouding);
- vooral bij structurele risico's, zoals het gemeentefonds, is weerstandsvermogen bedoeld als tijdelijke oplossing (overbruggingsvermogen) totdat de begroting weer in balans is. Daarom hoeft niet het hele risico ten laste van de weerstandscapaciteit te komen maar alleen de tijdelijke dekking. Het uitgangspunt is dat de tegenvaller stapsgewijs wordt opgevangen in de begroting;
- bij structurele risico's moet steeds een actueel risicoprofiel worden gemaakt. Dit kan gaan over de kans of de omvang van het scenario;
- de laatste 2 punten zijn opgenomen in een rekenmodel. Dit laat zien wat de gevolgen zijn van de risico's en het nieuwe risicoprofiel (risicosimulatie);
- na de simulatie ontstaat een nieuw (prognose)risicoprofiel en een bijgesteld weerstandsvermogen;
- de ratio uit de simulatie geeft een accurater beeld. Het houdt namelijk rekening met het vermogen van de organisatie om tegenvallers stapsgewijs op te lossen;
- de ratio wordt gebruikt om het gewenste weerstandsvermogen te bepalen;
- de gemeenteraad stelt de norm vast;
- op basis van de waarderingstabel van de NAR (zie onderstaande tabel) is de norm vastgesteld tussen 1 en 1,4.

Ratio Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende

< 0,6	Ruim onvoldoende
-------	------------------

Regels van de raad

Als de ratio hoger is dan 1,4, mag het weerstandsvermogen worden teruggebracht tot 1,4. Het verschil mag dan naar de algemene middelen.

Bij een ratio tussen 1 en 1,4 mag het weerstandsvermogen worden gebruikt voor financiële tegenvallers, maar tot maximaal de ratio 1.

Als de ratio onder 1 komt, moeten financiële meevallers weer aan het weerstandsvermogen worden toegevoegd, totdat het minimaal 1 is.

Kanttekeningen

- het gaat om onzekere gebeurtenissen, niet om verwachtingen;
- de keuze van de scenario's is gebaseerd op expert judgement. Dat maakt het altijd deels subjectief;
- de simulatie gaat uit van de situatie dat alle risico's tegelijk optreden. In de praktijk is dat niet zo. Tegelijkertijd zijn niet alle risico's bekend. Verder gaat er een dempend effect uit van de kansinschatting: een risico met een lage kans telt minder zwaar mee in de simulatie. Soms is er een onderlinge relatie tussen risico's, bijvoorbeeld in het geval deze conjunctureel gerelateerd zijn;
- de simulatie gaat ervan uit dat de organisatie zelf oplossingen kan vinden voor structurele risico's.

Actuele situatie september 2026

Het geactualiseerde risicoprofiel levert de volgende matrixen op:

	L(aag)	M(idden)	H(oog)	P(rognose)
Risico's (in mln €)	19,8	36,7	53,6	28,5
Weerstandscapaciteit (in mln €)	67,4	67,4	67,4	67,4
Ruimte/tekort (in mln €)	47,6	30,7	13,8	38,9
Kengetal W/R	3,4	1,8	1,3	2,4

Risicosimulatie

De ratio (kengetal W/R) na simulatie komt uit op 2,54, "uitstekend" en is daarmee hoger dan de door de gemeenteraad vereiste bandbreedte "voldoende" (1,0 - 1,4).

De geïdentificeerde risico's zijn opgenomen in onderstaande tabel. Bij elk risico wordt een scenario verondersteld. Vervolgens wordt de kans ingeschat van realisatie van het scenario. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de indeling laag (25%); midden (50%) en hoog (75%).

P(rognose)	
Risico's na simulatie (in mln €)	25,2
Weerstandscapaciteit na simulatie (in mln €)	64,0
Ruimte/tekort na simulatie (in mln €)	38,8
Kengetal W/R na simulatie	2,54

Risicotabel

				bedragen x € 1.000						
				Kans *)				Na Simulatie		
Activiteit	Risico	Impact		Laag	Midden	Hoog		Impact	Kans op optreden risico's	
STRUCTURELE RISICO'S										
1 Gemeentefonds	Korting	2% korting	1.760	440	880	1.320	Laag	1.751	Laag	438
2 Sociaal domein Wmo	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	670	168	335	503	Midden	637	Midden	319
3 Sociaal domein Jeugd	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	1.540	385	770	1.155	Midden	1.463	Midden	732
4 Wmo (huishoudelijke hulp)	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	500	125	250	375	Laag	488	Laag	122
5 Participatiebudget (voormalig WWB, IOAW/IOAZ)	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	860	215	430	645	Midden	817	Laag	205
6 Leerlingenvervoer	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	182	46	91	137	Midden	172	Laag	43
7 Dividenden	Lagere uitkering	10% structurele raming	107	27	54	81	Laag	104	Laag	26
8 Rente/financiering	Stijging	1% van gemiddelde herfinancierings-behoefte	49	13	25	37	Midden	49	Midden	25
9 SamenTwente	Hogere bijdrage	pm								
10 Vastgoed/verhuur	Inkomstenderving	10% inkomstenderving	190	48	95	143	Laag	185	Laag	47
totaal structurele risico's	totaal scenario's structurele risico's		5.858	1.467	2.930	4.396		5.666		1.956
	totaal prognose structurele risico's			2.291						
INCIDENTELE RISICO'S										
				Kans *)						
Activiteit	Risico	Impact		Laag	Midden	Hoog				
11 Arbeidsongeschiktheidsrisico's gemeentebestuurders	Extra loon- en wachtgeldbetalingen	33% van maximum	2.100	525	1.050	1.575	Midden			

				bedragen x € 1.000						
12	Infrastructurele projecten	Uitvoering	10% onderhanden werk	400	100	200	300	Laag		
13	Stadsbank Oost-Nederland	Exploitatieverliezen		pm						
14	Directe borgstellingen	Wanbetaling	5% van € 0,4 miljoen	20	5	10	15	Laag		
15	Indirecte borgstellingen	Inroepen borgstelling	2,5% van € 104,2 miljoen	2.600	650	1.300	1.950	Laag		
16	ICT	bedrijfsvoering	€ 4 miljoen	4.000	1.000	2.000	3.000	Laag		
17	Grondexploitatie; obv risicologboek; geldt voor elk scenario	Vertraging uitgifte; afwaardering gronden etc.	€ 2,8 miljoen	2.800	2.800	2.800	2.800	*		
totaal incidentele risico's		totaal scenario's incidentele risico's			5.080	7.360	9.640			
		totaal prognose incidentele risico's			5.605					5.605
		Totaal prognose structurele en incidentele risico's, waarbij structurele risico's zijn vermenigvuldigd met factor 10			28.515					25.165
	* gewogen gemiddelde uit het het risicologboek van de grondexploitaties.									

Toelichting risicotabel

Algemeen beeld

De toekomst van de economie is nog steeds onzeker. Oorlogen en spanningen in de wereld zorgen voor extra risico's.

Het Centraal Plan Bureau heeft in augustus 2026 de nieuwste raming in de Concept-Macro Economische Verkenning gepubliceerd. Het CPB verwacht dat de Nederlandse economie groeit ondanks onrust in de wereld. Dit komt door sterk blijvende uitvoer, hogere overheidsuitgaven en buffers van huishoudens. De koopkracht blijft redelijk op peil, ondanks een hogere inflatie door hoger energieprijzen.

Het VPC verwacht dat de economische groei de komende jaren gematigd is, maar op een stabiel niveau. Op de middellange termijn loopt het overheidstekort verder op. Dit komt vooral door intensivering in defensie-uitgaven, maar ook oplopende kosten voor de zorg en sociale zekerheid (mede door vergrijzing) en stijgende rente-uitgaven.

Op basis van de risicotabel is de bandbreedte van de structurele risico's tussen de € 1,5 miljoen en de € 4,4 miljoen en de incidentele risico's tussen de € 5,1 miljoen en de € 9,6 miljoen. De bandbreedte (en dus de onzekerheid) blijft hiermee fors.

Van belang is dat scenario's een bandbreedte geven maar niet de betekenis hebben van onder- of bovengrenzen van toekomstige uitkomsten.

Voor de begroting hebben we, zoals gebruikelijk, een meest waarschijnlijk scenario benoemd. Dit is per definitie onzeker.

In de jaarrekening 2025 was de weerstandratio 2,91 bij een weerstandscapaciteit (na simulatie) van € 70,7 miljoen. In deze paragraaf is de uitkomst van de weerstandratio 2,54 bij een weerstandscapaciteit (na simulatie) van € 64 miljoen. De ratio daalt hiermee ten opzichte van de jaarrekening 2025. Dit komt vooral doordat de weerstandscapaciteit wat lager is. De belangrijkste mutatie is de reservering voor de cofinanciering van de N350. De algemene reserve telt volledig meer voor de weerstandscapaciteit en de bestemmingsreserve telt voor 50% mee in de weerstandscapaciteit.

1. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De gemeente krijgt het grootste deel van haar inkomsten uit het gemeentefonds. Dat is ongeveer € 88 miljoen voor 2027. Tot nu toe hing de hoogte van deze uitkering af van de inkomsten van de Rijksoverheid. Als het goed ging met de landelijke financiën, kregen gemeenten ook meer geld.

Maar als het slechter ging, kregen ze minder. Dat systeem heet het trap-op-trap-af-principe.

Vanaf 2024 is er een nieuw systeem. Er wordt nu gekeken naar de gemiddelde economische groei van de afgelopen 8 jaar. Dit zorgt voor meer stabiliteit: de gemeente weet beter waar ze financieel aan toe is. De financiële gevolgen van deze verandering zijn verwerkt in de begroting.

Toch blijven er risico's:

- De Rijksoverheid kan besluiten om te bezuinigen, waardoor het gemeentefonds minder groeit.
- Veranderingen in de manier waarop de uitkering wordt berekend, kunnen grote invloed hebben (positief of negatief). De voorgenomen herverdeling per 2027 is grotendeels uitgesteld in afwachting van nader onderzoek.

Een aantal maatstaven heeft behoorlijke invloed op de hoogte van de uitkering. Als de aantallen voor onze gemeente zich anders ontwikkelen dan landelijk, wijzigt de algemene uitkering.

Er is een nieuw risico: de regering wil mogelijk specifieke uitkeringen (SPUK, zoals voor jeugdzorg) onderbrengen in het gemeentefonds, maar dan met een korting van 10%. Daarnaast is het de bedoeling integratie- en decentralisatieuitkeringen te vervangen door een bijzondere fondsuitkering (BFU). Deze omzetting hoeft op zichzelf geen financieel effect te hebben. Dit kan wel ontstaan als de verdeelsleutel wordt gewijzigd. Ook als een SPUK wordt omgezet naar een BFU kan het kabinet tegelijkertijd een bezuiniging toepassen.

- De gevolgen van een eigen bijdrage voor jeugdzorg en WMO zijn nog onbekend. De korting is op dit moment budgettair neutraal verwerkt. Dit geldt eveneens voor de afschaling van de huishoudelijke ondersteuning.

Voor de komende jaren schatten we het risico op een verlaging van de uitkering als klein in. We houden vast aan een lage risicobeoordeling.

Als voorbeeld nemen we een scenario waarbij we 2% minder geld krijgen. Dat is ruim € 1,7 miljoen.

2. Uitgaven sociaal domein - Wmo (decentralisatie)

We weten dat er financiële risico's zijn voor de Wmo. De kosten lopen op onder andere door de vergrijzing, het beleid om mensen langer thuis te laten wonen en het tekort aan (geschikte) woningen.

In principe krijgen we hiervoor geld van het Rijk. Maar dat is misschien niet genoeg. Het is lastig om dit risico precies in euro's te berekenen. We sluiten daarom aan bij het standaardscenario voor open-einde risico's: 10% van de uitgaven. We schatten het risico in als gemiddeld.

3. Uitgaven sociaal domein - Jeugd (decentralisatie)

Ook binnen de jeugdzorg zijn er financiële risico's. De uitgaven kunnen stijgen. Dat komt onder andere door landelijke en regionale plannen waarvan de gevolgen nog niet helemaal duidelijk zijn. Denk aan de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de uitvoering van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg Twente. Ook de afbouw van jeugdzorgplus en de aanpassing van 3-milieusvoorzieningen hebben invloed.

Het is moeilijk om dit risico precies te berekenen. Daarom houden we voor nu een risico aan van 10% van de uitgaven voor jeugdzorg. We hebben de risico-inschatting gehandhaafd op midden.

4. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) huishoudelijke ondersteuning

De vraag naar huishoudelijke ondersteuning groeit licht, onder andere door de vergrijzing en het langer thuis wonen. Zolang er genoeg personeel is, blijven de uitgaven stijgen. Omdat dit een opneemeregeling is, blijft er een structureel risico.

Sinds 2018 bieden we huishoudelijke hulp vooral aan als algemene voorziening. Dat houdt de overheadkosten laag.

Landelijk zijn er ontwikkelingen die de komende jaren invloed kunnen hebben op de kosten voor Wmo en huishoudelijke ondersteuning. De inkomensafhankelijke eigen bijdrage is uitgesteld naar op zijn vroegst 2028. Het huidige minderheidskabinet heeft het voornemen om huishoudelijke ondersteuning in 2029 uit de Wmo te halen. Inwoners die zelf geen huishoudelijke ondersteuning kunnen regelen, moeten wel geholpen worden door de gemeente. Hoe het er precies uit gaat zien, is nog onzeker. Dit geldt ook voor de gevolgen van deze ontwikkelingen voor de kosten. Toen eerder het abonnementstarief werd ingevoerd, stegen de kosten juist. We kunnen nu niets anders dan afwachten wat er gebeurt. We houden als basisscenario 10% risico aan. Tot nu toe waren de afwijkingen klein, dus schatten we het risico als laag in.

5. Inkomensdeel Participatiebudget

Voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies krijgen we geld van het Rijk via het participatiebudget. Er is een landelijke regeling voor tekorten. De gemeente betaalt de eerste 7,5% van een tekort zelf. Van het deel tussen 7,5% en 12,5% krijgen we de helft terug. Alles boven 12,5% krijgen we helemaal vergoed. Dan moeten we wel laten zien dat we genoeg hebben gedaan om het aantal uitkeringen laag te houden. Ook telt het gemiddelde van drie jaar mee. De afgelopen jaren hadden we een overschot. Daarom is de kans dat we het vangnet moeten gebruiken klein. De vergoeding voor loonkostensubsidies is nu apart toegevoegd aan het budget. Die kosten stijgen al jaren. In het risicoscenario rekenen we met 10% overschrijding. Het aantal uitkeringen neemt lokaal licht toe. Of dat verandert, hangt af van de economie. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt hebben veel mensen extra hulp nodig om werk te vinden. Daarom houden we het risiconiveau op gemiddeld.

6. Leerlingenvervoer

Landelijk en ook binnen de gemeente Rijssen-Holtén neemt het aantal leerlingen dat gebruikmaakt van speciaal onderwijs toe. Omdat deze onderwijsvoorzieningen, met uitzondering van SBO De Elimschool, buiten de gemeente zijn gevestigd, is de gemeente verantwoordelijk voor het organiseren en bekostigen van het leerlingenvervoer. Daarnaast maken ook leerlingen die eerder regulier onderwijs volgden steeds vaker de overstap naar het speciaal onderwijs, waardoor het beroep op leerlingenvervoer verder groeit.

Om de groei op langere termijn te beperken, onderzoeken we samen met onderwijs- en zorgpartners de mogelijkheden om meer passend onderwijs dichterbij huis te organiseren. Daarnaast worden met ouders en leerlingen vervoersplannen opgesteld waarbij ook alternatieven worden bekeken, zoals eigen vervoer, openbaar vervoer en de fiets. Ondanks deze maatregelen hebben de toenemende aantallen leerlingen de afgelopen jaren geleid tot budgetoverschrijdingen. Hoewel het budget gedeeltelijk is verhoogd en de uitgaven zich lijken te stabiliseren, blijft het risico bestaan dat de kosten verder stijgen als gevolg van een grotere instroom in het speciaal onderwijs en een toenemende vervoersvraag. Om die reden wordt het risiconiveau beoordeeld als gemiddeld.

7. Dividenden

De gemeente krijgt elk jaar dividend, onder andere van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Twence. We verwachten weinig kans op een tegenvaller van 10%.

8. Rente

De rente kan veranderen en dat zorgt voor onzekerheid. Hogere inflatie kan leiden tot hogere rentes.

De leningportefeuille is ongeveer € 49 miljoen. Elk jaar moet gemiddeld 10% worden vernieuwd. Een renteverskil van 1% betekent een extra last van € 49.000.

De kans dat we meer rente moeten betalen is gemiddeld.

9. SamenTwente

SamenTwente heeft een eigen risicomanagement. In de concept-begroting 2027 is de weerstandratio 0,82, iets boven de ondergrens van de afgesproken bandbreedte van 0,8–1,0. Omdat SamenTwente dit zelf goed regelt, zetten wij het risico voor onze gemeente op pm.

10. Vastgoed

We houden rekening met 10% minder huurinkomsten uit gemeentelijke gebouwen. De kans hierop is laag.

11. Arbeidsongeschiktheidsrisico's gemeentebestuurders

Als bestuurders arbeidsongeschikt raken, zijn er extra kosten voor loon en wachtgeld. Het maximale risico is € 6,3 miljoen (berekend in 2023). Voor het risicoscenario gaan we uit van een derde: € 2,1 miljoen. We schatten dit risico gemiddeld in.

Door de huidige samenstelling van het college is het financiële risico bij arbeidsongeschiktheid van politieke ambtsdragers aanzienlijk toegenomen. Op grond van een eerste indicatie lijkt het verzekeren van dit risico hierdoor een meer passende optie dan het zelf dragen van dit risico. Dit wordt momenteel verder onderzocht. Vooralsnog hebben we het bestaande risicobedrag gehandhaafd.

12. Infrastructurele projecten

Elk jaar wordt ongeveer € 4 miljoen geïnvesteerd in infrastructuur. We houden rekening met een overschrijding van 10%.

13. Stadsbank Oost Nederland

De 21 gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor mogelijke verliezen. De Stadsbank werkt zelf met een weerstandsratio. Voor 2027 is die 1,56, boven de norm (1,0–1,4). Daarom zetten wij het risico voor onze gemeente op pm.

14. Directe borgstellingen

Per 31 december 2025 is er voor € 0,4 miljoen aan borgstellingen bij corporaties en zorginstellingen. We rekenen met 5% wanbetaling. De kans daarop is laag.

15. Indirecte borgstellingen

Per 31 december 2025 staat er via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw € 104,2 miljoen uit bij corporaties. Het risico van 2,5% wanbetaling kan leiden tot een claim van ongeveer € 2,5 miljoen. De kans hierop is laag.

Bij de Nationale Hypotheekgarantie (NHG) is de gemeente alleen nog (deels) achtervang voor garanties van vóór 2011. Daarna is het volledig rijksachtervang. Het fondsvermogen is in 2025 € 1,81 miljard. De buffers zijn voldoende, daarom is het risico voor de gemeente pm.

16. Risico's ICT/informatiebeveiliging/privacybescherming

Digitale risico's nemen toe, bijvoorbeeld door hacking of phishing. We houden rekening met een risicoscenario van € 4 miljoen. Omdat er veel maatregelen zijn genomen, schatten we het risico laag in.

17. Grondexploitatie

De risico's van grondexploitatie worden jaarlijks gemeten. In de zomer van 2026 is dit ingeschat op ongeveer € 2,8 miljoen. De grootste risico's liggen bij het project Ligtenbergerveld Oost.

Rampen

Met de gevolgen van het zich voordoen van rampen, zoals het ontsporen van een chloortrein of het overstromen van een kern is in de begroting geen rekening gehouden. Wel wordt op verschillende manieren geprobeerd te voorkomen dat een ramp zich voordoet. Denk hierbij aan het opstellen van een integraal veiligheidsplan en het aanpassen van het rioleringsstelsel.

Voor de kosten van een terroristische aanslag zijn alle Nederlandse polissen verzekerd tot een bedrag van € 1 miljard per jaar. Een risico is de opgenomen clause in de polis. Komt de schade door terrorisme in Nederland in een jaar boven dit bedrag uit en onze gemeente wordt getroffen door een aanslag, dan komt een evenredig deel van de schade niet voor vergoeding in aanmerking.

Verzekeringsmarkt

Wij wijzen op de claimbewustheid van burgers en bedrijven bij schade. De gemeente is verzekerd tegen schade bij persoons- en zaakschade tot een bedrag van € 5 miljoen per gebeurtenis met een maximum van € 10 miljoen per verzekeringsjaar en bij vermogensschade € 2,5 miljoen per gebeurtenis tot een maximum van € 5 miljoen per verzekeringsjaar. Claims die de genoemde bedragen te boven gaan blijven over het meerdere voor risico van de gemeente.

Weerstandsvermogen

Tot het weerstandsvermogen wordt gerekend de algemene reserve en 50% van de bestemmingsreserves waarop nog geen verplichtingen rusten.

Kengetallen

Vanuit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) wordt in deze paragraaf een verplichte basis-set kengetallen opgenomen.

Begroting 2027

KENGETALLEN: (commissie Depla), bedragen x
€ 1.000

bedragen x
1.000

Netto schuldquote:	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	31/12/2025	31/12/2026	31/12/2027	31/12/2028	31/12/2029	31/12/2030
A. Vaste schulden	€ 50.575	€ 61.175	€ 42.558	€ 42.206	€ 58.238	€ 85.913
B. Netto vlottende schulden	€ 10.879	€ 23.000	€ 17.186	€ 16.729	€ 16.144	€ 15.131
C. Overlopende passiva	€ 16.187	€ 7.294	€ 10.279	€ 10.279	€ 10.279	€ 10.279
D. Financiële activa (excl. leningen)	€ 794	€ 794	€ 794	€ 794	€ 794	€ 794
E. Uitzettingen	€ 21.291	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
F. Liquide middelen	€ 5.671	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500
G. Overlopende activa	€ 5.180	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300

Begroting 2027

H. Totale baten, exclusief reserves	€ 140.110	€ 125.029	€ 130.921
Kengetal (A+B+C-D-F-G)/H x 100%	32%	64%	45%

€ 129.425	€ 129.909	€ 131.013
45%	56%	76%

bedragen x
1.000

Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:	Jaarrekening 2025 31/12/2025	Begroting 2026 31/12/2026	Begroting 2027 31/12/2027
A. Vaste schulden	€ 50.575	€ 61.175	€ 42.558
B. Netto vlottende schulden	€ 10.879	€ 23.000	€ 17.186
C. Overlopende passiva	€ 16.187	€ 7.294	€ 10.279
D. Financiële activa (incl. leningen)	€ 11.030	€ 13.279	€ 13.589
E. Uitzettingen < 1 jaar	€ 21.291	€ 9.000	€ 9.000
F. Liquide middelen	€ 5.671	€ 500	€ 500
G. Overlopende activa	€ 5.180	€ 1.300	€ 1.300
H. Totale baten, exclusief reserves	€ 140.110	€ 125.029	€ 130.921
Kengetal (A+B+C-D-F-G)/H x 100%	25%	54%	35%

Begroting 2028 31/12/2028	Begroting 2029 31/12/2029	Begroting 2030 31/12/2030
€ 42.206	€ 58.238	€ 85.913
€ 16.729	€ 16.144	€ 15.131
€ 10.279	€ 10.279	€ 10.279
€ 14.382	€ 14.209	€ 14.046
€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
€ 500	€ 500	€ 500
€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300
€ 129.425	€ 129.909	€ 131.013
34%	46%	66%

bedragen x
1.000

Solvabiliteitsratio:	Jaarrekening 2025 31/12/2025	Begroting 2026 31/12/2026	Begroting 2027 31/12/2027
A. Eigen vermogen	€ 118.584	€ 94.585	€ 106.684
B. Balanstotaal	€ 203.200	€ 192.261	€ 183.542
Kengetal (A/B) x 100%	58%	49%	58%

€ 53.119

Begroting 2028 31/12/2028	Begroting 2029 31/12/2029	Begroting 2030 31/12/2030
€ 106.553	€ 106.649	€ 106.937
€ 182.612	€ 198.165	€ 225.125
58%	54%	48%

bedragen x
1.000

Kengetal grondexploitatie:	Jaarrekening 2025 31/12/2025	Begroting 2026 31/12/2026	Begroting 2027 31/12/2027
A. Bouwgronden, niet in exploitatie	€ -	€ 1.072	€ 2.294
B. Bouwgronden, in exploitatie	€ 3.365	€ 15.006	€ -5.305
C. Totale baten (excl. reserves)	€ 140.110	€ 125.029	€ 130.921
Kengetal (A+B)/C x 100%	2%	13%	-2%

€ 14.142

Begroting 2028 31/12/2028	Begroting 2029 31/12/2029	Begroting 2030 31/12/2030
€ 2.294	€ 2.294	€ 1.614
€ -3.076	€ -4.415	€ 15.043
€ 129.425	€ 129.909	€ 131.013
-1%	-2%	13%

bedragen x
1.000

Structurele exploitatieruimte:	Jaarrekening	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027
	31/12/2025	31/12/2026	31/12/2027
A. Totale structurele lasten	€ 98.762	€ 128.180	€ 128.736
B. Totale structurele baten	€ 102.623	€ 125.029	€ 130.921
C. Totale structurele toevoegingen aan reserves	€ 26	€ 39	€ 97
D. Totale structurele onttrekkingen aan reserves	€ 701	€ 827	€ 1.453
E. Totale baten	€ 140.110	€ 125.856	€ 132.374
Kengetal ((B-A)+(D-C))/E x 100%	3,2%	-1,9%	2,7%

Begroting	Begroting	Begroting
2028	2029	2030
31/12/2028	31/12/2029	31/12/2030
€ 130.740	€ 131.238	€ 131.997
€ 129.425	€ 129.909	€ 131.013
€ 97	€ 97	€ 97
€ 1.453	€ 1.453	€ 1.453
€ 130.878	€ 131.362	€ 132.466
€ -	0,0%	0,3%

bedragen x
1.000

Belastingcapaciteit, woonlasten	Jaarrekening	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027
	31/12/2025	31/12/2026	31/12/2027
meerpersoonshuishouden:			
gemiddelde woningwaarde	€ 348	€ 366	€ 377
B. Rioolheffing (kleinverbruiker)	€ 192	€ 194	€ 199
C. Afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishouden)	€ 217	€ 219	€ 233
D. Heffingskorting			
E. Totale woonlasten gemiddeld gezin	€ 757	€ 779	€ 809
F. Woonlasten landelijke gemiddelde voor een gezin (t -1)	€ 1.052	€ 1.052	€ 1.096
Onbenutte belastingcapaciteit ten opzichte van de artikel 12 norm (x €1mln)		€ 3,9	€ 4,2
Kengetal (E/F) x 100%	72%	74%	74%

Begroting	Begroting	Begroting
2028	2029	2030
31/12/2028	31/12/2029	31/12/2030
€ 377	€ 377	€ 377
€ 199	€ 199	€ 199
€ 233	€ 233	€ 233
€ 809	€ 809	€ 809
€ 1.096	€ 1.096	€ 1.096
€ 4,2	€ 4,2	€ 4,2
74%	74%	74%

Ramingen zijn gebaseerd op constante prijzen. De ramingen voor de rioolheffing zijn conform het Vgrp.

3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Artikel 12

De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat ten minste de volgende kapitaalgoederen:

- a. wegen;
- b. riolering;
- c. water;
- d. groen;
- e. gebouwen.

Van de kapitaalgoederen wordt aangegeven:

- a. het beleidskader;
- b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft inzicht in het onderhoud van de gemeentelijke voorzieningen waarvoor investeringen worden gedaan die daarna regelmatig onderhoud vergen. Tot de gemeentelijke kapitaalgoederen worden gerekend wegen, verkeersmaatregelen, watergangen, civiele kunstwerken, rioleringen, openbare verlichting, openbaar groen, straatmeubilair, speelterreinen, begraafplaatsen en gemeentelijke gebouwen. De onderhoudslasten bestaan uit personeelskosten, materiaalkosten, kosten van derden en kapitaallasten.

In 2025 is het gemiddelde onderhoudsniveau voor de openbare ruimte opnieuw vastgesteld op het CROW niveau B (sober en veilig). De in de begroting opgenomen middelen zijn gericht op realisatie van dit onderhoudsniveau. Voor de vervanging van bestaande voorzieningen wordt uitgegaan van vastgestelde beheerplannen. Daarin zijn de investeringen veelal al inbegrepen. Daar waar dit niet het geval is wordt via de kadernota incidentele middelen geraamd voor vervangingen.

De volgende beheerplannen zijn vastgesteld.

Beheerplannen

Beheerplan	Vastgesteld	Door	Looptijd t/m	Financiële	Jaren doorgerekend	Achterstallig onderhoud
				vertaling in begroting		

Beleidsstrategie Beheer						
Openbare Ruimte (wegen en groen)	Oktober 2010	College	2027	Ja		Nee
Bermen en sloten	November 2017	College	2027	Ja	10	Nee
Riolering	December 2023	Raad	2027	Ja	75	Nee
Gebouwen	Januari 2023	College	2027	Ja	15	Nee
Bomen	April 2018	Raad	heroverweging in 2026	Nee	3	Nee
Sportvelden	Juni 2019	College	2026	Nee	30	Nee
Spelen en bewegen (beleid)	December 2020	Raad	2030	Nee	3	Ja, komen de 1,5 jaar worden ca 40 speellocaties gerenoveerd. Middelen zijn hier al voor beschikbaar.
Civiel technische kunstwerken	Planning Q4 2024		2030	Ja	40	Nee

Wegen

Product	Wegen binnen en buiten de bebouwde kom.
Omvang	313 hectare verharding, de verhouding tussen elementenverharding en asfaltverharding is circa 50/50.
Beleid	CROW-norm B, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.
Uitvoering	De gemeente laat jaarlijks een aantal wegen asfalteren en herstraten op basis van een periodieke weg inspectie (actuele technische kwaliteit) en de daaruit voortvloeiende maatregelplanning uit het beheerplan wegen. Hierbij wordt integraal afstemming gezocht met andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Groot onderhoud aan wegen wordt daardoor veelal in combinatie met reconstructie werkzaamheden uitgevoerd. Daarnaast wordt er ook op kleinere schaal onderhoud- en herstelwerkzaamheden uitgevoerd.
Kwaliteit	Op basis van een inspectie in 2025 (Antea) is het gemiddeld onderhoudsniveau B. De kwaliteit voldoet daarmee aan de vastgestelde norm. Asfaltverhardingen scoren gemiddeld iets beter dan elementenverhardingen.
Budget	€ 2.395.000, waarvan € 1.342.000 directe onderhoudslasten.
Conclusie	De wegen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau vooralsnog te behouden. Daarbij is het wel van belang dat er integraal gewerkt kan worden en er incidenteel bijdragen voor reconstructies worden toegevoegd.

Verlichting

Product	Openbare verlichting binnen en buiten de bebouwde kom.
Omvang	Circa 8.850 lichtmasten.
Beleid	De verlichtingsinstallatie wordt regelmatig onderhouden. Het onderhoud richt zich met name op herstel van schades en gebreken en het herstellen van niet brandende lampen. Gevaarlijke situaties worden met spoed hersteld, regulier herstel vergt maximaal 30 werkdagen.

Uitvoering	Herstel van uitgevallen lampen en schades gebeurt op basis van meldingen.. Grootschalige vervanging van armaturen en masten (einde levensduur) is niet in het onderhoudsbudget inbegrepen. Indien dit noodzakelijk is worden hiervoor separaat volgens het O&O principe middelen geraamd.
Kwaliteit	Inmiddels bestaat 99% van de lampen uit energiezuinige LED verlichting met een lange levensduur. De verwachte uitval is daarom gering. In 2019 is er een beheerplan opgesteld met advies voor vervanging van masten en armaturen (kapitaalgoederen). De piek in vervangingen komt in 2030. Op korte termijn zijn hiervoor geen extra middelen benodigd.
Budget	Regulier onderhoud € 84.000, energielasten € 200.000.
Conclusie	De openbare verlichting is kwalitatief in goede staat en voorzien van energiezuinige en duurzame LED lichtbronnen. Op korte termijn is geen grootschalige renovatie nodig. Medio 2030 wordt er een grootschalige renovatie verwacht. De middelen hiervoor moeten separaat geraamd worden.

Openbaar Groen

Product	Openbaar groen
Omvang	160 hectare
Beleid	CROW-norm B, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.
Uitvoering	Het onderhoud gebeurt veelal cyclisch. Herinrichtingen en reconstructies worden waar mogelijk gecombineerd met groot onderhoud aan het groen en de aansluitende verharding. Denk hierbij aan het vervangen van bomen of het opnieuw inrichten van een beplantingvak.
Kwaliteit	Uit de halfjaarlijkse beleidsschouwen blijkt dat de kwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan het onderhoudsniveau B. Daarnaast wordt ongeveer 6 keer per jaar ambtelijk een schouw uitgevoerd en ook daaruit blijkt dat het groen in de openbare ruimte voldoet aan de gestelde kwaliteitsnormen.
Budget	€ 2.565.000.

Conclusie

Het openbaar groen voldoet aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Bermen en sloten**Product**

Bermen en sloten

Omvang

590 km wegberm en 230 km bermsloten

Beleid

Wegbermen hebben primair een civieltechnische en verkeerskundige functie maar lenen zich over het algemeen goed voor ecologisch beheer. Het behouden en versterken van biodiversiteit is een leidend thema; het beheer van bermen, oevers en watergangen bepaalt voor een groot deel de natuurwaarden daarvan. De natuurwaarden in met name de bermen worden ook vaak beïnvloed door het beheer van de aangrenzende oever en watergang.

Uitvoering

Ecologisch beheer voor bermen die daarvoor in aanmerking komen en in zoverre daar de middelen beschikbaar voor zijn.

Kwaliteit

Een aantal aangegeven bermen wordt nu ecologisch onderhouden. Dit aantal zal komende jaren waar mogelijk worden uitgebreid.

Budget

€ 198.000

Conclusie

De bermen en sloten voldoen aan het sobere en veilige onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Optimaal ecologisch onderhoud voor verhogen van de biodiversiteit is niet mogelijk met het huidige budget.

Riolering**Product**

Rioleringen met bijbehorende voorzieningen

Omvang

159 km drukriolering en 310 km vrijvalriolering

Beleid

NEN3398, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.

Uitvoering	De gemeente zorgt dat het rioolstelsel goed functioneert, over voldoende capaciteit beschikt en redelijkerwijs zo min mogelijk overlast veroorzaakt. Bij de inrichting van het rioolstelsel wordt rekening gehouden met de klimaatverandering. Er is aandacht voor scheiding van hemel- en afvalwater, gecombineerd met klimaatadaptie.
Kwaliteit	De gemeente beheert haar rioolstelsel conform de Wet Milieubeheer, de Waterwet, de Wet op de Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) en de Europese Kader Richtlijn Water. Het GRP is in het najaar 2023 geactualiseerd en vervangen door het Programma Water en Riolering (PWR 2023 t/m 2027). Het PWR zal onderdeel worden van de omgevingsvisie en te zijner tijd op kunnen gaan in het omgevingsplan. Om tegenstrijdigheden te voorkomen worden in het PWR alleen die zaken besproken die specifiek van toepassing zijn op het gebied van stedelijk water en riolering. Het streven is dat klimaatbestendig inrichten al normaal is zodat Nederland in 2050 klimaatbestendig is ingericht. In het PWR wordt met deze aspecten rekening gehouden.
Budget	€ 3.738.000, volledig kostendekkend. Tarief 2027 kleinverbruik: € 199,- Gemiddeld volgens COELO (2026): €228,-.
Conclusie	De rioleringen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Gebouwen

Product	Gemeentelijke gebouwen
Omvang	Circa 60 gebouwen
Beleid	Er wordt minimaal correctief, veilig en doelmatig onderhoud uitgevoerd. Hiermee wordt achterstallig onderhoud voorkomen.
Uitvoering	In het plan wordt rekening gehouden met een cyclische meerjarenplanning. In de praktijk wordt daar een visuele of technische inspectie aan toegevoegd.
Kwaliteit	De huidige werkwijze leidt niet tot klachten van gebruikers. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Budget	€ 1.008.000 voor niet-jaarlijks onderhoud, overschotten blijven beschikbaar via reserve gebouwenbeheer (€ 1.304.000 per 1 januari 2027)
Conclusie	De gemeentelijke gebouwen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Aanpassingen aan de eisen van de tijd vallen niet onder dit budget.

Civieltechnische kunstwerken

Product	Civieltechnische kunstwerken
Omvang	Circa 65 civiele kunstwerken
Beleid	Er wordt minimaal correctief, veilig en doelmatig onderhoud uitgevoerd. Hiermee wordt achterstallig onderhoud voorkomen.
Uitvoering	In het plan wordt rekening gehouden met een cyclische meerjarenplanning. In de praktijk wordt daar een visuele of technische inspectie aan toegevoegd.
Kwaliteit	De huidige werkwijze leidt niet tot klachten van gebruikers. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Budget	Jaarlijks onderhoudsbudget € 52.000.
Conclusie	De civiele kunstwerken voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Vervangingen vallen niet binnen dit budget, groot onderhoud wel.

Bomen

Product	Bomen
Omvang	15.500 bomen binnen de bebouwde kom (ongeveer 30.000 bomen in totaal)
Beleid	Er wordt nu nog een reactief beleid gevoerd; gevaarlijke situaties worden opgelost. Het bomenbeleid is onderdeel van de vastgestelde groenstructuurvisie.
Uitvoering	Bomen binnen de bebouwde kom worden gecontroleerd op basis van VTA (Virtual Tree Assessment). Risicobomen (die uit de VTA naar voren komen) worden jaarlijks gecontroleerd. De bomen binnen de bebouwde kom worden eens per 5 jaar

gesnoeid en geschouwd. Bomen in het buitengebied worden om de 8 jaar gesnoeid.

Kwaliteit

De kwaliteit van de bomen is over het algemeen goed. Overlast gevende bomen worden meestal direct behandeld, gesnoeid of verwijderd. Problemen ontstaan vooral in de bestrating als gevolg van worteldruk. Hier wordt vanuit de weginspectie proactief op gehandeld.

Budget

€ 201.000 voor bomen en heesters (exclusief uren eigen dienst)

Conclusie

Er is op dit moment geen achterstand in het onderhoud. Er zijn voldoende middelen beschikbaar om het onderhoud uit te voeren.

Sportvelden

Product

Sportvelden

Omvang

25 sportvelden

Beleid

In 2019 is er door ASC Sports & Water een MJOP (meerjarenonderhoudsplan) opgesteld en dit MJOP is vastgesteld. Er is voor de komende 30 jaren inzicht in de vervangingsvraag en groot onderhoud.

Uitvoering

In het MJOP zijn de werkzaamheden en kosten middels een meerjarenplanning inzichtelijk gemaakt. Planmatig beheer voorkomt achterstallig onderhoud en miscommunicatie en draagt bij aan een consistent beheer. Dit planmatig beheer wordt onder andere ondersteund door een digitaal logboek. Hierin registreren de medewerkers van de gemeente de uitgevoerde werkzaamheden per veld en kunnen verenigingen hun zelfwerkzaamheid registreren en zichtbaar maken voor de gemeente.

Kwaliteit

De kwaliteit van de sportvelden voldoet aan het onderhoudsniveau B.

Budget

Structureel onderhoudsbudget is € 447.000 (exclusief uren eigen dienst)

Conclusie

Op dit moment voldoen de sportvelden aan de gestelde kwaliteitseisen.

4. Paragraaf financiering

Artikel 13

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Deze paragraaf is samen met het treasurystatuut voorgeschreven in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Ook vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording wordt een financieringsparagraaf verplicht gesteld. Het doel van deze paragraaf is de raad te informeren over het financieringsbeleid (treasury) en de daarbij horende financiële risico's. De paragraaf financiering wordt zowel in de begroting als jaarrekening opgenomen.

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de diverse vastgestelde programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van bestaand en nieuw beleid en (voor zover wettelijk toegestaan) het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Het beleid van de gemeente voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut.

De belangrijkste punten van het treasurystatuut zijn (naast de voorschriften van de wet Fido):

- de gemeente verstrekt alleen leningen of garanties uit hoofde van de 'publieke' taak aan derde partijen die zijn goedgekeurd door het college. Bij het verstrekken van leningen worden indien mogelijk zekerheden of garanties geëist;
- de uitzettingen hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- het gebruik van derivaten is toegestaan maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's.

De bovengenoemde punten zijn opgenomen in het huidige treasurystatuut.

Treasury

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft als doel het beperken van financiering van tekorten met kortlopende middelen.

Door tijdig structurele invulling te geven aan deze financieringstekorten worden onverantwoorde gevoelige rentefluctuaties voorkomen.

De kasgeldlimiet richt zich daarbij op leningen met een rentetypische looptijd tot één jaar.

De wettelijke toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt bepaald door een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van het totaal van de jaarbegroting per 1 januari. Dit percentage is vastgesteld op 8,5 met een minimumbedrag van € 300.000 (art. 2 uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden en art. 3 wet Financiering decentrale overheden).

Ditzelfde percentage wordt voor de begroting 2027 gehanteerd. Voor Rijssen-Holten betekent dit een wettelijk toegestane kasgeldlimiet van afgerond € 10,6 miljoen ($8,5\% \cdot \text{circa } € 125 \text{ miljoen}$).

Het begrotingstotaal is ten opzichte van 2026 gelijk gebleven.

Als onderdeel van het kredietarrangement, hanteert de BNG een kredietlimiet van € 2,0 miljoen en een intra-daglimiet bedraagt € 8,0 miljoen. Gesaldeerd een gemeentelijke kasgeldlimiet van € 10,0 miljoen. Bij de BNG wordt een bereidstellingsprovisie berekend van 0,10% over het niet gebruikte deel van deze beschikbare financiële ruimte. De aangegane overeenkomst wordt periodiek opnieuw bekeken. Mocht er aanleiding zijn, dan zal een aangepaste overeenkomst ter ondertekening worden aangeboden. Zonder aanleiding wordt de overeenkomst stilzwijgend verlengd.

Binnen de wettelijke toleranties zal in 2027 zoveel als beïnvloedbaar financiering plaatsvinden door middel van kasgeldleningen en bij overschrijding van de wettelijke kasgeldlimiet zal worden geconsolideerd naar vaste financiering.

Renterisiconorm

Deze norm heeft betrekking op de spreiding van de vaste schulden en wordt bepaald door een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal per 1 januari van het begrotingsjaar. Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan het deel van het begrotingstotaal waarvoor het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. De aanpassing van het rentepercentage doet zich voor bij herfinanciering en tussentijdse renteherziening. Herfinanciering houdt in dat een vervangende lening wordt aangetrokken om aan de aflossingsverplichting van bestaande leningen te voldoen. Daarbij wordt ook een analyse gemaakt van de lopende investeringsbehoefte. Renteherziening doet zich voor wanneer de geldgever het rentepercentage van een lening gedurende de looptijd contractueel herziet.

In 2027 wordt een renterisico gelopen over € 6,5 miljoen. Dit bedrag betreft de contractueel aangegane aflossingen op langlopende geldleningen. De renterisiconorm bedraagt voor de gemeente circa € 25 miljoen (20% van € 125 miljoen aan begrotingstotaal). We blijven daarmee in 2027 ruimschoots binnen de wettelijke kaders.

Rentevisie

De Raad van Bestuur van de ECB heeft de rente in juni 2026 voor het eerst sinds juni 2024 verhoogd tot 2,25%. Ontwikkelingen op dit gebied zijn voor 2027 vrij onzeker.

Gewaarborgde geldleningen

Per 1 januari 2027 staat de gemeente via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) garant voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen voor een bedrag van afgerond € 80 miljoen. Hiervan is € 0,1 miljoen rechtstreeks door de gemeente gewaarborgd en € 80 miljoen door het WSW en neemt de gemeente een achtervangpositie in.

Borging via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Het WSW staat borg voor de rente- en aflossingsverplichting van deelnemende corporaties. De gemeente wordt aangesproken als het garantievermogen van het WSW daalt tot een bepaald percentage (0,25% van het garantievolume). Het risicovermogen van het WSW en de obligoverplichtingen van deelnemers vormen de eerste buffers (primaire en secundaire zekerheid). Pas als die onvoldoende zijn, wordt de gemeente om een renteloze lening gevraagd (tertiaire zekerheid).

Kredietwaardigheid

Al meerdere jaren wordt voor het WSW de AAA-rating met stabiele vooruitzichten door kredietbeoordelaars Moody's en Standard & Poor's (S&P) bevestigd. Hierdoor blijven de rating en de vooruitzichten gelijk aan die van de Nederlandse Staat. De hoogste rating van de kredietbeoordelaars betekent dat deelnemers zich blijvend kunnen voorzien van duurzame financiering tegen de laagst mogelijke financieringskosten. Het kredietprofiel van het WSW weerspiegelt volgens de kredietbeoordelaars de zeer sterke banden met de Nederlandse overheid (AAA-stabiel). De kredietbeoordelaar baseert zich hierbij onder andere op de achtervangovereenkomst die voorkomt dat het WSW te maken krijgt met liquiditeitstekorten. Ook benadrukken ze het belang van het strategisch programma voor de versterking van het borgstelsel.

Financieringspositie

Prognose financieringsbehoefte

Via de berekening van het renteomslagpercentage wordt op basis van de primaire begroting 2026 een totale financieringsbehoefte van €21,3 miljoen voorzien. Hiervan is € 9,8 miljoen begroot als kortlopende financiering. Hierbij is er rekening mee gehouden dat dit financieringstekort volledig kan worden afgedekt tegen 1% rente. De langlopende financieringsbehoefte is binnen de begroting afgedekt tegen een gemiddeld percentage van 3%. Dit percentage is afgestemd op de actuele tarieven van de BNG (augustus 2026).

Afgezien van de mogelijkheid om aan elkaar leningen te verstrekken (zie hierna), is de gemeente Rijssen-Holtén verplicht alle middelen, die niet direct nodig zijn voor een publieke taak, in de schatkist aan te houden. De enige uitzonderingen daarop zijn vastgelegd in de regeling schatkistbankieren decentrale overheden. De belangrijkste uitzondering is het drempelbedrag. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen mag een decentrale overheid gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden. Dit is overigens geen verplichting, minder middelen buiten de schatkist houden mag uiteraard ook.

De drempel is 2% van het begrotingstotaal, indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Voor onze gemeente wordt het drempelbedrag voor 2024 vastgesteld op circa € 2,24 miljoen (2,0% van € 112 miljoen).

Leningenportefeuille

Binnen de huidige leningenportefeuille komt geen enkele lening in aanmerking voor vervroegde aflossing of tussentijdse renteherziening. Bij de situatie van onderliquiditeit zullen voor zover is toegestaan kortlopende kasgeldleningen aangetrokken worden voordat wordt overgegaan tot consolidatie. Deze manier van financieren levert in de huidige markt het hoogste rendement op. Om spreiding in de liquiditeiten te bewerkstelligen zullen bij het aantrekken van langlopende geldleningen de rente en aflossing plaatsvinden op een moment dat er nog geen geldstroom plaatsvindt. Hierdoor wordt de kasstroom geëgaliseerd.

Met de voorgenomen investeringen is geprognostiseerd dat er in 2026 een bedrag van ruim € 5,0 miljoen aan leningen moet worden afgesloten om de financieringen rond te krijgen.

Mutaties in leningenportefeuille

	(bedragen x € miljoen)
Stand 1 januari 2027	44,1
Aflossingen	6,5 -/-
Nieuwe leningen	5,0
Stand 31 december 2027	42,6

Relatiebeheer

Om continuïteit in de uitoefening van de publieke taak te waarborgen is het belangrijk om (vrije) toegang tot de geld- en kapitaalmarkt te hebben. Met onze huisbankier de BNG is een contract voor kortkredietfaciliteit afgesloten, waarbij overtollige saldi worden afgeroomd.

Het schatkistbankieren verplicht ons dagelijks om het concernsaldo te vergelijken met het vastgestelde drempelbedrag en hier naar te handelen. Bij een dreigend tekort aan liquiditeit doen we met name zaken met de BNG om deze tekorten tijdelijk af te dekken. Vaste relaties daarbij zijn van belang om snel te kunnen schakelen. Het aantal lokale banken met een loketfunctie is de afgelopen jaren afgenomen waardoor de keuze beperkt blijft.

Kasbeheer

Binnen onze organisatie is decentraal een beperkt aantal kassen aanwezig. Deze decentrale kassen zijn bestemd voor diverse publieke ontvangsten van burgerzaken en zwembaden.

Rentetoerekening/renteomslag

De gemeente slaat de rentelasten om over de boekwaarde van hun investeringen en wordt er ook dit jaar weer afgelost op lopende geldleningen.

Op advies van de commissie BBV (Rentenotitie 2018) vindt geen toerekening meer plaats aan reserves en voorzieningen, vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie.

Voor 2027 wordt verwacht dat het renteomslagpercentage zal dalen van 0,8% (2026) naar 0,7% (2027). in de begroting wordt rekening gehouden met 1%.

Wijziging Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) met betrekking tot renteverantwoording

De Commissie BBV heeft richtlijnen in de vorm van stellige uitspraken een aanbeveling opgesteld voor het wijzigen van de verantwoording van rentelasten binnen de begroting en jaarrekening.

Deze nieuwe richtlijnen, in de vorm van de Rentenotitie 2018, zijn ingevoerd om meer transparantie te krijgen in het totaal van rentelasten en -baten.

In het kort bestaan de stellige uitspraken uit:

- A. Bij het aantrekken en verstrekken van een lening moeten de rentelasten en rentebaten in eerste instantie verantwoord worden op het taakveld Treasury.
- B. Indien een lening specifiek is aangetrokken voor een project of verstrekking, is sprake van projectfinanciering. Zowel de rentelast als de rentebaat moet worden toegerekend aan het betreffende taakveld.
- C. Wanneer er een rentevergoeding over het eigen vermogen en/of de voorzieningen wordt berekend, dan is deze vergoeding maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de (bruto) externe rentelasten over het totaal van de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen.
- D. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Differentie in toe te rekenen rentepercentage is niet toegestaan. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. Afwijkende werkelijke rentelasten, die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast ten opzichte van de voorgecalculeerde renteomslag toegerekend aan taakvelden, kan een correctie tot gevolg hebben. Indien de afwijking groter is dan 25% dan wordt een correctie verplicht gesteld.
- E. Ook voor projectfinanciering vindt toerekening van rente plaats via het taakveld Treasury.

De aanbeveling vanuit de commissie bestaat uit:

Het opnemen van een renteschema in de paragraaf financiering voor zowel de jaarrekening als de begroting. Daarmee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Renteschema:

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	1.547.000
b.	De externe rentebaten	-€	100.000
	Totaal door te rekenen externe rente	€	1.447.000
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€	0
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€	263.000
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering) die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€	0
		-€	<u>263.000</u>
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	1.184.000
d1	Rente over eigen vermogen	€	0
d2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	€	0
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	€	1.184 .000

- e De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)

-€ 1.813.000

- f **Renteresultaat op het taakveld treasury**

€ -629.000

5. Paragraaf verbonden partijen

Artikel 15

Artikel 15

- i. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
 - a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
 - b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 1. gemeenschappelijke regelingen;
 - ii. vennootschappen en coöperaties;
 - iii. stichtingen en verenigingen;
 - iv. overige verbonden partijen;
 - c. de lijst van verbonden partijen.
2. In de lijst van verbonden partijen staat ten minste de volgende informatie:
 - a. de manier waarop de provincie respectievelijk de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
 - b. het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
 - c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
 - d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
 - e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk de gemeente.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dat zijn deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Deze paragraaf is in de begroting opgenomen omdat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat in principe ook door de gemeente zelf uitgevoerd kan worden. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak op de kernvraag of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds overeenkomen met de doelstellingen van de gemeente of dat de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd kunnen worden.

In het navolgende zijn de verbonden partijen benoemd. Er is ingegaan op de doelstellingen van deze partijen in relatie tot de gemeentelijke doelstellingen op de desbetreffende gebieden en op de beleidsvoornemens en nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van de genoemde verbonden partijen. Verder is een aantal financiële gegevens opgenomen, conform het Besluit begroting en verantwoording. Publiek Private Samenwerking-constructies (PPS-constructies) zijn geen verbonden partij. Toch wordt er vanwege het grote belang kort ingegaan op deze constructies binnen de gemeente.

Verbonden partijen

De gemeente Rijssen-Holten kent een aantal partijen waarmee ze bestuurlijk en financieel verbonden is. Dit zijn: SamenTwente (GR), Veiligheidsregio Twente (GR), Stadsbank Oost-Nederland (GR), Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente (GR), Omgevingsdienst Twente (GR), de Stichting Twenteboard en de Stichting Varietas. Verder zijn enkele partijen genoemd waarmee een aandeelhoudersrelatie bestaat, onder andere de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Verder geldt dit ook voor afvalverwerkingsbedrijf Twence B.V., Wadinko, Vitens en Enexis Holding N.V. Hierover is een korte toelichting opgenomen.

Gemeenschappelijke regelingen

SamenTwente

Vestigingsplaats: Enschede

Het openbare belang dat wordt behartigd:

De GR heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het in zijn rechtsgebied bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van en zorg verlenen aan de bevolking of specifieke groepen daarvan.

Ter verwezenlijking van het genoemde doel behartigt OLG de belangen op de volgende terreinen:

- a. Publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente;
- b. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, onder de naam Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT);
- c. Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, onder de naam Veilig Thuis Twente (VTT).

Het financiële belang van de gemeente in de GR SamenTwente is de verplichte bijdrage gebaseerd op het aantal inwoners.

De bijdrage van de gemeente Rijssen-Holten voor 2027 bedraagt afgerond € 3.269.000.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

(bedragen in miljoenen)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	€ 6,6	€ 3,4	€ 3,5	€ 3,5	€ 3,4	€ 3,4
Vreemd vermogen	€ 14,4	€ 21,0	€ 18,8	€ 18,2	€ 19,3	€ 18,2
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Resultaat na bestemming	€ 2,56	-	-	-	-	-

Bron: Programmabegroting 2027 Samen Twente en Jaarstukken Samen Twente 2025

Bedrijfsorganisatie Recreatieschap Twente

De Bedrijfsorganisatie Recreatieschap Twente is een Gemeenschappelijke Regeling die de volgende belangen behartigt:

Recreatieschap Twente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in zijn rechtsgebied. Daartoe heeft het de volgende taken:

1. Recreatieve voorzieningen:

- a. bevordering van totstandkoming en instandhouding van publieke recreatieve/toeristische infrastructuur in Twente;
- b. aanleg, onderhoud en beheer van publieke recreatieve/toeristische voorzieningen die hetzij op zichzelf, hetzij in routeverband, hetzij door opname in arrangementen, een bovenlokaal karakter hebben.

2. Overig:

- a. het oprichten van onderscheidenlijk deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, voor zover dit betreft de taken en bevoegdheden als bedoeld onder 1.

De bijdrage van de gemeente Rijssen-Holten bedraagt voor 2027 afgerond € 268.000.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

bedragen in (miljoenen)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	€ 2,4	€ 2,4	€ 2,4	€ 2,3	€ 2,3	€ 2,2
Vreemd vermogen	€ 4,5	€ 4,8	€ 5,1	€ 4,7	€ 4,4	€ 4,8
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Resultaat na bestemming	€ 0,0					

Bron: Programmabegroting 2027 Recreatieschap Twente en jaarstukken Recreatieschap Twente 2025

Veiligheidsregio Twente (VRT)

Het openbare belang dat wordt behartigd: de verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio betreft ten eerste de wettelijk verplichte rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hiertoe behoren ook terrorisme en epidemieën als gevolg van A-infectieziekten. Ten tweede heeft het bestuur van de VRT een verantwoordelijkheid voor de fysieke veiligheid zoals brand, ongevallen met gevaarlijke stoffen en de veiligheid en gezondheid tijdens grote evenementen. Tenslotte is het bestuur verantwoordelijk voor het goed functioneren van een meldkamer.

De bijdrage van de gemeente Rijssen-Holten voor 2027 bedraagt afgerond € 3.233.000.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

bedragen (in miljoenen)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	€ 5,9	€ 3,0	€ 3,1	€ 3,3	€ 3,5	€ 3,8
Vreemd vermogen	€ 76,3	€ 84,0	€ 91,7	€ 95,2	€ 95,3	€ 92,4
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Resultaat na bestemming	€ 3,4					

Bron Programmabegroting 2027 VRT en Jaarstukken 2025 VRT.

Omgevingsdienst Twente

Op grond van artikel 13.12. Omgevingsbesluit is de verplichting voorgeschreven om milieutaken door een Omgevingsdienst uit te laten voeren. De Omgevingsdienst Twente (OD Twente) is in 2019 gestart en behandelt de milieutaken van de 14 Twentse gemeenten en de Provincie Overijssel. De OD Twente heeft tot doel het behartigen van de individuele en gezamenlijke belangen van de deelnemers op het gebied van advisering, beschikkingen, toezicht en naleving van milieuvorschriften en aanvullende taken en bevoegdheden welke zijn gemandateerd. Daarbij staan de wettelijke eisen van kwaliteit, effectiviteit, robuustheid en uitvoering van de overgedragen Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)-taken centraal.

De bijdrage van de gemeente Rijssen-Holten voor 2027 bedraagt afgerond € 1.137.000.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

(bedragen in miljoenen)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	€ 3,4	€ 0,9	€ 0,9	€ 0,9	€ 0,9	€ 0,9
Vreemd vermogen	€ 4,5	€ 2,6	€ 2,3	€ 2,3	€ 2,3	€ 2,2
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Resultaat na bestemming	€ 1,8	-	-	-	-	-

Bron: Ontwerp programmabegroting 2027 ODT en jaarstukken 2025 ODT.

Stadsbank Oost Nederland

Het openbare belang dat wordt behartigd: De bank (oorspronkelijke naam: Intergemeentelijke Kredietbank) is een kredietbank als bedoeld in artikel 6 van de Wet op het consumentenkrediet. De Stadsbank heeft tot doel om vanuit bedrijfseconomische en maatschappelijke optiek een verantwoord pakket van (financiële) dienstverlening aan te bieden aan de ingezetenen van haar rechtsgebied. Het gaat hier om deelnemen aan krediettransacties, budgetbeheer, bewindvoering en dergelijke. Er zijn geen veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente heeft in de verbonden partij.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

(bedragen in miljoenen)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	€ 1,6	€ 2,3	€ 1,8	€ 1,8	€ 1,8	€ 1,8
Vreemd vermogen	€ 9,5	€ 9,5	€ 8,3	€ 8,0	€ 7,7	€ 7,4
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Resultaat na bestemming	€ 0,3	-	-	-	-	-

Bron: Primitieve begroting 2027 Stadsbank Oost NL en jaarcijfers 2025 Stadsbank Oost NL.

Stichting Varietas

Varietas is een organisatie met 25 basisscholen (32 onderwijslocaties) in Deventer, Joppe, Rijssen-Holtten, Hellendoorn, Wierden, Almelo en Twenterand. De scholen zijn openbaar, Interconfessioneel, neutraal, Katholiek of Protestants-Christelijk. Het besturingsmodel is zodanig ingericht dat er sprake is van een functionele scheiding van bestuur en toezicht. Het bevoegd gezag van Varietas is statutair gevestigd te Deventer. Het College van Bestuur (CvB) bepaalt het beleid en is eindverantwoordelijk op grond van de wet. De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht in brede zin, keurt de begroting goed en stelt de jaarrekening vast. Het bestuurskantoor is gevestigd te Deventer.

De gemeenten van de betrokken openbare scholen zijn extern toezichthouder (voor zover het openbaar onderwijs betreft). Dit externe toezicht wordt gecoördineerd door de Coördinatiecommissie Gemeentelijk Toezicht, bestaande uit de portefeuillehouders onderwijs van de deelnemende gemeenten.

De leden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht worden benoemd door de Raad van Toezicht. Afhankelijk van de omvang van de Raad van Toezicht worden een of twee leden van de Raad van Toezicht benoemd na goedkeuring door de raden van de deelnemende gemeenten. Over begroting en jaarverslag wordt jaarlijks overleg gevoerd met de raden van de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden zijn bevoegd in te grijpen in het bestuur als er sprake is van ernstige taakverwaarlozing voor zover het openbaar onderwijs betreft. Wijziging van de statuten is onderworpen aan de goedkeuring van de gemeenteraden.

Er loopt een onderzoek naar een bestuurlijke fusie van de stichtingen De Mare, Stichting openbaar basisonderwijs Salland en Stichting Varietas per 1 januari 2027.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

bedragen (in miljoenen)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	€ 5,8	€ 5,8	€ 6,4	€ 6,7	€ 6,5	onbekend
Vreemd vermogen	€ 15,3	€ 12,3	€ 12,3	€ 12,3	€ 12,3	onbekend
	2025	2026	2027	2028	2029	2029
Resultaat na bestemming	€ 0,1	€ 0,0	€ 0,6	€ 0,3	-€ 0,2	onbekend

Bron Varietas Meerjarenbegroting 2026-2029 en Varietas jaarverslag 2025

Stichting Twenteboard

De stichting heeft ten doel de sociaaleconomische structuur in Twente te versterken om daarmee de economische slagkracht van de regio Twente verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten door het bepalen van de economische strategie en het richting geven aan investeringen die aansluiten bij de koers van Twente. Daarin is een economische agenda leidend, die inzet op regionale kansrijke, meerjarige projecten en programma's.

De stichting streeft deze doelstelling na door:

- a. het - samen met de partners in de Triple Helix (zijnde overheid, bedrijfsleven en kennis- en onderwijsinstellingen) formuleren van de strategie die moet leiden tot het realiseren van de doelstelling;
- b. het organiseren van de governance op de uitvoering van de strategie;
- c. het in hechte samenwerking met het bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden:
 - creëren van een continuüm voor economische en maatschappelijke ontwikkeling;
 - creëren van evenwicht op de arbeidsmarkt, de stimulering van innovatie door het vermarkten van toegepaste kennis, de vermindering van conjunctuurgevoeligheid door diversificatie;
 - versterken van zichtbaarheid en reputatie;
 - verrichten van belangenbehartiging; - branding en marketing van Twente;
 - vergroten imago van Twente;
 - realiseren van de uitvoering van de Regio Deal;
 - creëren van een stimulerend internationaal vestigingsklimaat teneinde duurzaam succesvol te concurreren;
 - opstellen en doen uitvoeren investeringsprogramma's;
 - versterken van de mobiliteit en het verbeteren van de bereikbaarheid;
 - excelleren als Europese regio waarin innovatie de motor is voor duurzame economische en maatschappelijke ontwikkelingen;
- d. het realiseren van allianties met o.m. de provinciale overheid, het Rijk, de Europese Unie (EU) en andere (semi)overheden die bijdragen aan de doelstelling van de stichting; en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord, zoals de Regionale Ontwikkel Strategie (ROS).

De begrote gemeentelijke bijdrage voor 2027 bedraagt € 453.000.

Coalitions of the willing

Binnen Twente zijn ook enkele samenwerkingen die voorheen binnen de Regio Twente waren georganiseerd. Het gaat dan onder andere om de samenwerking op het gebied van de RES, MDA, Mobiliteit, Twentse Kracht, Arbeidsmarktregio en Twenteraad. Deze vormen van samenwerking hebben geen formele status als gemeenschappelijke regeling maar er ligt meestal wel een bestuursovereenkomst aan ten grondslag. Tenslotte is er ook nog de (sub)regionale samenwerking op het gebied van de salarisadministratie.

PPS-constructies

Bedrijventerrein Enter-Rijssen 'De Elsmoat'

De gemeente Rijssen-Holten is samen met de gemeente Wierden bezig met de ontwikkeling van een nieuw industrieterrein. De eerste fase, met ongeveer 12 hectare netto uitgeefbaar terrein, is inmiddels uitgegeven. De tweede fase van het plan, eveneens ongeveer 12 hectare groot, betreft een private ontwikkeling. Beide gemeenten nemen ieder voor 50% deel in de grondexploitatie. De afspraken over de ontwikkeling zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De Elsmoat is gereed met uitzondering van een aantal kleine afrondingszaken. Deze laatste afrondingszaken zal de gemeente Wierden oppakken. Gemeente verwacht de Elsmoat 2026 af te sluiten.

Opbroek Noord (zuidelijke fase)

Voor de uitbreiding in het Opbroek is in het plangebied Opbroek Noord een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een projectontwikkelaar. De wijk met daarin 106 nieuwbouwwoningen is ten tijde van schrijven afgerond. In 2025 en 2026 zijn de speelvoorzieningen geplaatst. Ook is het groen in de wijk aangebracht. De grondexploitatie zal eind 2026 worden gesloten. De samenwerkingsovereenkomst zal worden opgeheven na sluiting van de grondexploitatie.

Opbroek Oost Fase 1, 4 en 5

Voor de uitwerking in het Opbroek is in het plangebied Opbroek Oost een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar. Beoogd is de realisatie van circa 600 woningen in het gehele plangebied Opbroek Oost. Het omgevingsplan was in mei 2024 onherroepelijk. Fase 1, 4 en 5 worden ontwikkeld met een risicoverdeling van 50% voor de gemeente en 50% voor de ontwikkelaar. In deze PPS samenwerking moeten circa 350 woningen gerealiseerd worden. Voor voorgenoemde ontwikkeling is inmiddels een SOK afgesloten. In Fase 1 en 5 zijn de woningen momenteel in aanbouw. Na afronding van de bouw worden deze fases woonrijp gemaakt. Na afronding van het project zal de samenwerkingsovereenkomst eindigen.

De Liesen Fase 2

Voor de Liesen Fase 2 is in 2026 een voorovereenkomst gesloten met een projectontwikkelaar (tevens zijnde grondeigenaar). Het doel van deze voorovereenkomst is om gezamenlijk te onderzoeken of de ontwikkeling van dit plangebied tot woonwijk met circa 350 wooneenheden haalbaar en mogelijk is.

De Banis

Voor de De Banis is in 2026 een akkoord op hoofdlijnen gesloten met een projectontwikkelaar (tevens zijnde grondeigenaar). Het doel van dit akkoord op hoofdlijnen is om gezamenlijk te onderzoeken of woningbouw op locatie de Banis haalbaar is

Gemeente als aandeelhouder

Aandelenbezit door de overheid is de laatste jaren een landelijk onderwerp van discussie, mede naar aanleiding van overnames van nutsbedrijven als Essent en Nuon.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 304.746 (0,54% van het totaal)

Nominale waarde per aandeel: € 2,50

bedragen (in miljoenen)	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 5.062	€ 4.615	€ 4.721	€ 4.777	€ 4.863
Vreemd vermogen	€ 143.995	€ 107.459	€ 110.819	€ 123.614	€ 110.701
	2021	2022	2023	2024	2025
Nettowinst na belasting	€ 236	€ 300	€ 254	€ 294	€ 172

Bron: BNG jaarverslag 2025

Twence B.V. (Holding)

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 36.992 (4,46% van het totaal)

Nominale waarde per aandeel: € 1,00

(bedragen in miljoenen)	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 150	€ 176	€ 169	€ 166	€ 174
Vreemd vermogen	€ 168	€ 163	€ 162	€ 175	€ 169
	2021	2022	2023	2024	2024
Nettowinst na belasting	€ 12,1	€ 32,5	€ 9,4	€ 14,4	€ 15,1

Bron: Twence Holding jaarverslag 2025

Er wordt onderzocht of de aandelen Twence verkocht kunnen worden.

Vitens N.V.

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 41.696 (0,72% van het totaal)

Nominale waarde per aandeel: € 1,00

(bedragen in miljoenen)	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 600	€ 650	€ 678	€ 714	€ 809
Vreemd vermogen	€ 1.388	€ 1.447	€ 1.560	€ 1.684	€ 1.846
	2021	2022	2023	2024	2025
Nettowinst na belasting	€ 19,4	€ 8,2	€ 27,2	€ 34,5	€ 90,6

Bron: Jaarcijfers Vitens 2025

Wadinko N.V.

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 90

Nominale waarde per aandeel: € 100,00

(bedragen in miljoenen)	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 74	€ 83	€ 83	€ 85	€ 87
Vreemd vermogen	€ 7	€ 9	€ 9	€ 10	€ 10
	2021	2022	2023	2024	2025
Nettowinst na belasting	€ 8,7	€ 12,9	€ 1,9	€ 3,6	€ 3,5

Bron: jaarcijfers Wadinko 2025

Ontstaan uit de verkoop van Essent

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 64.662

Nominale waarde per aandeel: € 1 (oude waarde Essent)

Enexis Holding NV

(bedragen in miljoenen)	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 4.241	€ 5.441	€ 5.320	€ 5.538	€ 5.811
Vreemd vermogen	€ 5.154	€ 4.907	€ 5.140	€ 5.949	€ 5.527
	2021	2022	2023	2024	2025
Nettowinst na belasting	€ 199	€ 1.300	€ 72	€ 254	€ 400

Bron: jaarstukken Enexis 2025

6. Paragraaf grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid vormt een vast onderdeel van de begroting en verantwoordingscyclus van de gemeente. In het BBV is bovendien vastgelegd dat zowel in de begroting als in de jaarrekening een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid moet worden opgenomen.

Artikel 16

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

De gemeenteraad heeft op 21 februari 2023 de herziene Nota Grondbeleid vastgesteld. De nota grondbeleid is geen doel maar een middel om de instrumenten in te zetten om tot een goede ruimtelijke ordening te komen. Deze nota moet altijd gezien worden in combinatie met (structuur)visie, (politieke) ambities, omgevingsplan etc. Door de uitgangspunten van de nota grondbeleid op te nemen in de paragraaf grondbeleid bij zowel de begroting als het jaarverslag, blijven deze onder de aandacht bij de planning- en control cyclus. Zo kunnen deze, waar nodig, vrij eenvoudig worden aangepast aan gewijzigde omstandigheden. Deze werkwijze is vastgelegd in de Financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet.

Een integrale nota zorgt dat er een transparant samenhangend grondbeleid ontstaat die als ambtelijke leidraad zal dienen en waarbij de gemeenteraad haar kader stellende en controlerende taak kan uitoefenen.

[Uitgangspunten grondbeleid gemeente Rijssen-Holten](#)

- De gemeente Rijssen-Holten voert Grondpolitiek om haar doelen te bereiken.
- De gemeente Rijssen-Holten houdt rekening met hogere wet- en regelgeving die van invloed zijn op haar gemeentelijk grondbeleid.
- De gemeente Rijssen-Holten voert een situationeel grondbeleid (maatwerk). Daar waar mogelijk voeren we een actief grondbeleid.
- Bij verwerving wordt het beleidsinstrument minnelijke verwerving gekozen. Wet Voorkeursrecht Gemeenten en de onteigeningswet worden indien nodig aanvullend ingezet.
- De gemeente kan samenwerkingen aangaan met private partijen als dit de sturing op ontwikkelingen ten goede komt.
- Voor woningbouwprojecten wordt gekozen voor de residuele grondprijsmethode, waarbij voor sociale huursector en bij CPO hiervan kan worden afgeweken.
- Bij voormalige openbare ruimte waarop bouwvolume kan worden gerealiseerd wordt de grondprijs berekend volgens de residuele methode.
- Bij uitgifte bedrijventerrein wordt gekozen voor de comparatieve grondprijsmethode. Hierbij worden de grondprijzen vergeleken met die van omliggende gemeenten.
- De grondprijs voor maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, sportvoorzieningen en gebedshuizen, wordt vastgesteld via de comparatieve methode.
- Kavels (of eenheden in het geval van een appartement) voor sociale huur of sociale koop worden voor een vaste prijs per eenheid uitgenomen.
- Voor commerciële activiteiten, zoals winkels, horeca en kantoren, wordt voor iedere ontwikkeling op basis van taxatie de grondprijs berekend.
- Kavels uit te geven in CPO wordt via taxatie de grondprijs berekend.
- Voor de verwerving van gronden en/of panden vormt een taxatie van een onafhankelijke, beëdigde deskundige de basis voor de aankoop. Is het aankoopbedrag meer dan 10% hoger dan de taxatie, dan is een nadere onderbouwing van de deskundige vereist.

- Aangekochte bedrijfspanden binnen het stedelijk gebied worden na aankoop en oplevering ontmanteld. Bedrijfspanden in het buitengebied worden na aankoop tijdelijk verhuurd in afwachting van de nieuwe bestemming. Woningen worden indien mogelijk tijdelijk verhuurd op basis van de Leegstandswet of in gebruik gegeven aan anti-kraak. Aangekochte landbouwgronden worden, via geliberaliseerde pacht, kortstondig verpacht.
- Uitgifte van grond vindt bij voorkeur plaats door het eigendom over te dragen. Daar waar dit niet mogelijk is zal een andere vorm worden gekozen.
- In het kader van het Didam-arrest wordt gronduitgifte transparant, toetsbaar en redelijk uitgegeven.
- Kavels voor de sociale huur worden niet in mededingen uitgegeven. De plaatselijke woningbouwcorporaties worden als enige serieuze gegadigde gezien om het gemeentelijk beleid vorm te kunnen geven.
- Kavels op bedrijventerreinen worden conform de vastgesteld uitgifte voorwaarden uitgegeven.
- Het college van B&W stelt binnen de kaders van deze beleidsuitgangspunten per project de grondprijzen vast. Gedurende de looptijd van een project kunnen de grondprijzen worden herzien als de marktomstandigheden hiertoe aanleiding geven.

Wet- en regelgeving

De beleidsuitgangspunten zoals hierboven vermeld zijn gebaseerd op de in 2023 geldende wet- en regelgeving. De nieuwe beleidsuitgangspunten zoals in februari 2023 vastgesteld hebben oog voor de nieuwere wetgeving. Onderdeel daarvan is onder andere de Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking is getreden.

BBV

De commissie BBV presenteert regelmatig notities en stelt vraag- en antwoordrubrieken beschikbaar voor het grondbeleid in wijze van verantwoording in de begroting en jaarstukken. Zodra er nieuwe richtlijnen of notities volgen, dan worden deze in de budgetcyclus verwerkt.

In december 2023 is een nieuwe notitie Grondbeleid gepubliceerd. Hierop is in het 2^e kwartaal 2026 een aanvulling gekomen. Deze aanvulling betreft het verantwoorden van vastgoedinvesteringen die opbrengsten genereren zoals bijvoorbeeld woningen die worden verhuurd. Mocht een grondexploitatie verlieslatend zijn, dan mag de investering niet in de grondexploitatie worden verantwoord. Verantwoording dient dan plaats te vinden in de algemene dienst. Deze wijziging treedt per 1 januari 2027 in werking en zal worden vastgelegd in de nota Grondbeleid.

Parameters grondexploitaties

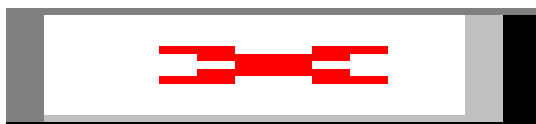
Bij grondexploitatieberekeningen en exploitatieplannen worden parameters gebruikt voor het doorrekenen van de exploitaties. Het gaat hierbij om de renteparameter, de parameter voor kostenstijging en de parameter voor opbrengstenstijging. Er is echter ook sprake van kosten- en opbrengststijgingen over de jaren heen. Doelstelling van het gebruik van parameters is de te verwachten stijging in kosten en opbrengsten en het te verwachten rentepercentage door middel van indexatie in beeld te brengen en de budgetten op peil te houden.

Renteparameter

Met ingang van 2025 is er een wijziging doorgevoerd met betrekking tot de rentetoerekening aan de grondexploitatie. Reden voor deze wijziging is dat er geen aansluiting is bij de fiscale regelgeving zoals bij de invoering van de Vpb in 2016 was voorzien. Het rentepercentage wordt niet meer berekend naar de verhouding tussen vreemd vermogen/totaal vermogen, maar is gelijk aan de rente-omslag. Voor de grondexploitatie zorgde dit voor een kleine verhoging naar 1%. Evenals voor 2026 bedraagt het rentepercentage voor 2027 1%.

Parameter kostenstijging

Voor de parameter van kostenstijging voor de posten die betrekking hebben op het bouw- en woonrijp maken van terreinen wordt aansluiting gezocht bij de Grond-, Weg en Waterbouwindex (GWW-index). Hierbij wordt het 5-jarig gemiddelde (afgerond op hele procenten) van dit indexcijfer gehanteerd als parameter voor de kostenstijging. De parameter kostenstijging zou op basis van deze index bepaald worden op 6,2% (2022 - 2026). Dit hoge gemiddelde wordt mede veroorzaakt door twee hoger uitschieters in prijsontwikkeling in de jaren 2022 (12,6%) en 2023 (10,2%). Deze uitschieters gaan de komende 2 jaar weer verdwijnen uit het vijf jarig gemiddelde waardoor het gemiddelde naar verwachting weer zal afzakken richting de geadviseerde 3 á 4 procent. Voorlopig wordt geadviseerd het percentage van 5,5% te handhaven voor het jaar 2027 ervan uitgaande dat de nieuwe inflatiepercentages de komende jaren het gemiddelde vanzelf zullen uitvlakken naar de geadviseerde niveaus.

Bron: *OUTLOOK 2026 Metafoor Vastgoed en Prijzen*

Parameter opbrengstenstijging

Voor de parameter voor de opbrengststijging wordt onderscheid gemaakt tussen een parameter voor woningbouw en een parameter voor bedrijventerreinen. Beide categorieën hebben een eigen uitgangspunt voor bepaling van de grondprijs en een eigen verloop van de grondprijs. Voor beide parameters geldt dat het niet representatief is om aan te sluiten bij landelijk of zelfs regionaal vastgestelde indexcijfers. Deze parameter zal vastgesteld worden op basis van expert judgement. De grondprijs voor woningbouw wordt, met uitzondering van de sociale sector, bepaald door middel van de residuele benadering. Deze bestaat uit de VON-prijs minus de investeringskosten. Omdat deze twee factoren bepalend zijn voor de residuele grondwaarde leiden de sterk stijgende prijzen op de woningmarkt niet per definitie tot een evenredige stijging van de grondprijzen. Zo zijn de bouwkosten, door de druk op de woningbouw en aangescherpte bouweisen met betrekking tot duurzaamheid, aanzienlijk gestegen. Door hoge investeringskosten blijft er per saldo minder opbrengst over voor de grondprijs per m². Alles in overweging nemende, zien wij een opbrengststijging van 1% als realistisch, waarbij we per locatie bekijken of dit meegenomen wordt. De grondprijs voor (nieuwe) bedrijventerreinen wordt bepaald met behulp van de comparatieve methode. Mede door het hanteren van deze variabelen en de invloed van de markt op bouwkosten, geldt ook voor industrieterreinen dat veranderingen in de markt niet direct van invloed zijn op de grondprijzen. De parameter opbrengststijging blijft vooralsnog voor bedrijventerreinen gehandhaafd op 0%.

Algemeen financieel

Per 1 januari 2027 bedraagt de geraamde bruto boekwaarde van alle grondexploitatiecomplexen € 12,8 miljoen. Per 1 januari 2026 bedroeg de bruto boekwaarde € 10,1 miljoen. De stijging van de boekwaarde is enerzijds het gevolg van te maken kosten voor grondverwerving, bouw- en woonrijp maken, rente en plankosten tot een bedrag van circa € 8,5 miljoen. Anderzijds dempen grondverkoop en bijdragen derden tot een bedrag van circa € 5,8 miljoen de stijging. Zowel de kosten als de opbrengsten hebben betrekking op alle complexen. Na aftrek van de aanwezige voorziening voor Enkco van € 4,2 miljoen, bedraagt de netto geraamde boekwaarde per

1 januari 2027 € 8,6 miljoen. Van deze netto boekwaarde heeft € 6,4 miljoen betrekking op in exploitatie genomen complexen en € 2,2 op de nog niet in exploitatie genomen complexen (kosten onderzoek en ontwikkeling). Dit betreft de volgende complexen:

In exploitatie genomen:

1. Opbroek Oost	€ 2,3
2. Enkco-terrein	€ 1,8
3. Vletgaarsmaten II a en b	€ 1,1
4. Vletgaarsmaten II c	€ 1,2

Totaal	€ 6,4
<u>Nog niet in exploitatie genomen:</u>	
1. De Banis	€ 0,6
2. Spoorzone Rijssen	€ 0,1
3. De Liesen fase 2	€ 0,4
4. Waerdenborch-Diessenplas	€ 0,2
5. Spoorzone Holten	€ 0,1
6. Ligtenbergerveld Oost	<u>€ 0,8</u>
Totaal	€ 2,2

Voor Ligtenbergerveld Oost zijn ook gronden verworven in de afgelopen jaren. De boekwaarde hiervan bedraagt eind 2026 naar verwachting € 8,0 miljoen. Daarmee is de totale verwachte bruto boekwaarde € 20,8 miljoen (netto geraamde boekwaarde € 16,6 miljoen).

Vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten in Nederland

Ten opzichte van hetgeen is geschreven in voorgaande jaren is er in de Vpb-plicht geen verandering opgetreden. Als gevolg van de negatieve exploitatie Enkco/Waterloo-Vlogtman is er de komende jaren nog geen sprake van een te verwachten Vpb-last. Al daalt het te verreken verlies wel hard door het gunstige verloop van met name grondexploitatie Opbroek Oost. Per 31 december 2024 bedraagt het saldo van het nog te verrekenen verlies € 633.000.

Een ander aspect dat van invloed is op de Vpb zijn de nog landelijk lopende discussies over andere opbrengsten die onder de werking van de Vpb kunnen vallen zoals de opbrengsten lichtmastreclame en rente personeelshypotheek. In Rijssen-Holten wordt alleen de opbrengst lichtmastreclame meegenomen in de Vpb aangifte. Het bedrag aan Vpb over de rente personeelshypotheek is minimaal en wordt derhalve niet meegenomen.

Inmiddels is er meer bekend over hoe met de opbrengsten van lichtmastreclame en rente personeelshypotheek moet worden omgegaan. In een uitspraak van eind 2024 van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is het Hof opnieuw tot het oordeel gekomen dat reclameactiviteiten moeten worden gezien als normaal vermogensbeheer en dus buiten de heffing van de Vpb blijven. Ditzelfde geldt ook voor de rente personeelshypotheek. Hierover heeft het Hof in dezelfde zitting geoordeeld dat dit ook onder het normaal vermogensbeheer van de gemeente valt. Zoals verwacht heeft de Advocaat-Generaal een advies uitgebracht aan de Hoge Raad, waarin hij stelt dat beide activiteiten toch als ondernemingsactiviteiten moeten worden aangemerkt. Het is nu wachten op de uitspraak van de Hoge Raad.

Voor de opbrengsten van lichtmastreclames lopen ook nog procedures bij de Hoge Raad.

[Bestemmingsplannen met kostprijsberekening \(BIE\)](#)

Grondexploitatie projecten (BIE) die naar verwachting in 2026 worden afgesloten

Opbroek Noord gemeentelijk deel en Publiek Private Samenwerking (PPS)

Zoals reeds bij de najaarsnota en jaarrekening 2025 is vermeld zal Opbroek Noord in 2026 worden afgesloten. Na het aanplanten van het groen en het verstrekken van bijdragen voor aansluitingen op de bestaande infrastructuur is deze grondexploitatie gereed. Bij het afsluiten resteert naar verwachting zowel bij het gemeentelijk deel als de PPS nog een kleine winst die zal worden toegevoegd aan de algemene middelen.

Bedrijventerrein Elsmoat

De ontwikkeling betreft een samenwerking tussen de gemeente Rijssen-Holtten en de gemeente Wierden, waarbij elke partij voor 50% risicodragend deelneemt. Naar verwachting zal ook dit samenwerkingsproject in 2026 met een verwacht positief resultaat van circa € 140.000 (zijnde het 50% aandeel) afgesloten kunnen worden.

Nog lopende grondexploitatie projecten (BIE)

Opbroek Oost gemeentelijke deel en Publiek Private Samenwerking (PPS)

Dit plan is een aanvulling op de woningbouwplannen voor Opbroek Noord en zal fasegewijs worden uitgevoerd in een planperiode die loopt tot en met 2030. In deze periode zullen er iets meer dan 600 woningen worden gebouwd. Circa 350 binnen de PPS, fase 1A, 1B, 4 en 5 en ruim 250 via zelfrealisatie door een drietal marktpartijen, fase 2 en 3.

Vanuit deze PPS constructie en zelfrealisatie wordt een vergoeding aan het gemeentelijke deel betaald voor de bovenwijkse voorzieningen, plankosten, planschade, buitenplanse kosten etc. Deze opbrengsten worden verantwoord in de gemeentelijke grex. De lasten voor ambtelijke uren, onderzoeken, bestemmingsplan wijziging, bovenwijkse voorzieningen en planschade worden eveneens verantwoord in deze gemeentelijke grex.

Inmiddels zijn vrijwel alle woningen in fase 1A gereed. Ook is het woonrijp maken in een vergevorderd stadium. In fase 1B zijn alle woningen verkocht en veel woningen zijn in aanbouw of inmiddels gereed. Wat nog resteert in deze fase is de uitgifte van de grond voor sociale huur hofwoningen en zorgenheden. Dit staat gepland voor 2026.

In het tweede kwartaal van 2026 is eveneens gestart met de verkoop van de woningen in fase 4. In de loop van 2027 zal worden gestart met de bouw. Het bouwrijp maken van fase 4 zal naar verwachting starten in het derde kwartaal van 2026.

In fase 2 en 3 zijn via onteigening de laatste percelen in eigendom van de gemeente gekomen. Hierdoor is de weg vrij om deze fasen te ontwikkelen. Voor de realisatie van fase 2 en 3 is eind januari 2026 een anterieure exploitatieovereenkomst gesloten met de 3 marktpartijen. Verkoop van de woningen in deze fasen kan pas plaatsvinden als de woningen in fase 4 zijn verkocht.

Als de voortgang gaat zoals hierboven is geschetst zal de PPS eind 2028 met winst worden afgesloten. Het afsluiten van het gemeentelijk deel, met winst, volgt later als de zelfrealisatie is afgerond. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid pas in 2030 zijn.

Enkco-terrein

Tot en met 2028 zullen er op het Enkco-terrein circa 180 wooneenheden worden gerealiseerd. Deze wooneenheden worden omringd door een groene parkachtige omgeving. De wooneenheden bestaan grotendeels uit appartementen maar ook een klein aantal rijwoningen, 2¹-kapwoningen en vrijstaande woningen. Een vrij groot deel van de woningen valt binnen de categorie sociale huur/koop of betaalbaar (woningen met een aankoopprijs tot € 420.000). In 2024 is gestart met het bouwrijp maken van het terrein. Inmiddels is grond voor de bouw van circa 55% van de wooneenheden verkocht. Voor de overige 45% zijn met diverse ontwikkelaars overeenkomsten gesloten of is er een besluit van het college aanwezig. Naar verwachting zullen in 2027 alle gronden zijn overgedragen.

Bij het bouwrijp maken zijn een aantal bodemverontreinigingen aangetroffen waarmee in de kosten geen rekening is gehouden. Inmiddels zijn de bodemverontreinigingen aanzienlijk van omvang en zullen de kosten rond de € 800.000 gaan bedragen. Bij de provincie Overijssel is verzocht om een subsidie om deze kosten te kunnen dekken. Deze subsidie is tot een bedrag van € 570.000 toegekend. Deze subsidie zal niet alle kosten dekken, zodat een deel van de kosten ten laste van de exploitatie zal komen. Aangezien dit plan een tekort heeft, waarvoor een voorziening aanwezig is, zal mogelijk bij de jaarrekening 2026 een aanvullende storting moeten worden gedaan.

Vletgaarsmaten II

Zoals in de paragraaf grondbeleid in het jaarverslag 2025 is vermeld, is 1 optie op een kavel niet afgenomen. In de loop van 2026 is voor deze kavel een nieuwe optieovereenkomst getekend die loopt tot 31 maart 2028. In deze overeenkomst is gerekend met een verkoopprijs per m² die gelijk is aan de verkoopprijs op Vletgaarsmaten II fase C. Dit levert een meeropbrengst op van ruim € 0,8 miljoen. Deze meeropbrengst en de kosten die samenhangen met het doorlopen van deze grondexploitatie zullen bij de najaarsnota 2026 in de exploitatie worden verwerkt. Naar verwachting zal deze grondexploitatie eind 2028 kunnen worden afgesloten.

Vletgaarsmaten II fase C

Dit bestemmingsplan is een uitwerking van de in 2009 vastgestelde structuurvisie. Dit bestemmingsplan gaat invulling bieden aan de grote behoefte voor bedrijventerrein in Rijssen en Holten. Uit de behoeftestudie bleek dat er in de periode tot 2030 in de gemeente Rijssen-Holten circa 20 - 28 hectare bedrijventerrein ontwikkelt dient te worden om in de lokale behoefte te voorzien.

Het plan is opgedeeld in 2 fasen. Fase 1 omvat 60% van het bedrijventerrein (circa 6 ha.). Deze grond is in bezit van een particuliere eigenaar en is inmiddels volledig bouwrijp gemaakt en ook volledig uitgegeven. De grond in fase 2, ongeveer 4 ha., is grotendeels in eigendom van de gemeente, met uitzondering van 2 percelen. Hierover zijn nog onderhandelingen gaande. De kans bestaat dat deze verwerving middels onteigening moeten plaatsvinden.

De gemeente zal in de loop van 2026 starten met de uitgifte van de bouwrijp gemaakte percelen en zal naar verwachting in 2028 zijn afgerond. Eind 2028 zal deze exploitatie naar verwachting met winst worden afgesloten.

Toekomstige grexen (Immateriële Vaste Activa)

Op de balans zijn een aantal voor-investeringen opgenomen voor in de toekomst te ontwikkelen plannen. Dit zijn onder andere:

Plan De Banis

Dit plangebied moet de gemeente Rijssen-Holten voorzien in de toekomstige woonbehoefte. De locatie is gelegen achter de Braakmanslanden en tussen de Keizersdijk, Middelveen en de Trippenweg. Er zullen naar verwachting circa 350 woningen worden gebouwd. De verdeling is 30% sociale huur, 40% middenhuur of betaalbare koop en 30% vrije sector. Eind 2025 heeft de gemeenteraad de omgevingsvisie vastgesteld. De volgende stap in het proces is de omgevingsvisie omzetten in een stedenbouwkundig ontwerp. Dit ontwerp laat gedetailleerd zien hoe het project eruit zal zien en hoe het in de omgeving past. Het beschrijft de indeling van openbare ruimtes, de plaatsing van gebouwen, infrastructuur, groenvoorzieningen, en andere stedelijke elementen. Dit vindt in 2026 plaats. In 2027 volgt het vastleggen van het stedenbouwkundige ontwerp in het omgevingsplan. Naar verwachting zal er eind 2027 een omgevingsplan liggen.

In 2026 een akkoord op hoofdlijnen gesloten met een projectontwikkelaar (tevens zijnde grondeigenaar). Het doel van dit akkoord op hoofdlijnen is om gezamenlijk te onderzoeken of woningbouw op locatie de Banis haalbaar is.

Spoorzone Rijssen en Holten

De Spoorzone van Rijssen vervult een strategische schakelpositie tussen het centrum, omliggende woonwijken en het bedrijventerrein. De Spoorzone in Holten vormt een cruciale schakel tussen het station, de dorpskern en het landelijke gebied richting de Holterberg. In de Position Paper 2050 en de Visie ontwikkelzones bestaande bedrijventerreinen (2024) worden deze zones nadrukkelijk benoemd als kansrijke gebieden voor een nieuw stedelijk woonmilieu, waarin wonen, werken en ontmoeten samenkomen in een duurzame en hoogwaardige omgeving. Daarbij ligt er een duidelijke ambitie om de ruimtelijke kwaliteit van de gebieden te versterken, de verblijfskwaliteit te verbeteren. De gemeente wil komen tot integrale gebiedsvisies voor deze omgevingen. Deze visies geven richting aan de gewenste ruimtelijke en functionele ontwikkeling van de gebieden en vormen het kader voor toekomstige besluiten over programmering, investeringen, samenwerking en regie.

Via de Voorjaarsnota 2026 is een voorbereidingskrediet van € 247.000 beschikbaar gesteld en de provincie heeft een subsidie toegekend van maximaal € 65.000. De uitwerking van de visies loopt door in 2027.

De Liesen fase 2

In 2025 is een krediet van € 252.000 beschikbaar gesteld voor onderzoeken, het maken van een stedenbouwkundig plan en de voorbereiding van een omgevingsplan.

Inmiddels is er meer duidelijk over dit plan. Zo is er op 25 juni 2026 een voorovereenkomst gesloten met een projectontwikkelaar (tevens zijnde grondeigenaar). Het doel van deze voorovereenkomst is om gezamenlijk te onderzoeken of de ontwikkeling van dit plangebied tot woonwijk met circa 350 wooneenheden haalbaar en mogelijk is.

Waardenborgh-Diessenplas

Evenals voor de Liesen fase 2 is er in 2025 ook voor dit plan een krediet beschikbaar gesteld van € 148.000 voor onderzoeken, het maken van een stedenbouwkundig plan en de voorbereiding van een omgevingsplan. Met dit krediet kunnen de kosten die hiermee gemoeid zijn worden gedekt.

Ligtenbergerveld Oost

Inmiddels zijn in dit gebied alle gronden verworven met uitzondering van een aantal percelen die door de eigenaren zijn verkocht aan marktpartijen. 1 kavel is nog niet overgedragen, dit gebeurt als het omgevingsplan is vastgesteld. Naar verwachting bedraagt de boekwaarde voor verwerving inclusief bijkomende kosten eind 2026 circa € 8,8 miljoen. De verkoop van de bouwrijpe grond zal, afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure, fasegewijs de komende jaren plaatsvinden. Voor het gebied is een ontwerp-structuurvisie gemaakt als eerste stap in de ruimtelijke procedure. Het omgevingsplan zal naar verwachting in het derde kwartaal 2026 in procedure gaan.

Het gebied moet ruimte bieden aan circa 18 tot 20 hectare netto bedrijventerrein.

Resultaatverwachtingen en risico's

Voor de risico's betreffende het grondbeleid wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. Eventuele risico's (met een ingeschatte kans groter dan 10% en kleiner dan 75%) worden meegenomen in het risicologboek. Door grondaankopen van de laatste jaren en voorbereidingskosten van het nieuw te ontwikkelen grondexploitaties zoals Ligtenbergerveld Oost, de Banis en de Liesen fase 2 zal in de komende jaren de boekwaarde stijgen. Een stijgende boekwaarde verhoogt de risico's. Ook de inflatie draagt bij aan een hoger risico. Het risico zal kleiner worden door realisatie van grondverkoop en bijdragen van deelnemende partijen in de diverse plannen zoals plaatsvindt in Opbroek Oost, Vletgaarsmaten 2 fase C en op het Enkcoterrein.

Deze risico's worden bijgehouden in het risicologboek en zijn geherwaardeerd. Het bijgestelde risicoprofiel is meegenomen in de risicoparagraaf weerstandsvermogen.

7. Paragraaf bedrijfsvoering

Algemeen

Artikel 14 Bedrijfsvoering

De paragraaf Bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens voor het komende jaar. Een sterke bedrijfsvoering vormt de basis voor een betrouwbare, wendbare en toekomstbestendige organisatie die inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners optimaal ondersteunt.

Visie op bedrijfsvoering

De visie op bedrijfsvoering geeft richting aan de verdere ontwikkeling van de ondersteuning van de organisatie en richt zich op drie belangrijke ambities:

- Meer regie vanuit de bedrijfsvoering;
- Meer integraal werken binnen de bedrijfsvoering;
- Het verder ontzorgen van de organisatie.

De focus ligt op het versterken van de samenhang tussen verschillende bedrijfsvoeringstaken, het beter ondersteunen van medewerkers. Daarmee bouwen we aan een toekomstbestendige bedrijfsvoering die bestuur, management en medewerkers ondersteunt bij het realiseren van maatschappelijke opgaven.

Organisatieontwikkeling

De ontwikkeling van onze organisatie blijft een belangrijk aandachtspunt. Daarbij werken we vanuit onze kernwaarden en blijven we investeren in een organisatie die wendbaar, duidelijk en resultaatgericht is, gericht op wat de samenleving van onze organisatie vraagt.

Heldere afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen helpen hierbij. Dit vergroot de slagkracht van de organisatie en verbetert de samenwerking tussen teams. Daarnaast werken we verder aan de vertaling van de visie *Van Raad naar Straat* naar de dagelijkse praktijk. Deze beweging draagt bij aan meer rolduidelijkheid en een sterke verbinding tussen bestuur, management en uitvoering. Deze ontwikkeling bestaat al langer, maar blijft de komende jaren belangrijk.

Werkgeversprofilering en huisvesting

De arbeidsmarkt blijft uitdagend. Daarom investeren we in een aantrekkelijk werkgeverschap, waarbij ruimte is voor ontwikkeling, flexibiliteit, vitaliteit en eigenaarschap. Met onze werkgeversprofilering laten we zien waar Gemeente Rijssen-Holten voor staat en wat ons onderscheidt als werkgever. Hiermee vergroten we onze zichtbaarheid op de arbeidsmarkt en versterken we onze positie in het aantrekken en behouden van medewerkers.

Daarnaast werken we verder aan een werkomgeving die aansluit bij moderne vormen van samenwerken. Het gemeentehuis wordt gefaseerd aangepast zodat het optimaal ondersteunt bij ontmoeten, samenwerken en hybride werken.

Inwonersbetrokkenheid

De visie "*Samenwerken met en voor de inwoners van Rijssen-Holten*" vormt een belangrijk uitgangspunt voor onze dienstverlening. Naast het betrekken van inwoners bij beleid en ontwikkelingen richten we ons de komende periode ook op het ondersteunen van inwoners met initiatieven en ideeën. Door actief mee te denken en begeleiding te bieden, stimuleren we betrokkenheid en dragen we bij aan een samenleving waarin inwoners steeds meer samen met de gemeente vorm geven aan hun leefomgeving.

Digitale strategie

Digitalisering speelt een steeds grotere rol in de ondersteuning van onze dienstverlening, bedrijfsvoering en maatschappelijke opgaven. Vanuit de Digitale Strategie werken we aan een toekomstbestendige informatievoorziening en een organisatie die optimaal gebruikmaakt van de mogelijkheden van digitalisering.

De afgelopen periode heeft in het teken gestaan van het ontwikkelen van de strategie en het aanbrengen van focus. Daarmee zijn de randvoorwaarden gecreëerd om uitvoering te geven aan de ambities uit de Digitale Strategie.

De focus ligt nu nadrukkelijk op realisatie. Op verschillende thema's worden projecten uitgevoerd die bijdragen aan betere dienstverlening, effectievere samenwerking, datagedreven werken, procesverbetering en een moderne informatievoorziening.

Met deze versterking zetten we de komende jaren een grote stap in de verdere digitalisering van de organisatie. Daarbij werken we aan een bedrijfsvoering die beter aansluit op de behoeften van inwoners, medewerkers en bestuur, terwijl tegelijkertijd de wendbaarheid, kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening worden versterkt.

Deze ontwikkelingen vormen een belangrijke basis voor een moderne en toekomstbestendige gemeente die voorbereid is op de maatschappelijke en technologische uitdagingen van de komende jaren.

Procesontwikkeling en innovatie

Om ook in de toekomst effectief en efficiënt te blijven werken, investeren we in de verdere ontwikkeling van onze processen. Een goede dienstverlening begint bij goed ingerichte processen. Daarom brengen we processen organisatiebreed in beeld en werken we aan een uniforme werkwijze voor procesanalyse, procesontwerp en procesverbetering.

Hierbij kijken we niet alleen naar hoe processen zijn ingericht, maar vooral naar hoe deze slimmer, eenvoudiger en toekomstbestendiger kunnen worden uitgevoerd. We onderzoeken waar werkzaamheden kunnen worden vereenvoudigd, gestandaardiseerd of geautomatiseerd en waar nieuwe technieken kunnen bijdragen aan een betere dienstverlening en efficiëntere bedrijfsvoering.

Digitale ontwikkelingen zoals Artificial Intelligence (AI), robotisering, datagedreven werken en andere innovatieve toepassingen bieden daarbij nieuwe mogelijkheden. Door deze ontwikkelingen nadrukkelijk te verbinden aan procesverbetering zorgen we ervoor dat technologie niet op zichzelf staat, maar daadwerkelijk bijdraagt aan betere resultaten voor inwoners, medewerkers en bestuur.

Digitale veiligheid

Digitale veiligheid is een randvoorwaarde voor een betrouwbare overheid. De afhankelijkheid van digitale systemen neemt toe en daarmee ook het belang van een veilige digitale omgeving. Daarom werken we voortdurend aan het versterken van onze digitale weerbaarheid. Daarbij investeren we in informatiebeveiliging, privacy, risicobeheersing, monitoring en bewustwording van medewerkers.

Daarnaast hebben ontwikkelingen in wet- en regelgeving een steeds grotere impact op de inrichting van onze organisatie. De invoering van de NIS2-richtlijn en de vernieuwde Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO 2.0) stellen hogere eisen aan de manier waarop wij onze informatievoorziening, processen en verantwoordelijkheden organiseren. Ook de verantwoordingslast rondom informatiebeveiliging, privacy en digitale continuïteit neemt verder toe. Het voldoen aan deze eisen vraagt niet alleen technische maatregelen, maar ook structurele aandacht voor governance, risicomanagement, monitoring, bewustwording en organisatieontwikkeling. Dit vraagt de komende jaren aanzienlijke capaciteit en inzet. Door hier gericht in te investeren versterken we onze digitale weerbaarheid, beschermen we de gegevens van inwoners, medewerkers en bestuur en waarborgen we de continuïteit van onze dienstverlening. Hiermee bouwen we aan een organisatie die aantoonbaar in control is en voorbereid is op de digitale uitdagingen van de toekomst.

Artificial Intelligence (AI)

Artificial Intelligence (AI) biedt kansen om werkzaamheden slimmer, efficiënter en effectiever uit te voeren. Binnen de organisatie wordt AI steeds vaker ingezet ter ondersteuning van dagelijkse werkzaamheden, kennisdeling, dienstverlening en bedrijfsvoering. De eerste fase van verkennen, experimenteren en pionieren heeft waardevolle inzichten opgeleverd. De komende periode verschuift de focus naar professionalisering en borging.

We investeren in kennisontwikkeling, ondersteuning van medewerkers, governance en de verdere integratie van AI in onze werkprocessen. Daarbij hebben we nadrukkelijk aandacht voor betrouwbaarheid, privacy, informatiebeveiliging, transparantie en ethische vraagstukken. Ook werken we aan afspraken over beheer, verantwoordelijkheden en het zorgvuldig gebruik van AI-toepassingen binnen de organisatie.

Door AI niet langer uitsluitend als innovatie, maar als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering te benaderen, zetten we een belangrijke stap naar volwassen gebruik van deze technologie. Hiermee creëren we een stevige basis om de kansen van AI duurzaam te benutten en medewerkers beter te ondersteunen in hun werkzaamheden, terwijl tegelijkertijd de kwaliteit en toegankelijkheid van onze dienstverlening verder worden verbeterd.

Planning & Control-cyclus

In 2027 zetten we belangrijke stappen in de verdere ontwikkeling van de Planning & Control-cyclus. Wij zetten in op de versterking van de samenhang tussen kadernota, begroting, jaarrekening en bestuursagenda. De focus ligt hierbij op sturing op maatschappelijke effecten, resultaten en prestaties. Door betere informatievoorziening, verdere ontwikkeling van datagedreven werken en het terugbrengen van complexiteit in onze P&C-documenten vergroten we de bruikbaarheid voor raad, college en organisatie.

8. Paragraaf openbaarheid

Openbaarheid (Wet open overheid)

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 inwerking getreden. Het doel van de Woo is een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. Er is een verplichting om 17 informatiecategorieën actief openbaar te maken in de Woo-index.

De Woo-index is één centrale plek waar informatie van alle bestuursorganen vindbaar en doorzoekbaar is en wordt gevuld door een redacteur van de gemeente. Het ROO is het Register van Overheidsorganisaties en de informatie daarin word gevuld vanuit de databank VNG ledengegevens. Per 1 november 2024 moeten de eerste 5 informatie categorieën openbaar worden gemaakt, te weten:

1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften
2. Overige besluiten van algemene strekking
3. Organisatie en werkwijze
4. Bereikbaarheidsgegevens
5. Vergaderstukken der Staten-Generaal.

Deze categorieën zijn met succes geïmplementeerd. De informatie is vindbaar via:

https://organisaties.overheid.nl/woo/33952/Gemeente_Rijssen-Holten en
https://organisaties.overheid.nl/33952/Gemeente_Rijssen-Holten.

Vanaf 1 juli 2025 starten Rijksorganisaties met de actieve openbaarmaking van informatiecategorieën uit de tweede tranche via het Woo-zoekportaal. De ervaringen die hierbij worden opgedaan, kunnen vervolgens door andere overheden worden gebruikt. De datum dat de verplichting definitief in werking treedt, wordt later bekend gemaakt.

Planning voor tranche 2

Voor de invoering van tranche 2 wordt voor elke categorie een implementatiedocument opgesteld.

Hierin staat welke acties nodig zijn, welke onderdelen van de organisatie daarbij betrokken zijn en welke gevolgen dit heeft voor de processen. Zo ontstaat tijdig overzicht en kan de gemeente gericht en gestructureerd sturen op een rechtmatige en uitvoerbare implementatie. Een tweetal categorieën maken we al openbaar, te weten:

1. Agenda's en besluitenlijsten.
2. Woo- verzoeken en - besluiten.

Er is geen actuele planning beschikbaar wanneer de volgende tranche uitgevoerd dient te worden. Begin dit jaar is duidelijk geworden dat tranche 2 wederom is uitgesteld. Dit wordt nauwlettend in de gaten gehouden.

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten

Tabel overzicht baten en lasten

	jaarrekening	primaire begroting	bijgestelde begroting	begroting	begroting	begroting
	2025	2026	2026	2027	2027	2027
Programma	saldo	saldo	saldo	lasten	baten	saldo
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	4.302	6.923	3.675	4.651	883-	3.768
2 Jongeren en Onderwijs	20.648	23.723	23.427	25.205	814-	24.391
3 Samen Zorgen	12.832	17.912	18.763	23.403	4.887-	18.516
4 Cultuur en Sport	7.616	7.354	8.448	11.060	3.275-	7.785
5 Ondernemen en Werk	6.071	9.027	10.018	18.119	10.043-	8.076
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	4.591	7.093	8.875	8.963	1.926-	7.037
7 Wijken	6.167	6.923	9.288	16.039	8.608-	7.431
Totaal programma's	62.227	78.955	82.494	107.440	30.436-	77.004
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien						
algemene belastingen	95.677-	92.445-	93.847-	994	10.816-	9.822-
gemeentefonds					87.703-	87.703-

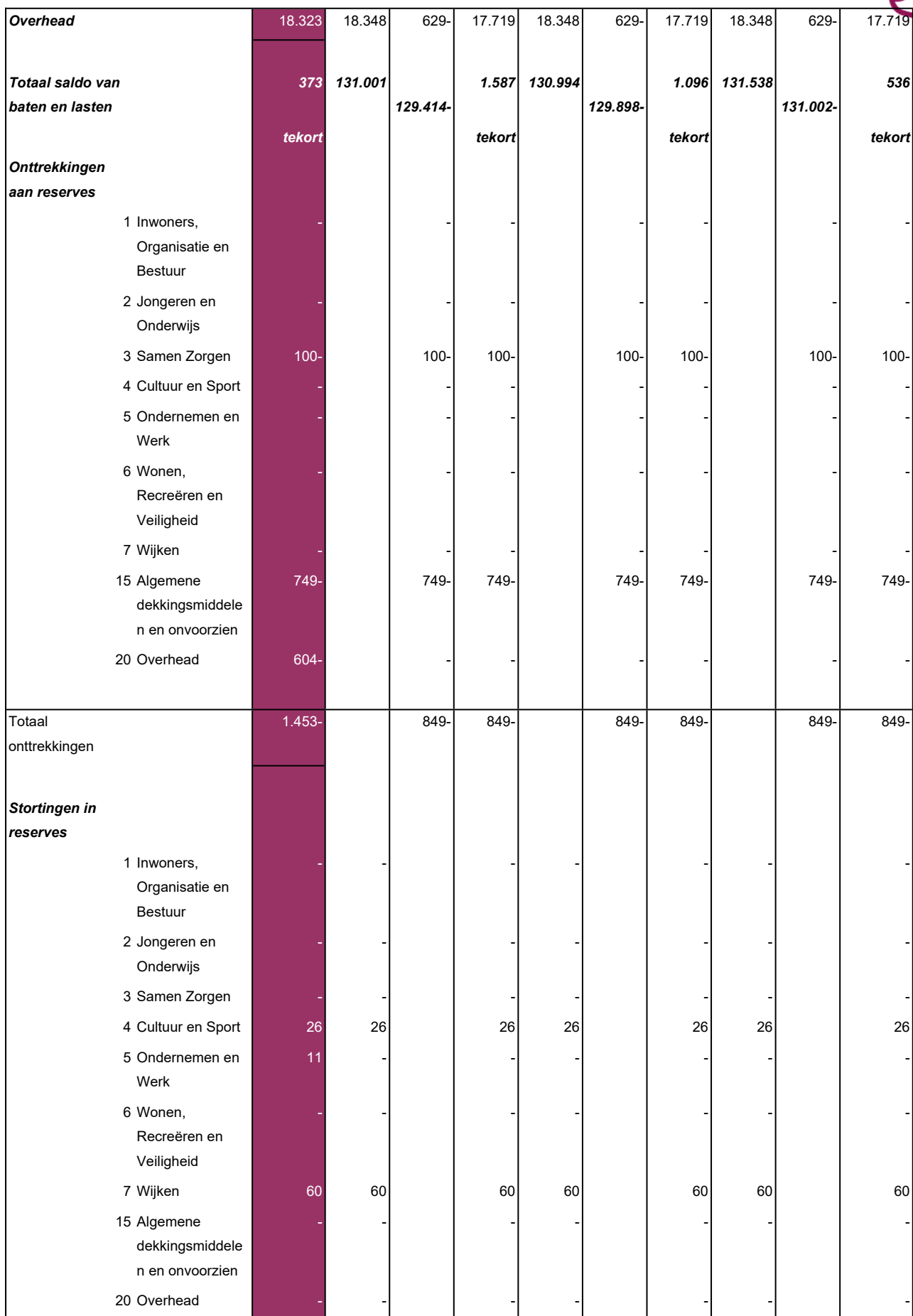
stelposten				47	-	47
overige dekkingsmiddelen				3.861	1.337-	2.524
onvoorziene uitgaven				-		-
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	95.677-	98.316-	93.847-	4.902	99.856-	94.954-
Overhead	18.561	16.641	23.733	18.952	629-	18.323
Totaal saldo van baten en lasten	14.889-	2.720-	12.380	131.294	130.921-	373
Onttrekkingen aan reserves	overschot	overschot	tekort			tekort
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	-	-	-		-	-
2 Jongeren en Onderwijs	23-	-	-		-	-
3 Samen Zorgen	874-	100-	249-		100-	100-
4 Cultuur en Sport	611-	-	126-		-	-
5 Ondernemen en Werk	359-	-	60-		-	-
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	66-	-	644-		-	-
7 Wijken	412-	24-	1.286-		-	-
15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	13.924-	9.706-	25.014-		749-	749-
20 Overhead	-	-	1.269-		604-	604-
Totaal onttrekkingen	16.269-	9.830-	28.648-	-	1.453-	1.453-
Stortingen in reserves						
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	-	-	-	-		-
2 Jongeren en Onderwijs	603	-	-	-		-
3 Samen Zorgen	3.784	-	-	-		-
4 Cultuur en Sport	83	26	26	26		26
5 Ondernemen en Werk	1.019	-	11	11		11
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	368	-	-	-		-
7 Wijken	300	13	500	60		60
15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	18.759	2.000	15.731	-		-
20 Overhead	851	-	-	-		-
Totaal stortingen	25.767	2.039	16.268	97	-	97
Resultaat	5.391-	10.511-	-	131.391	132.374-	983-
	overschot	overschot	sluitend			overschot

Meerjarig overzicht baten en lasten

Tabel meerjarig overzicht baten en lasten

	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2027	2028	2028	2028	2029	2029	2029	2030	2030	2030
Programma	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	3.768	4.657	883-	3.774	4.657	883-	3.774	4.657	883-	3.774
2 Jongeren en Onderwijs	24.391	25.129	814-	24.315	25.054	814-	24.240	25.608	814-	24.794
3 Samen Zorgen	18.516	23.378	4.887-	18.491	23.328	4.887-	18.441	23.328	4.887-	18.441
4 Cultuur en Sport	7.785	11.046	3.275-	7.771	11.044	3.275-	7.769	11.394	3.275-	8.119
5 Ondernemen en Werk	8.076	18.119	10.043-	8.076	18.119	10.043-	8.076	18.119	10.043-	8.076
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	7.037	8.882	1.926-	6.956	8.827	1.926-	6.901	8.382	1.926-	6.456
7 Wijken	7.431	16.089	8.608-	7.481	16.139	8.608-	7.531	16.189	8.608-	7.581
Totaal programma's	77.004	107.300	30.436-	76.864	107.168	30.436-	76.732	107.677	30.436-	77.241
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien										
algemene belastingen	9.822-			9.954-			10.086-			10.218-
gemeentefonds	87.703-			86.075-			86.427-			87.399-
stelposten	47			1.703			2.133			2.308
overige dekkingsmiddelen	2.524			2.791			2.866			2.941
onvoorzienne uitgaven	-			-			-			-
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	94.954-	5.353	98.349-	92.996-	5.478	98.833-	93.355-	5.513	99.937-	94.424-

Totaal stortingen	97	86		86	86		86	86	86
Resultaat	983-	131.087		824	131.080		333	131.624	227-
	overscho		130.263-	tekort		130.747-	tekort	131.851-	overscho
	t								t

Balans

Balans

De BBV-voorschriften schrijven een weergave van de balans voor. Wij hebben de cijfers uit de jaarrekening 2023 als basis gebruikt. Aan de hand daarvan is de balans voor de begrotingen 2026-2029 geprognoseerd.

BALANS

	rekening 31/12/2015	jaarrekening 31/12/2025	begroting 31/12/2026	begroting 31/12/2027	begroting 31/12/2028	begroting 31/12/2029	begroting 31/12/2030
VASTE ACTIVA							
immaterieel	-	544	1.072	2.294	2.294	2.294	1.614
materieel	94.265	156.111	152.104	162.163	158.212	175.277	183.622
financieel	11.178	11.030	13.279	13.589	14.382	14.209	14.046
TOTAAL VASTE ACTIVA	105.443	167.685	166.455	178.046	174.888	191.780	199.282
VLOTTENDE ACTIVA							
voorraden (grond)	23.806	3.373	15.006	-	-	-	-
uitzettingen < 1 jaar	5.422	21.291	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
liquide middelen	2.479	5.671	500	500	500	500	500
overlopende activa	1.685	5.180	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	33.392	35.515	25.806	10.800	10.800	10.800	10.800
TOTAAL GENERAAL	138.835	203.200	192.261	188.846	185.688	202.580	210.082

BALANS

VASTE PASSIVA							
eigen vermogen	63.274	118.584	94.585	106.684	106.553	106.649	106.937
voorzieningen	8.939	6.975	6.207	6.835	6.845	6.855	6.865
vaste schulden > 1 jaar	56.965	50.575	44.062	37.558	36.054	35.702	51.734
aan te trekken financiering			17.113	5.000	6.152	22.536	34.179
TOTAAL VASTE PASSIVA	129.178	176.134	161.967	156.077	155.604	171.742	199.715
VLOTTENDE PASSIVA							
schulden < 1 jaar	3.237	10.879	13.000	12.459	12.000	11.000	10.000
liquide middelen (kasgeld)			10.000	4.727	4.729	5.144	5.131
overlopende passiva	6.420	16.187	7.294	10.279	10.279	10.279	10.279
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	9.657	27.066	30.294	27.465	27.008	26.423	25.410
TOTAAL GENERAAL	138.835	203.200	192.261	183.542	182.612	198.165	225.125

EMU-Saldo

EMU-saldo

Het EMU-saldo 2027-2030 is weergegeven in deze tabel. Deze saldi worden aangeleverd bij het CBS en tellen mee voor het EMU-saldo van Nederland.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)		2027	2028	2029	2030
Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	+	2.250	1.095-	1.109-	764-
Afschrijving ten laste van de exploitatie	+	6.367	6.367	6.367	6.367
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	1.539	371	286	286
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	-	-	-	-
Lasten op balanspost voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	10	10	10	10
Toegekende bijdragen van Rijk, provincies, EU en overigen inzake de investeringen die niet via de exploitatie lopen	+	-	-	-	-
Opbrengsten uit desinvesteringen in vaste activa (tegen verkoopprijs)	+	-	-	-	-
De boekwinst op desinvesteringen in vaste activa	-	-	-	-	-
Aankoop grond, bouw-, woonrijpmaken en dergelijke	-	-	-	-	-
Opbrengsten uit verkoop van grond (tegen verkoopprijs)	+	-	-	-	-
De boekwinst op grondverkoop	-	4.800	-	-	-
Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die niet onder een van de andere genoemde posten vallen	-	-	-	-	-
Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen in jaar (t)	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo		5.346	5.633	5.534	5.879

Overzicht incidentele middelen per programma

Overzicht incidentele middelen per programma

In de tabel hieronder staan de incidentele baten en lasten die in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 zijn opgenomen.

Overzicht incidentele middelen per programma

[illegible]

**Overzicht incidentele middelen
per programma**

TOTAAL lasten en baten			€ 4.892.800	€ 4.300.000	€ 235.000	€ -	€ -	€ -	€ 30.000	€ -
Reserve incidenteel perspectief per 1 januari (5002)			€ 5.551.000		€ 5.188.000		€ 7.279.000		€ 7.676.000	
Saldo mutaties zoals hierboven aangegeven (5002) baten			€ 4.300.000		€ -		€ -		€ -	
Saldo mutaties zoals hierboven aangegeven (5002) lasten			€ 4.892.800-	*	€ 235.000-	*	€ -	*	€ 30.000-	*
Storting vanuit de algemene resrve			€ 2.000.000							
Structureel overschot incidenteel beschikbaar			€ 4.640.000		€ 3.483.000		€ 512.000		€ 935.000	
Nieuw beleid incidenteel			€ 6.410.000-	*	€ 1.157.000-	*	€ 115.000-	*	€ 15.000-	*
Afronding			€ 200-	*		*		*		*
Aansluiting reserve met meerjarenraming (reserve incidenteel perspectief)			€ 5.188.000		€ 7.279.000		€ 7.676.000		€ 8.566.000	

totaal incidentele lasten (tbv provincie)			€ 7.003.000-	*	€ 1.392.000-	*	€ 115.000-	*	€ 45.000-	*
--	--	--	--------------	---	--------------	---	------------	---	-----------	---

Korte toelichting overzicht middelen per programma

Korte toelichtingen op geraamde bedragen:

1. Na de verkiezingen wordt er een introductiereis voor raadsleden georganiseerd.
2. Voor het organiseren van een online kieshulp voor inwoners, debatavonden, een uitslagenavond en het uitvoeren van een risicoanalyse integriteit voor kandidaat-wethouders worden middelen geraamd.
3. Voor het realiseren van thuis nabij onderwijs ontvangt de Fruijterschool 3 jaar lang een bijdrage voor het aanpassen van de school in Rijssen. Dit moet leiden tot een geringer beroep op leerlingenvervoer.
4. Er wordt eens per 2 jaar een meerjarige prognose van leerlingaantallen gemaakt.
5. Voor de opvang van Oekraïners worden tijdelijke middelen van het Rijk ontvangen. Deze worden ingezet en beschikbaar gehouden voor dit doel.

6. Subsidie Avedan naar aanleiding van uitkomsten effectenonderzoek.
7. Het opstellen van een uitvoeringsplan laaggeletterdheid staat voor 2027 gepland.
8. Een aantal tijdelijke functies is later ingevuld. De lasten die in 2023 zijn vrij gevallen lopen nu door tot in 2026.
9. De personeelsreis wordt eens per 2 jaar georganiseerd.
10. Om in te blijven spelen op belangrijke trends en ontwikkelingen en goed personeel te kunnen behouden, is het belangrijk om continue aandacht te hebben voor recruitment.
11. Om het juiste talent te kunnen binden aan onze organisatie wordt hierin geïnvesteerd.
12. De ondersteuning van de Makelaar Suite wijzigt. Voor een overgang naar de cloud zijn eenmalige middelen nodig.
13. Om de wachtlijsten te verkorten is tijdelijk extra formatie nodig.
14. Er wordt rekening gehouden met eenmalige lasten voor het vernieuwen van de beheerapplicatie Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) / Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).
15. Er wordt rekening gehouden met eenmalige lasten voor de vervanging van de Nedbrowser GIS (geografisch informatiesysteem).
16. Er wordt rekening gehouden met eenmalige salarislasteren voor voormalig personeel.
17. Er worden eenmalige bedragen toegevoegd aan de algemene uitkering. Deze worden, conform bestendige gedragslijn, beschikbaar gehouden voor het doel waarvoor deze zijn toegevoegd.

Product per programma

Product per programma

De tabellen hierna geven een overzicht van de producten per programma op basis van bestaand beleid. De prioriteiten zijn in deze tabellen dus nog niet per programma verwerkt. Deze maken onderdeel uit van het programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Programma

1 Inwoners, Organisatie en Bestuur

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
100	Bestuursorganen	2.920.100	258.100-	2.662.000	-	-	2.662.000
102	Bestuursondersteuning raad	361.100	-	361.100	-	-	361.100
150	Burgerzaken	1.370.200	624.600-	745.600	-	-	745.600

359	Invoering	-	-	-	-	-	-
Totaal programma		4.651.400	882.700-	3.768.700	-	-	3.768.700

Programma

2 Jongeren en Onderwijs

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
300	Gemeenschappelijke baten en lasten	2.861.700	600.000-	2.261.700	-	-	2.261.700
301	Openbaar basisonderwijs	345.100	59.900-	285.200	-	-	285.200
302	Regulier basisonderwijs	1.150.200	50.600-	1.099.600	-	-	1.099.600
303	Openb voortgezet onderwijs	1.245.400	-	1.245.400	-	-	1.245.400
304	Bijzonder voortgezet onderwijs	611.400	-	611.400	-	-	611.400
501	Kinderopvang	321.900	5.100-	316.800	-	-	316.800
502	Jeugdbeleid	18.669.500	98.800-	18.570.700	-	-	18.570.700
Totaal programma		25.205.200	814.400-	24.390.800	-	-	24.390.800

Programma

3 Samen Zorgen

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
500	Maatschappelijke dienstverlening	1.945.300	138.800-	1.806.500	-	-	1.806.500
503	Ouderenzorg	223.900	-	223.900	-	-	223.900
504	Minderheden	4.067.700	3.850.000-	217.700	100.000-	-	117.700
509	Gezondheidszorg	3.177.700	157.200-	3.020.500	-	-	3.020.500
511	WMO	7.233.300	237.000-	6.996.300	-	-	6.996.300
512	WMO (3 d's)	6.755.300	504.000-	6.251.300	-	-	6.251.300
Totaal programma		23.403.200	4.887.000-	18.516.200	100.000-	-	18.416.200

Programma

4 Cultuur en Sport

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
200	Bibliotheek	1.068.900	-	1.068.900	-	-	1.068.900
201	Culturele activiteiten	1.517.300	492.700-	1.024.600	-	25.500	1.050.100

202	Landgoed de Oosterhof	61.800	1.000-	60.800	-	-	60.800
203	Muziekonderwijs	529.300	60.700-	468.600	-	-	468.600
204	Oudheidkunde en musea	583.100	-	583.100	-	-	583.100
206	Sport	5.643.100	1.976.000-	3.667.100	-	-	3.667.100
306	Nieuwe wet inburgering	106.900	-	106.900	-	-	106.900
452	Lijkbezorging	716.400	744.300-	27.900-	-	-	27.900-
505	Maatschappelijk werk	628.000	-	628.000	-	-	628.000
507	Vrijwilligersbeleid	205.600	-	205.600	-	-	205.600
Totaal programma		11.060.400	3.274.700-	7.785.700	-	25.500	7.811.200

Programma

5 Ondernemen en Werk

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor	mutaties reserves		saldo na
				bestemming	onttrekking	storting	bestemming
250	Markten	203.600	6.500-	197.100	-	-	197.100
251	Economische zaken	395.500	-	395.500	-	-	395.500
800	WWB re-integratie	5.444.000	958.100-	4.485.900	-	11.400	4.497.300
801	WWB algemeen	11.657.200	9.078.200-	2.579.000	-	-	2.579.000
802	Kwijtschelding	151.900	-	151.900	-	-	151.900
803	Terugvordering (IOAW/IOAZ)	266.800	-	266.800	-	-	266.800
Totaal programma		18.119.000	10.042.800-	8.076.200	-	11.400	8.087.600

Programma

6 Wonen, Recreëren en Veiligheid

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor	mutaties reserves		saldo na
				bestemming	onttrekking	storting	bestemming
205	Recreatie	1.304.400	86.100-	1.218.300	-	-	1.218.300
550	Openbare orde	801.200	127.800-	673.400	-	-	673.400
551	Integrale veiligheid	404.800	-	404.800	-	-	404.800
552	Rampenbestrijding	11.100	-	11.100	-	-	11.100
553	Brandweer	3.233.200	-	3.233.200	-	-	3.233.200
555	Preparatie	23.300	-	23.300	-	-	23.300
556	Preventie	-	2.400-	2.400-	-	-	2.400-
700	Wonen	1.211.000	1.369.800-	158.800-	-	-	158.800-
701	Stadsvernieuwing	119.100	36.600-	82.500	-	-	82.500
702	Overige agrarische zaken	97.500	146.100-	48.600-	-	-	48.600-
703	Ruimtelijke Ordening	1.040.700	89.600-	951.100	-	-	951.100

704	Grondbedrijf	302.900-	-	302.900-	-	-	302.900-
705	Omgevingswet	163.200	-	163.200	-	-	163.200
751	Verkeer en vervoer	671.400	66.100-	605.300	-	-	605.300
754	Parkeren	154.000	1.700-	152.300	-	-	152.300
755	Openbaar vervoer	30.700	-	30.700	-	-	30.700
				-			
Totaal programma		8.962.700	1.926.200-	7.036.500	-	-	7.036.500

Programma

7 Wijken

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor	mutaties reserves		saldo na
				bestemming	onttrekking	storting	bestemming
400	Milieu	3.128.700	455.900-	2.672.800	-	60.000	2.732.800
401	Natuurbescherming	99.000	-	99.000	-	-	99.000
402	Afwatering	161.000	-	161.000	-	-	161.000
450	Openbaar groen	2.596.500	31.800-	2.564.700	-	-	2.564.700
460	hondentoiletten	64.800	-	64.800	-	-	64.800
510	Ongediertebestrijding	53.600	-	53.600	-	-	53.600
522	speeltuinen/zomervantiewerk	31.400	200-	31.200	-	-	31.200
600	Afval	3.037.700	3.964.700-	927.000-	-	-	927.000-
650	Riolering	2.176.200	3.737.500-	1.561.300-	-	-	1.561.300-
710	verspreide gronden	102.000	-	102.000	-	-	102.000
750	Wegen	3.082.700	418.100-	2.664.600	-	-	2.664.600
752	Straatverlichting	357.800	-	357.800	-	-	357.800
753	Straatreiniging	842.400	-	842.400	-	-	842.400
756	Gladheidsbestrijding	304.700	-	304.700	-	-	304.700
Totaal programma		16.038.500	8.608.200-	7.430.300	-	60.000	7.490.300

Programma

20 Overhead

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor	mutaties reserves		saldo na
				bestemming	onttrekking	storting	bestemming
alle	overhead	18.952.100	628.700-	18.323.400	604.300-	-	17.719.100
Totaal programma		18.952.100	628.700-	18.323.400	604.300-	-	17.719.100

Programma

15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
350	Aandelenbezit	9.600	1.088.000-	1.078.400-	-	-	1.078.400-
351	Rente bedrijfsvoering	628.900-	-	628.900-	-	-	628.900-
352	Belastingen	994.300	10.736.700-	9.742.400-	-	-	9.742.400-
353	Algemene Uitkering	-	87.702.700-	87.702.700-	-	-	87.702.700-
354	Invordering	19.500	51.500-	32.000-	-	-	32.000-
355	Overige baten en lasten	1.058.900	198.100-	860.800	749.100-	-	111.700
358	Ruimte nieuw beleid	3.445.000	-	3.445.000	-	-	3.445.000
461	Hondenbelasting	3.400	79.100-	75.700-	-	-	75.700-
Totaal programma		4.901.800	99.856.100-	94.954.300-	749.100-	-	95.703.400-

Overzicht per taakveld

overzicht per taakveld

Overzicht per taakveld

Het BBV schrijft een indeling in taakvelden voor. Deze informatie wordt gebruikt om baten en lasten van gemeenten vergelijkbaar te maken.

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	258.100-	3.174.700	2.916.600
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur	258.100-	3.174.700	2.916.600
0.2 Burgerzaken	624.600-	1.122.000	497.400
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur	624.600-	1.122.000	497.400
0.4 Overhead	608.700-	19.026.500	18.417.800
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur		41.200	41.200
1.07 Wijken		53.400	53.400
1.20 Indirecte producten	608.700-	18.931.900	18.323.200
0.5 Treasury	1.108.000-	599.100-	1.707.100-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	1.088.000-	619.300-	1.707.300-
1.20 Indirecte producten	20.000-	20.200	200
0.61 OZB woningen	5.309.200-	725.000	4.584.200-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	5.309.200-	725.000	4.584.200-

Overzicht per taakveld

0.62 OZB niet-woningen	4.391.700-	11.600	4.380.100-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	4.391.700-	11.600	4.380.100-
0.64 Belastingen overig	444.200-	13.900	430.300-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	444.200-	13.900	430.300-
0.7 Alg. uitk. en ov. uitk. gem.f.	87.702.700-		87.702.700-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	87.702.700-		87.702.700-
0.8 Overige baten en lasten	127.300-	4.503.900	4.376.600
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	127.300-	4.503.900	4.376.600
0.10 Mutaties reserves	1.453.400-	85.500	1.367.900-
1.03 Samen Zorgen	100.000-		100.000-
1.04 Cultuur en Sport		25.500	25.500
1.07 Wijken	-	60.000	60.000
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	749.100-		749.100-
1.20 Indirecte producten	604.300-		604.300-
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.400-	3.256.500	3.254.100
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	2.400-	3.256.500	3.254.100
1.2 Openbare orde en veiligheid	127.800-	1.244.700	1.116.900
1.04 Cultuur en Sport		27.600	27.600
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	127.800-	1.217.100	1.089.300
2.1 Verkeer en vervoer	484.200-	5.259.000	4.774.800
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	66.100-	671.400	605.300
1.07 Wijken	418.100-	4.587.600	4.169.500
2.2 Parkeren	1.700-	154.000	152.300
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	1.700-	154.000	152.300
2.5 Openbaar vervoer		30.700	30.700
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid		30.700	30.700
3.1 Economische ontwikkeling		308.700	308.700
1.05 Ondernemen en Werk		308.700	308.700
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	2.600	2.600
1.05 Ondernemen en Werk		10.000	10.000
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	-	7.400-	7.400-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	116.500-	528.900	412.400
1.05 Ondernemen en Werk	6.500-	280.400	273.900
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	110.000-	9.000	101.000-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien		239.500	239.500
3.4 Economische promotie	793.000-	27.200	765.800-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	793.000-	27.200	765.800-
4.1 Openbaar basisonderwijs		47.600	47.600
1.02 Jongeren en Onderwijs		47.600	47.600
4.2 Onderwijshuisvesting	110.500-	3.420.100	3.309.600

Overzicht per taakveld

1.02 Jongeren en Onderwijs	110.500-	3.420.100	3.309.600
4.3 Onderwijsbel. en leerlingzaken	636.800-	2.931.400	2.294.600
1.02 Jongeren en Onderwijs	636.800-	2.931.400	2.294.600
5.1 Sportbeleid en activering	531.000-	674.700	143.700
1.04 Cultuur en Sport	531.000-	674.700	143.700
5.2 Sportaccommodaties	1.445.000-	4.968.400	3.523.400
1.04 Cultuur en Sport	1.445.000-	4.968.400	3.523.400
5.3 Cultuurpres., -prod., en -part	553.400-	2.159.600	1.606.200
1.04 Cultuur en Sport	553.400-	2.158.800	1.605.400
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid		800	800
5.4 Musea		277.600	277.600
1.04 Cultuur en Sport		277.600	277.600
5.5 Cultureel erfgoed	1.000-	267.800	266.800
1.04 Cultuur en Sport	1.000-	255.100	254.100
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid		12.700	12.700
5.6 Media		1.134.200	1.134.200
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur		65.300	65.300
1.04 Cultuur en Sport		1.068.900	1.068.900
5.7 Openb. groen en (openl.) recreatie	154.200-	4.269.600	4.115.400
1.02 Jongeren en Onderwijs		76.800	76.800
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	122.200-	1.293.500	1.171.300
1.07 Wijken	32.000-	2.899.300	2.867.300
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.924.800-	9.945.900	6.021.100
1.02 Jongeren en Onderwijs	8.700-	2.337.500	2.328.800
1.03 Samen Zorgen	3.916.100-	6.695.500	2.779.400
1.04 Cultuur en Sport	-	912.900	912.900
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo		54.400	54.400
1.03 Samen Zorgen		54.400	54.400
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	58.400-	933.500	875.100
1.02 Jongeren en Onderwijs	58.400-	933.500	875.100
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	43.600-	1.365.500	1.321.900
1.02 Jongeren en Onderwijs		746.300	746.300
1.03 Samen Zorgen	43.600-	619.200	575.600
6.3 Inkomensregelingen	9.078.200-	12.512.100	3.433.900
1.03 Samen Zorgen		539.700	539.700
1.05 Ondernemen en Werk	9.078.200-	11.972.400	2.894.200
6.4 WSW en beschut werk	633.100-	3.777.600	3.144.500
1.05 Ondernemen en Werk	633.100-	3.777.600	3.144.500
6.5 Arbeidsparticipatie	280.000-	1.736.300	1.456.300
1.05 Ondernemen en Werk	280.000-	1.736.300	1.456.300
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	72.700-	1.384.200	1.311.500
1.03 Samen Zorgen	72.700-	1.384.200	1.311.500

Overzicht per taakveld

6.711 Hulp bij het huishouden (Wmo)	237.000-	5.128.500	4.891.500
1.03 Samen Zorgen	237.000-	5.128.500	4.891.500
6.712 Begeleiding (Wmo)	100.400-	3.564.200	3.463.800
1.03 Samen Zorgen	100.400-	3.564.200	3.463.800
6.713 Dagbesteding (Wmo)		1.861.400	1.861.400
1.03 Samen Zorgen		1.861.400	1.861.400
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)		97.900	97.900
1.03 Samen Zorgen		97.900	97.900
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal		621.500	621.500
1.02 Jongeren en Onderwijs		621.500	621.500
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal		10.661.000	10.661.000
1.02 Jongeren en Onderwijs		10.661.000	10.661.000
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk		72.500	72.500
1.02 Jongeren en Onderwijs		72.500	72.500
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		3.201.600	3.201.600
1.02 Jongeren en Onderwijs		3.201.600	3.201.600
6.791 PGB Wmo		160.700	160.700
1.03 Samen Zorgen		160.700	160.700
6.792 PGB Jeugd		155.400	155.400
1.02 Jongeren en Onderwijs		155.400	155.400
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	360.000-		360.000-
1.03 Samen Zorgen	360.000-		360.000-
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)		177.800	177.800
1.03 Samen Zorgen		177.800	177.800
7.1 Volksgezondheid	157.200-	3.119.700	2.962.500
1.03 Samen Zorgen	157.200-	3.119.700	2.962.500
7.2 Riolering	3.737.500-	2.176.200	1.561.300-
1.07 Wijken	3.737.500-	2.176.200	1.561.300-
7.3 Afval	3.964.700-	3.037.700	927.000-
1.07 Wijken	3.964.700-	3.037.700	927.000-
7.4 Milieubeheer	455.900-	3.182.300	2.726.400
1.07 Wijken	455.900-	3.182.300	2.726.400
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	744.300-	716.400	27.900-
1.04 Cultuur en Sport	744.300-	716.400	27.900-
8.1 Ruimte en leefomgeving	89.600-	1.203.900	1.114.300
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	89.600-	1.203.900	1.114.300
8.2 Grondexploitatie (niet-bedr.terr.)	-	193.500-	193.500-
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	-	295.500-	295.500-
1.07 Wijken		102.000	102.000
8.3 Wonen en bouwen	1.406.400-	1.664.200	257.800
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur		248.200	248.200

Overzicht per taakveld

1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	1.406.400-	1.416.000	9.600
Eindtotaal	132.329.200-	131.346.200	983.000-

Het saldo van de begroting 2027 wordt verantwoord op taakveld 0.11, resultaat van de rekening van

baten en lasten.

Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Mutaties niet begroot	Stand 31/12/2027
5000 Algemene Reserve	-49.005.645	-2.141.684	-	-	-51.147.329
5002 Reserve incidenteel perspectief	-2.141.684	-	2.141.684	-	-0
Algemene Reserve	51.147.329-	2.141.684-	2.141.684		51.147.329-
5100 Res. restaur. monumenten	-125.550	-	-	-	-125.550
5103 Reserve overheveling budgetten	-2.500.000	-	-	-	-2.500.000
5104 Reserve sport	-535.656	-25.500	-	-	-561.156
5105 Reserve nieuwbouw Zwembad RSN	0	-	-	-	0
5106 Res. parkmanagement-grondexpl.	-91.007	-	-	-	-91.007
5107 Maatsch. Begeleid. Asielzoeker	-200.756	-	-	-	-200.756
5109 Reserve gebouwenbeheer	-1.303.617	-	-	-	-1.303.617
5110 Reserve Reïntegratie	-2.445.492	-	-	-	-2.445.492
5111 Reserve verlengde Waagweg	-412.266	-	-	-	-412.266
5113 LTVV algemeen	-385.309	-	-	-	-385.309
5114 Res. Verbindingsweg	-667.070	-	670.000	-2.930	-0
5116 Res. leefbaarheid platteland	0	-	-	-	0
5117 Res. reconstr.(rood voor rood)	-116.106	-	-	-	-116.106
5119 Reserve afwikkeling Essent	-	-	-	-	-
5120 Egalisatiereserve afval	-	-	-	-	-
5121 Reserve personeelsvoorz.	-187.547	-	-	-	-187.547
5122 Res.odh.onderwijshuisvesting	-468.587	-	-	-	-468.587
5123 Brandveiligheid De Borkeld	-633.946	-	-	-	-633.946
5124 Reserve bijdragen regio Twente	-1.632.870	-	-	-	-1.632.870
5125 Egalisatiebuffer jeugd en WMO	-288.447	-	-	-	-288.447
5127 Res. bovenw. voorz. grondexpl.	-211.962	-	-	-	-211.962
5129 Reserve Duurzaamheidsvisie	-144.241	-	-	-	-144.241
5130 Reserve Recreatie & Toerisme	-194.830	-	-	-	-194.830
5131 Reserve Bomenplan	0	-	-	-	0
5132 Res. implement. omgevingswet	-766.810	-	250.000	-	-516.810

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Mutaties niet begroot	Stand 31/12/2027
5134 Reserve Waardenborch	-1.661.214	-982.000	-	-	-2.643.214
5135 Reserve bestrijding energiearmoede	-5.191.670	-	200.000	-	-4.991.670
5136 Res ongelijkvloerse verbinding station H	-200.000	-	-	-	-200.000
5137 Reserve cofinanciering derden	-65.495	-	24.000	-	-41.495
5139 Reserve algemene uitkering	-	-	-	-	-
5140 Reserve energietransitie	-101.035	-	-	-	-101.035
5141 Reserve Wet Open Overheid (WOO)	-443.300	-	-	-	-443.300
5142 Reserve Ontheemden	-12.401.882	-	100.000	-	-12.301.882
5143 Reserve hybride werken	-604.340	-	604.340	-	-0
5144 Reserve POK-middelen	-512.600	-	100.000	-	-412.600
5145 Reserve Zunniewiede	-300.000	-60.000	-	-	-360.000
5146 Reserve Zorg, Preventie en Veiligheid	-	-	-	-	-
5147 Reserve mestvergisters	-	-	-	-	-
5148 Reserve archief	-223.420	-	-	-	-223.420
5149 Reserve dr. Stokkersfonds	-421.866	-	-	-	-421.866
5150 Reserve cofinanciering N350	-7.500.000	-	-	-	-7.500.000
5151 Reserve OHBA	-950.000	-	-	-	-950.000
51.. Res. binnensportacc. Hlt/Waardenborch	-	-220.000	-	-	-220.000
Bestemmings Reserves	43.888.890-	1.287.500-	1.948.340	2.930-	43.230.980-
5301 Voorz. pensioen Wethouders	-3.885.987	-10.000	-	-	-3.895.987
5302 Voorz. Dr. Stokkersfonds	-	-	-	-	-
5303 Voorz. Wachtgeld Wethouders	-770	-	-	-	-770
5304 Voorziening statisch archief	-	-	-	-	-
5305 Vz. verbetermaatregel riolering	-347.631	-	347.631	-	-0
5306 Vz. verv. investeringen riool	-1.317.796	-	-	-	-1.317.796
5307 Voorziening Spaarverlof	-600.776	-	-	-	-600.776
5308 Voorziening RVU	-160.800	-	-	-	-160.800
5309 Voorziening afval	-782.811	-	-	-	-782.811
53.. Voorziening WGA langdurig zieken	-76.000	-	-	-	-76.000
Voorzieningen	7.172.572-	10.000-	347.631		6.834.941-
5400 (OP) Voorz OAB	-639.480	-	-	-	-639.480
5403 (OP) Voorz. bodemsanering	-247.047	-	-	-	-247.047
5409 (OP) Pilot Wijk van de toekoms	-15.181	-	-	-	-15.181
5410 (OP) Kapitaalverstr. 75% Rijk	-47.155	-	-	-	-47.155
5411 (OP) Waterhuish. Oosterhof	-	-	-	-	-
5412 (OP) TOZO	-105.823	-	-	-	-105.823
5423 (OP) Sanering varkenshouderijen L6	-	-	-	-	-
5424 (OP) Huisvesting aandachtsgroepen C209	-98.000	-	-	-	-98.000
5426 (OP) Aanpak energiearmoede C55	-550.500	-	-	-	-550.500
5428 (OP) Stimulering verkeersmaatregelen E84	-71.655	-	-	-	-71.655

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Mutaties niet begroot	Stand 31/12/2027
5431 (OP) Onderwijsroute G13	-20.106	-	-	-	-20.106
5434 (OP) Wet inburgering G10	-678.878	-	-	-	-678.878
5436 (OP) Uitvoering klimaatattak inzet pers.	-2.131.153	-	-	-	-2.131.153
5437 (OP) Gastheerschap Twente	-13.565	-	-	-	-13.565
5438 (OP) WBI Enkcoterrein	-863.084	-	-	-	-863.084
5439 (OP) Revitaliseren en afkoppelen Hagslag	-	-	-	-	-
5440 (OP) LAI-Nationaal Isolatieprogramma	-3.657.352	-	-	-	-3.657.352
5441 (OP) Veeneslagen Verduurzaamt	-154.909	-	-	-	-154.909
5442 (OP) Transformatie De Kol naar woonwijk	-50.000	-	-	-	-50.000
5443 (OP) Klimaatadaptief inr Woongeb Enkco	-45.000	-	-	-	-45.000
5444 (OP) Voorschoolse educatie aan ontheemde	-	-	-	-	-
5446 (OP) MEOZ Meerkosten Energie Openb Zwemb	-	-	-	-	-
5447 (OP) GALA-Sport brede regeling-H30	-158.305	-	-	-	-158.305
5448 (OP) Terugdringen wapenbezit onder jong.	-4.690	-	-	-	-4.690
5449 (OP) Project Stimuleren duurzamer reizen	-10.000	-	-	-	-10.000
5451 (OP) Fietsverbod Markeloseweg-Schapendijk	-22.266	-	-	-	-22.266
5452 (OP) Reconstructie Molendijk Zuid	-	-	-	-	-
5453 (OP) Aanpak zwerfafval	-	-	-	-	-
5454 (OP) Programmeringsafspraken Wind op Land	-60.000	-	-	-	-60.000
5455 (OP) Provinciale Bijdrage Banis	-58.455	-	-	-	-58.455
5456 (OP) Verkeersveiligheidsmaatregelen E120	-576.500	-	-	-	-576.500
Overlopende Passiva	10.279.103-				10.279.103-
5600 BBV res. Reggesteyn (10587)	-3.157.013	-	175.300	-	-2.981.713
5601 BBV res. nieuwb gem.huis 10679	-8.983.290	-	427.800	-	-8.555.490
5603 BBV Res Boomkamp-Busstation	-164.456	-	43.300	-	-121.156
5604 BBV kunstgras vv Holten agv	-31.284	-	7.700	-	-23.584
5605 BBV Reserve Constantijnschool	-16.205	-	16.205	-	0
5606 BBV Reserve starterslening	-249.846	-	-	-	-249.846
5607 BBV Reserve uitbr oudheidkamer Holten	-115.000	-	5.000	-	-110.000
5608 BBV Reserve masterplan oosterhof	-300.000	-	200.000	-	-100.000
5609 BBV reserve bouw Jacobus Fruytier	-688.500	-	-	-	-688.500
BBV reserves	13.705.594-		875.305		12.830.289-
5802 (CP) Voorziening Encko	-4.164.844	-83.297	-	-	-4.248.141
CP voorziening	4.164.844-	83.297-			4.248.141-
Totaal reserves en voorzieningen	-130.358.332	-3.522.481	5.312.960	-2.930	-128.570.783

Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen

Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029	Stand 31/12/2030
5000 Algemene Reserve	€ -51.147.329	€ -51.147.329	€ -51.147.329	€ -51.147.329
5002 Reserve incidenteel perspectief	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0
Algemene Reserve	€ -51.147.329	€ -51.147.329	€ -51.147.329	€ -51.147.329
5100 Res. restaur. monumenten	€ -125.550	€ -125.550	€ -125.550	€ -125.550
5103 Reserve overheveling budgetten	€ -2.500.000	€ -2.500.000	€ -2.500.000	€ -2.500.000
5104 Reserve sport	€ -561.156	€ -586.656	€ -612.156	€ -637.656
5105 Reserve nieuwbouw Zwembad RSN	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5106 Res. parkmanagement-grondexpl.	€ -91.007	€ -91.007	€ -91.007	€ -91.007
5107 Maatsch. Begeleid. Asielzoeker	€ -200.756	€ -200.756	€ -200.756	€ -200.756
5109 Reserve gebouwenbeheer	€ -1.303.617	€ -1.303.617	€ -1.303.617	€ -1.303.617
5110 Reserve Reïntegratie	€ -2.445.492	€ -2.445.492	€ -2.445.492	€ -2.445.492
5111 Reserve verlengde Waagweg	€ -412.266	€ -412.266	€ -412.266	€ -412.266
5113 LTVV algemeen	€ -385.309	€ -385.309	€ -385.309	€ -385.309
5114 Res. Verbindingsweg	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0
5116 Res. leefbaarheid platteland	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5117 Res. reconstr.(rood voor rood)	€ -116.106	€ -116.106	€ -116.106	€ -116.106
5119 Reserve afwikkeling Essent	€ -	€ -	€ -	€ -
5120 Egalisatiereserve afval	€ -	€ -	€ -	€ -
5121 Reserve personeelsvoorz.	€ -187.547	€ -187.547	€ -187.547	€ -187.547
5122 Res.odh.onderwijshuisvesting	€ -468.587	€ -468.587	€ -468.587	€ -468.587
5123 Brandveiligheid De Borkeld	€ -633.946	€ -633.946	€ -633.946	€ -633.946
5124 Reserve bijdragen regio Twente	€ -1.632.870	€ -1.632.870	€ -1.632.870	€ -1.632.870
5125 Egalisatiebuffer jeugd en WMO	€ -288.447	€ -288.447	€ -288.447	€ -288.447
5127 Res. bovenw. voorz. grondexpl.	€ -211.962	€ -211.962	€ -211.962	€ -211.962
5129 Reserve Duurzaamheidsvisie	€ -144.241	€ -144.241	€ -144.241	€ -144.241
5130 Reserve Recreatie & Toerisme	€ -194.830	€ -194.830	€ -194.830	€ -194.830
5131 Reserve Bomenplan	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5132 Res. implement. omgevingswet	€ -516.810	€ -516.810	€ -516.810	€ -516.810
5134 Reserve Waardenborch	€ -2.643.214	€ -3.625.214	€ -4.607.214	€ -5.589.214
5135 Reserve bestrijding energiearmoede	€ -4.991.670	€ -4.791.670	€ -4.616.670	€ -4.616.670
5136 Res ongelijkvloerse verbinding station H	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000
5137 Reserve cofinanciering derden	€ -41.495	€ -17.495	€ -0	€ -0
5139 Reserve algemene uitkering	€ -	€ -	€ -	€ -
5140 Reserve energietransitie	€ -101.035	€ -101.035	€ -101.035	€ -101.035
5141 Reserve Wet Open Overheid (WOO)	€ -443.300	€ -443.300	€ -443.300	€ -443.300
5142 Reserve Ontheemden	€ -12.301.882	€ -12.201.882	€ -12.101.882	€ -12.001.882
5143 Reserve hybride werken	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0
5144 Reserve POK-middelen	€ -412.600	€ -312.600	€ -212.600	€ -112.600

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029	Stand 31/12/2030
5145 Reserve Zunniewiede	€ -360.000	€ -420.000	€ -480.000	€ -540.000
5146 Reserve Zorg, Preventie en Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -
5147 Reserve mestvergieters	€ -	€ -	€ -	€ -
5148 Reserve archief	€ -223.420	€ -223.420	€ -223.420	€ -223.420
5149 Reserve dr. Stokkersfonds	€ -421.866	€ -421.866	€ -421.866	€ -421.866
5150 Reserve cofinanciering N350	€ -7.500.000	€ -7.500.000	€ -7.500.000	€ -7.500.000
5151 Reserve OHBA	€ -950.000	€ -950.000	€ -950.000	€ -950.000
51.. Res. binnensportacc. Hlt/Waerdenborch	€ -220.000	€ -680.000	€ -1.140.000	€ -1.600.000
Bestemmings Reserves	€ -43.230.980	€ -44.334.480	€ -45.469.485	€ -46.796.985
5301 Voorz. pensioen Wethouders	€ -3.895.987	€ -3.905.987	€ -3.915.987	€ -3.925.987
5302 Voorz. Dr. Stokkersfonds	€ -	€ -	€ -	€ -
5303 Voorz. Wachtgeld Wethouders	€ -770	€ -770	€ -770	€ -770
5304 Voorziening statisch archief	€ -	€ -	€ -	€ -
5305 Vz. verbetermaatregel riolering	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0
5306 Vz. verv.investeringen riool	€ -1.317.796	€ -1.317.796	€ -1.317.796	€ -1.317.796
5307 Voorziening Spaarverlof	€ -600.776	€ -600.776	€ -600.776	€ -600.776
5308 Voorziening RVU	€ -160.800	€ -160.800	€ -160.800	€ -160.800
5309 Voorziening afval	€ -782.811	€ -782.811	€ -782.811	€ -782.811
53.. Voorziening WGA langdurig zieken	€ -76.000	€ -76.000	€ -76.000	€ -76.000
Voorzieningen	€ -6.834.941	€ -6.844.941	€ -6.854.941	€ -6.864.941
5400 (OP) Voorz OAB	€ -639.480	€ -639.480	€ -639.480	€ -639.480
5403 (OP) Voorz. bodemsanering	€ -247.047	€ -247.047	€ -247.047	€ -247.047
5409 (OP) Pilot Wijk van de toekoms	€ -15.181	€ -15.181	€ -15.181	€ -15.181
5410 (OP) Kapitaalverstr. 75% Rijk	€ -47.155	€ -47.155	€ -47.155	€ -47.155
5411 (OP) Waterhuish. Oosterhof	€ -	€ -	€ -	€ -
5412 (OP) TOZO	€ -105.823	€ -105.823	€ -105.823	€ -105.823
5423 (OP) Sanering varkenshouderijen L6	€ -	€ -	€ -	€ -
5424 (OP) Huisvesting aandachtsgroepen C209	€ -98.000	€ -98.000	€ -98.000	€ -98.000
5426 (OP) Aanpak energiearmoede C55	€ -550.500	€ -550.500	€ -550.500	€ -550.500
5428 (OP) Stimulering verkeersmaatregelen E84	€ -71.655	€ -71.655	€ -71.655	€ -71.655
5431 (OP) Onderwijsroute G13	€ -20.106	€ -20.106	€ -20.106	€ -20.106
5434 (OP) Wet inburgering G10	€ -678.878	€ -678.878	€ -678.878	€ -678.878
5436 (OP) Uitvoering klimaatattk inzet pers.	€ -2.131.153	€ -2.131.153	€ -2.131.153	€ -2.131.153
5437 (OP) Gastheerschap Twente	€ -13.565	€ -13.565	€ -13.565	€ -13.565
5438 (OP) WBI Enkcoterrein	€ -863.084	€ -863.084	€ -863.084	€ -863.084
5439 (OP) Revitaliseren en afkoppelen Hagslag	€ -	€ -	€ -	€ -
5440 (OP) LAI-Nationaal Isolatieprogramma	€ -3.657.352	€ -3.657.352	€ -3.657.352	€ -3.657.352
5441 (OP) Veeneslagen Verduurzaamt	€ -154.909	€ -154.909	€ -154.909	€ -154.909
5442 (OP) Transformatie De Kol naar woonwijk	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000
5443 (OP) Klimaatadaptief inr Woongeb Enkco	€ -45.000	€ -45.000	€ -45.000	€ -45.000
5444 (OP) Voorschoolse educatie aan ontheemde	€ -	€ -	€ -	€ -

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029	Stand 31/12/2030
5446 (OP) MEOZ Meerkosten Energie Openb Zwemb	€ -	€ -	€ -	€ -
5447 (OP) GALA-Sport brede regeling-H30	€ -158.305	€ -158.305	€ -158.305	€ -158.305
5448 (OP) Terugdringen wapenbezit onder jong.	€ -4.690	€ -4.690	€ -4.690	€ -4.690
5449 (OP) Project Stimuleren duurzamer reizen	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
5451 (OP) Fietsverbod Markeloseweg-Schapendijk	€ -22.266	€ -22.266	€ -22.266	€ -22.266
5452 (OP) Reconstructie Molendijk Zuid	€ -	€ -	€ -	€ -
5453 (OP) Aanpak zwerfafval	€ -	€ -	€ -	€ -
5454 (OP) Programmeringsafspraken Wind op Land	€ -60.000	€ -60.000	€ -60.000	€ -60.000
5455 (OP) Provinciale Bijdrage Banis	€ -58.455	€ -58.455	€ -58.455	€ -58.455
5456 (OP) Verkeersveiligheidsmaatregelen E120	€ -576.500	€ -576.500	€ -576.500	€ -576.500
Overlopende Passiva	€ -10.279.103	€ -10.279.103	€ -10.279.103	€ -10.279.103
5600 BBV res. Reggesteyn (10587)	€ -2.981.713	€ -2.806.413	€ -2.631.113	€ -2.455.813
5601 BBV res. nieuwb gem.huis 10679	€ -8.555.490	€ -8.127.690	€ -7.699.890	€ -7.272.090
5603 BBV Res Boomkamp-Busstation	€ -121.156	€ -77.856	€ -34.556	€ 8.744
5604 BBV kunstgras vv Holten agv	€ -23.584	€ -15.884	€ -8.184	€ -484
5605 BBV Reserve Constantijnschool	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5606 BBV Reserve starterslening	€ -249.846	€ -249.846	€ -249.846	€ -249.846
5607 BBV Reserve uitbr oudheidkamer Holten	€ -110.000	€ -105.000	€ -100.000	€ -95.000
5608 BBV Reserve masterplan oosterhof	€ -100.000	€ -	€ -	€ -
5609 BBV reserve bouw Jacobus Fruytier	€ -688.500	€ -619.700	€ -550.900	€ -482.100
BBV reserves	€ -12.830.289	€ -12.002.389	€ -11.274.489	€ -10.546.589
5802 (CP) Voorziening Encko	€ -4.248.141	€ -	€ -	€ -
CP voorziening	€ -4.248.141	€ -	€ -	€ -
Totaal reserves en voorzieningen	€ -128.570.783	€ -124.608.242	€ -125.025.347	€ -125.634.947

Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Structurele mutaties reserves	Storting of onttrekking	Mutatie 2027	Mutaties 2028	Mutaties 2029	Mutaties 2030
5600-5609 BBV reserves	onttrekking	€ 944.105	€ 827.900	€ 727.900	€ 727.900

Meerjarig overzicht weerstandsvermogen

Meerjarig overzicht weerstandsvermogen

	percentages weerstandsvermogen	Stand 31/12/2026	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029
5000 Algemene Reserve	100%	€ -51.147.329	€ -51.147.329	€ -51.147.329	€ -51.147.329
5002 Reserve incidenteel perspectief	0%	€ -	€ -	€ -	€ -

	percentages weerstandsvermogen	Stand 31/12/2026	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029
5100 Res. restaur. monumenten	50%	€ -62.775	€ -62.775	€ -62.775	€ -62.775
5103 Reserve overheveling budgetten	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5104 Reserve sport	50%	€ -280.578	€ -293.328	€ -306.078	€ -318.828
5105 Reserve nieuwbouw Zwembad RSN	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5106 Res. parkmanagement-grondexpl.	50%	€ -45.504	€ -45.504	€ -45.504	€ -45.504
5107 Maatsch. Begeleid. Asielzoeker	50%	€ -100.378	€ -100.378	€ -100.378	€ -100.378
5109 Reserve gebouwenbeheer	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5110 Reserve Reïntegratie	50%	€ -1.222.746	€ -1.222.746	€ -1.222.746	€ -1.222.746
5111 Reserve verlengde Waagweg	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5113 LTVV algemeen	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5114 Res. Verbindingsweg	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5116 Res. leefbaarheid platteland	50%	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5117 Res. reconstr.(rood voor rood)	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5119 Reserve afwikkeling Essent	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5120 Egalisatiereserve afval	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5121 Reserve personeelsvoorz.	50%	€ -93.773	€ -93.773	€ -93.773	€ -93.773
5122 Res.odh.onderwijshuisvesting	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5123 Brandveiligheid De Borkeld	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5124 Reserve bijdragen regio Twente	50%	€ -816.435	€ -816.435	€ -816.435	€ -816.435
5125 Egalisatiebuffer jeugd en WMO	50%	€ -144.224	€ -144.224	€ -144.224	€ -144.224
5127 Res. bovenw. voorz. grondexpl.	50%	€ -105.981	€ -105.981	€ -105.981	€ -105.981
5129 Reserve Duurzaamheidsvisie	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5130 Reserve Recreatie & Toerisme	50%	€ -97.415	€ -97.415	€ -97.415	€ -97.415
5131 Reserve Bomenplan	50%	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5132 Res. implement. omgevingswet	50%	€ -258.405	€ -258.405	€ -258.405	€ -258.405
5134 Reserve Waardenborch	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5135 Reserve bestrijding energiearmoede	50%	€ -2.495.835	€ -2.395.835	€ -2.308.335	€ -2.308.335
5136 Res ongelijkvloerse verbinding station H	50%	€ -100.000	€ -100.000	€ -100.000	€ -100.000
5137 Reserve cofinanciering derden	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5139 Reserve algemene uitkering	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5140 Reserve energietransitie	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5141 Reserve Wet Open Overheid (WOO)	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5142 Reserve Ontheemden	50%	€ -6.150.941	€ -6.100.941	€ -6.050.941	€ -6.000.941
5143 Reserve hybride werken	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5144 Reserve POK-middelen	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5145 Reserve Zunniewiede	50%	€ -180.000	€ -210.000	€ -240.000	€ -270.000

	percentages weerstandsvermogen	Stand 31/12/2026	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029
5146 Reserve Zorg, Preventie en Veiligheid	50%	€ -	€ -	€ -	€ -
5147 Reserve mestvergisters	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5148 Reserve archief	50%	€ -111.710	€ -111.710	€ -111.710	€ -111.710
5149 Reserve dr. Stokkersfonds	50%	€ -210.933	€ -210.933	€ -210.933	€ -210.933
5150 Reserve cofinanciering N350	50%	€ -3.750.000	€ -3.750.000	€ -3.750.000	€ -3.750.000
5151 Reserve OHBA	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
51.. Res. binnensportacc. Hlt/Waardenborch	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal weerstandsvermogen		€ -67.374.961	€ -67.267.711	€ -67.172.961	€ -67.165.711
50% bestemmingsreserves		€ -16.227.632	€ -16.120.382	€ -16.025.632	€ -16.018.382
100% algemene reserves		€ -51.147.329	€ -51.147.329	€ -51.147.329	€ -51.147.329

Meerjarige ontwikkeling algemene uitkering

Meerjarige ontwikkeling algemene uitkering

Volgt...

meerjarige mutaties algemene uitkering, structureel (x € 1.000)

omschrijving	2027	2028	2029	programma
stelpost indexatie WMO	143	142	141	3
taakstelling abonnementstarief WMO	-436			3
participatiebudget (bijstellen)	-65	-52	-112	5
POK-middelen (toeslagenaffaire)		-153		15
taakstelling eigen bijdrage jeugdzorg		-500		2
taakstelling beperken trajectduur		-65		2
kinderopvang Sociaal Medische Indicatie			8	2
stelpost volumegroei Sociaal Domein	175	175	175	2
stelpost inflatie / CAO	100	100	100	20
mutatie algemene uitkering	83	353	-312	15

mutaties per programma	2027	2028	2029
1. Inwoners, organisatie en bestuur	-		
2. jongeren en onderwijs	175	-390	183
3. samen zorgen	-293	142	141
4. cultuur en sport			
5. ondernemen en werk	-65	-52	-112
6. wonen, recreëren en veiligheid			
15. algemene dekkingsmiddelen	83	200	-312
20. indirecte producten	100	100	100
per saldo	-	-	-

Toelichting meerjarige ontwikkeling algemene uitkering

Uitgangspunten meerjarige ontwikkeling algemene uitkering

1. Voor 2026 tot en met 2028 is het reële accres berekend op basis van de meicirculaire 2024. In de meicirculaire 2024 is

vanaf 2024 de nieuwe financieringssysteem ingegaan. Het betekent dat de koppeling van het accres aan de

ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) per 2024 is ingevoerd. Het volume accres wordt vanaf 2024

gebaseerd op een 8-jaars gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp.

Het reële accres is voor de jaren 2026 - 2028 voor 100% meegenomen.

2. Plafond BTW-compensatiefonds (BCF) is voor € 784.000 meegenomen, gebaseerd op een 3-jaarlijks gemiddelde.

Volgens de meicirculaire 2024 mag macro € 573 miljoen (19,1 punten) als dekking in de

begroting worden meegenomen. Voor Rijssen-Holten is dit omgerekend € 1.089.000 (19,1 x € 57.000). De gemeente

blijft hier ruim onder waarmee wordt voldaan aan de begrotingskaders.

3. Voor specifieke stortingen c.q. onttrekkingen wordt in principe een stelpost c.q. taakstelling opgenomen in de begroting.

4. Meerjarig geldt het uitgangspunt dat de vergoeding in het gemeentefonds voor loon- en prijsstijging toereikend moet zijn om de loon- en prijsontwikkeling in de eigen gemeente op te vangen.

5. Evenals in vorige jaren is het effect van de ontwikkeling van de uitkeringsbasis volledig meegenomen.

Overzicht overhead

Algemeen

Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat er in de begroting een overzicht moet worden opgenomen van de kosten van overhead. De wijze waarop we dit presenteren is vrij waarbij er minimaal onderscheid moet worden gemaakt tussen baten en (netto)lasten.

De definitie overhead in het BBV is een andere dan die wij in Rijssen-Holten toepassen.

Zo rekenen wij de kosten van bestuursondersteuning college niet tot de overhead. Het BBV schrijft dit wel voor. Deze lasten rekenen wij niet door in onze tarieven van medewerkers en daarmee ook niet in onze producten.

Verder rekenden wij de kosten van leidinggevenden tot het interne uurtarief. Hierin zijn met name alle directe salarislasten opgenomen. Het BBV schrijft voor deze lasten als overhead te beschouwen. Voor de berekening van het uurtarief van medewerkers heeft dit geen gevolgen.

Alleen de verhouding tussen salarislasten en overhead wijzigt.

In de voorliggende begroting is de bestendige gedragslijn van Rijssen-Holten gevolgd bij het bepalen van de uurtarieven van medewerkers.

Op grond van BBV-voorschriften ontstaat het volgende overzicht:

	lasten	baten	saldo	in tarieven
Componenten conform BBV-voorschriften:				
Bedrijfsvoering en control	1.092.300	-	1.092.300	1.092.300
Financiën	2.025.800	10.000	2.035.800	1.900.800
Personeelszaken	1.389.400	20.000-	1.369.400	1.369.400
ICT en telefoon	4.018.900	-	4.018.900	4.018.900
Bode / huishoudelijke dienst / receptie en archief	1.339.500	3.900-	1.335.600	1.335.600
Huisvesting	2.470.700	693.100-	1.777.600	1.144.300
Handgereedschap	169.300	2.000-	167.300	167.300
Directe leiding, scholing, vervangingsbudget, literatuur, etc.	3.465.100	480.700-	2.984.400	2.984.400
Bestuursondersteuning college	2.981.100	43.300-	2.937.800	-
	18.952.100	1.233.000-	17.719.100	14.013.000

Demografische ontwikkeling/ statistische gegevens

Algemeen

Landelijk was er in 2010 veel aandacht voor krimpgemeenten. Zo kende het gemeentefonds voor de periode 2011 - 2015 een krimpmaatstaf om gemeenten in de provincies Groningen, Zeeland en Limburg met een sterke bevolkingsdaling van extra middelen te voorzien om de lasten van bevolkingsdaling te kunnen opvangen en de noodzakelijke herstructurering te kunnen doorvoeren. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de gemeenten die via de krimpmaatstaf middelen krijgen, daarom gevraagd een dergelijke paragraaf bij hun begroting en jaarstukken op te nemen. BZK heeft daartoe in 2010 een Handreiking opgesteld. Een aanvulling hierop is gemaakt door het Nationaal Netwerk Bevolkingsdaling (NNB).

De handreiking geeft de volgende onderwerpen aan:

- ontwikkeling bevolking (totaal maar vooral ook op aspecten als leeftijdscategorie, aantal huishoudens, samenstelling beroepsbevolking, opleidingsniveau); woningen, leegstand, capaciteit bestemmingsplannen; voorzieningenniveau: wat vinden (groepen van) inwoners belangrijk voor de leefbaarheid binnen de gemeente, hechten zij aan het bestaan van bepaalde voorzieningen. Wat zijn de vooruitzichten voor het draagvlak voor voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg, sport en cultuur (voortbestaan bloeiend verenigingsleven). Wat kunnen burgers, verenigingen zelf doen om die voorzieningen in stand te houden, te beheren.

Hoewel de gemeente Rijssen-Holten geen krimpgemeente is, leek het ons, omdat Twente een krimp-anticipeergebied was, goed een begin te maken met een paragraaf demografische ontwikkeling. Per

1 januari 2015 is de Twentse status als krimp anticipeergebied voorlopig opgeheven. Toch is het goed om de ontwikkelingen in beeld te houden. We starten met een eenvoudige demografie. Al naar gelang de behoefte kan dit verder worden uitgewerkt. In onderstaande zijn de volgende onderwerpen aangegeven:

- Ontwikkeling bevolking (aantallen, leeftijdscategorie, aantal huishoudens, migratie, natuurlijke aanwas, prognoses bevolkings- en huishoudensontwikkeling e.a.)

Voor een actueel overzicht van meer demografische ontwikkelingen en statistische gegevens verwijzen wij u naar www.rijssen-holten.incijfers.nl

Ondertekening begroting

Ondertekening begroting

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van **xx-xx-xxxx**,

De griffier,

De voorzitter,

